

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

Lecisz do Polski?

OBNIŻONA CENA!

Czarterem **Pekao**

- Najszybciej
- Najwygodniej
- Bez przesiadek

Zdecyduj już dziś!

(ilość miejsc ograniczona)

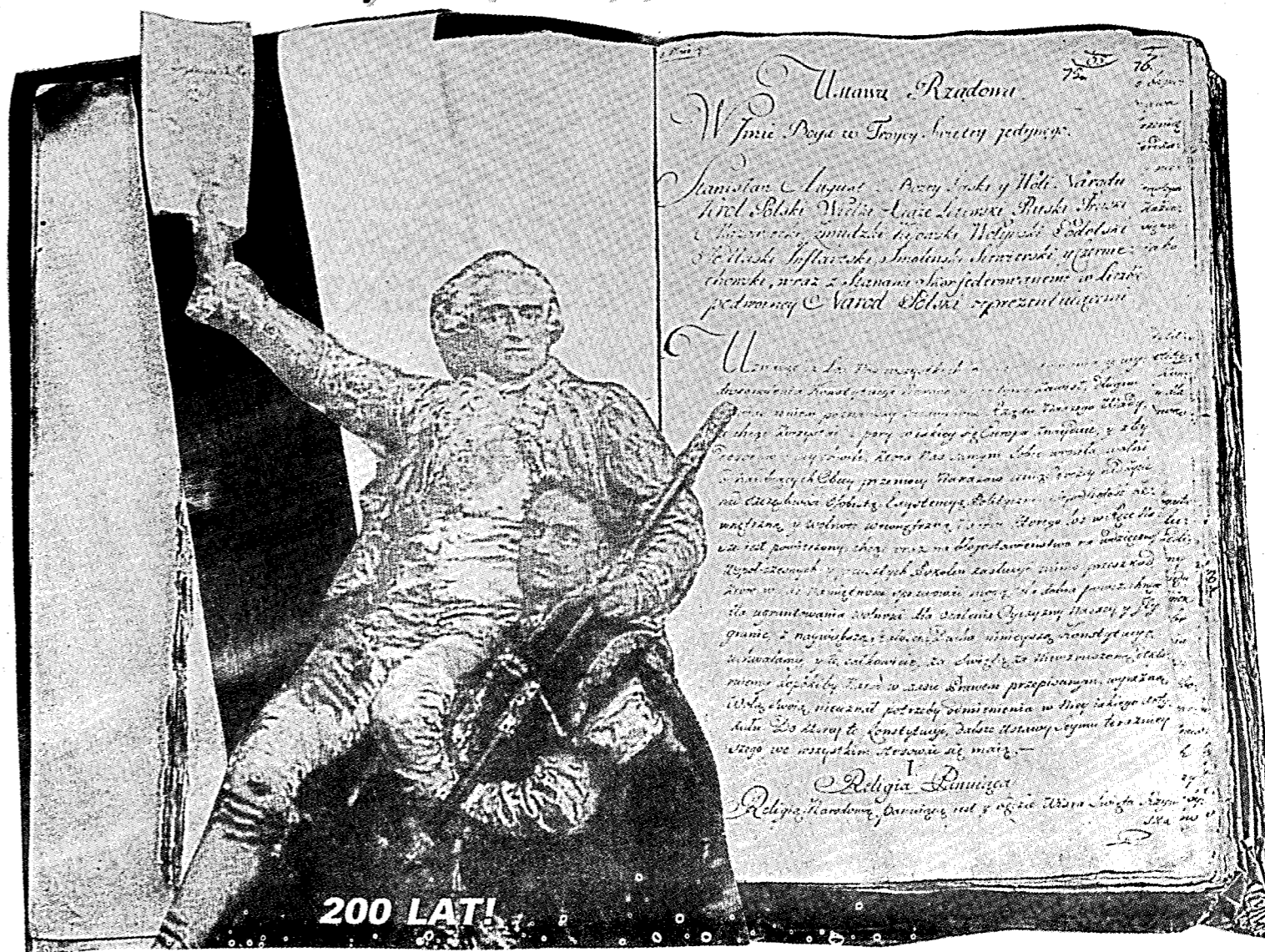
Dzwoń do **Pekao Travel**

☎ **588-1988**

☎ **588-2982**

lub swojego agenta podróży

Łatwiej dostać się do Quebecu
 nowe zasady imigracyjne, lista pożądaných zawodów
Kto chce z nami robić biznes?
 czyli książka z jajem na klucz

POLONIA LATA LOTem

Informacje i rezerwacje

TORONTO TEL. 236-4242
1-800-668-5928

MONTREAL TEL. 844-2674
1-800-361-9071

ZAPRASZAMY DO KLASY BUSINESS
W NASZYCH SAMOLOTACH

BOEING 767
POLSKIE LINIE LOTNICZE

LOT

ECHO

NIEZALEZNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

Redaktor naczelny: Grażyna Farmus

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus	- Świat, Kanada, Polska
Leszek Szaruga (Niemcy)	- Z dystansu
Karolina Jankowska	- Lektury nieobojętne
Hania Sokolska	- Imigracja
dr Krzysztof Ostaszewski (USA)	- Pokochać kapitalizm
dr Lidia Dobosz	- Zdrowie
Halina Baranowska	- Życie nie umierać
Elżbieta Wolska	- Polak nie zginie
Janusz Pietrus	- Film

WSPÓŁPRACUJĄ:

Wiesława Czapińska (Polska), Jan Rulewski (Polska), Ryszard Łada (Polska), Andrzej Kobos, Andrzej Stawicki, Stanisław Siekanowicz, Nina Geysztor-Zawirska, Waclaw Liebert, Andrzej Werbel, Stanisław Dubiski, Miłosz Aleksander F., Adam Tomaszewski, Iwona Majewska, A. Nike Mineyko, Wojciech Wojnarowicz, Jerzy Zieleniewski (ZSSR), Krystyna Niepokólczycka-Weber (Austria, Europa Zach.), Kazimierz Wodziński (Bliski Wschód), Jerzy Skoryna (Meksyk, Ameryka Łacińska), Marek Janik (RPA, Afryka)

Skład, łamanie: Olimpia Orlewicz

Przedstawiciel działu reklamy: Krzysztof Drożdż

Druk: Związkowiec. Okładka: Futura Graphics

ECHO schodzi do druku w środę przed południem. Numer zamknięty jest we wtorek o godz. 5 po poł. Pismo ukazuje się w sklepach w środę i w czwartek. Regularnie dostarczane na pocztę do wydziału II klasy pocztowej po selekcji, w czwartek. Opóźnienia w dostawach prenumeraty nie wynikają z naszej winy. Wszystkie reklamacje, zmiany adresów i zamówienia prenumerat przyjmujemy na piśmie. Inne informacje - maszyna. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i komunikatów. Materiałów nie odsyłamy.

ADRES

51A Thistle Down Blvd., Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada

POCZTOWY:

TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046

ADVERTISEMENTS:

\$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. - 1 1/2 inch. \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$150.00, 2 col. - 3 inches \$290.00, photo extra \$5.00.

GST

R120882998

Full page special rate \$200.00, half page \$130.00, back cover \$450.00, in. cover \$250. Add 7% GST to all prices.

SUBSCRIPTION

PRENUMERATA:

Półroczna \$32 + 7% GST \$2.24 = \$34.24, roczna \$56 + 7% GST \$3.92 = \$59.92, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów.

Zagraniczna półroczna \$35 US, roczna \$60 US, lotnicza 100% więcej.

Prenumerata dostarczana na pocztę w każdy czwartek.

Second Class Registration Number 7631 Postage Paid At Toronto

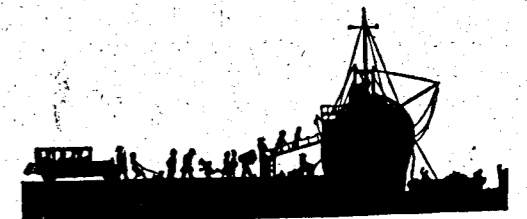
UWAGA NOWO PRZYBYLI!

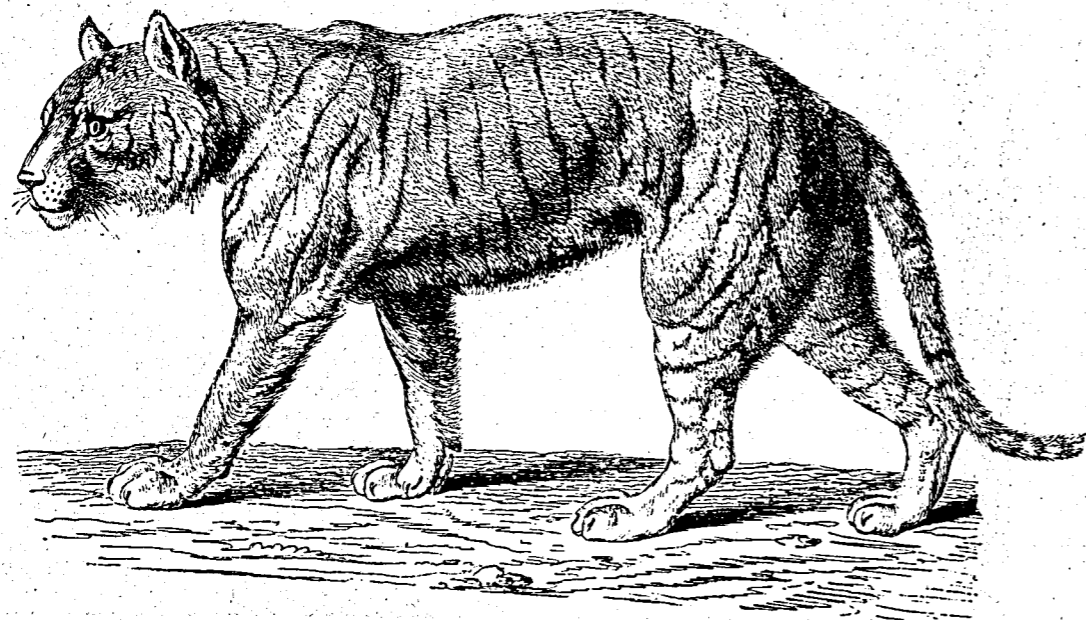
BEZPŁATNA, 3-MIESIĘCZNA PRENUMERATA NA ZAGOSPODAROWANIE
DLA KAŻDEGO NOWO PRZYBYŁEGO

(obecnie przyjmujemy zgłoszenia osób przebywających do 2 lat w Kanadzie, które nigdy nie otrzymały bezpłatnej prenumeraty ECHA)

Zgłoszenia przyjmujemy wyłącznie listownie. Proszę podać imię, nazwisko, adres wraz z kodem pocztowym oraz czas pobytu w Kanadzie.

Okres oczekiwania na bezpłatną prenumeratę według kolejności zgłoszeń.

Trzy kraje Europy Wschodniej - Czechosłowacja, Węgry i Polska - staną się jeszcze w tym dziesięcioleciu najbardziej gospodarczo dynamicznymi krajami świata, prawdziwymi - jak to się mówi - przemysłowymi "tygrysami" lat 90-tych.

Taką optymistyczną i pocieszającą opinię wyraził przewodniczący znanego amerykańskiego Banku Exportowo-Importowego "Exim" John Macomber.

"Gospodarczymi Tygrysami" lat 80-tych nazywano 4 kraje azjatyckie - Tajwan, Singapur, Hongkong i Koreę Południową, które dzięki szybkiemu i sprawnemu uprzemysłowieniu znalazły się w światowej czołówce krajów osiagających wysoką wydajność produkcji i imponująco wysoki eksport na rynki zagraniczne.

Roztaczając taką wizję gospodarczego skoku Czechosłowacji, Węgier i Polski w referacie wygłoszonym niedawno na seminarium jednego z amerykańskich stowarzyszeń przemysłowych John Macomber stwierdził, że ten skok jest sprawą przesądzoną i nastąpi w ciągu najbliższych 3 lub 5 lat.

Prezydent banku "Exim" ostrze-

Polska, Węgry i Czechosłowacja "tygrysami" przemysłowymi lat 90-tych?

gał więc amerykańskie koła przemysłowe przed niedocenianiem bardzo ostrej konkurencji jaka im grozi w przyszłości ze strony tych właśnie 3 państw Europy Wschodniej.

John Macomber przyznał, że Czechosłowacja, Węgry i Polska muszą pokonać spuściznę 45-letnich rządów komunistycznych i naprawić spustoszenia gospodarki wyrażone w tym okresie.

Ale dodał, że w porównaniu do tych, tak zwanych azjatyckich "tygrysów" gospodarczych te 3 kraje Europy Wschodniej mają jednak pod jednym zasadniczym względem zdecydowaną przewagę. Posiadają mianowicie stare tradycje osiagania doskonałych wyników produkcyjnych i rzucania na rynki światowe towarów i produktów przemysłowych bardzo wysokiej jakości.

Nie ma więc żadnych powodów by sądzić, że w ciągu najbliższych kilku lat - powiedział John Macomber - Czechosłowacja, Węgry i Polska - nie mogły wykazać tej samej przedsiębiorczości i umiejętności zdobywania rynków światowych jaką w latach 80 wykazały Tajwan, Singapur, Hongkong i Korea Południowa.

J.PTACZEK (RWE)

Prezydent Lech Wałęsa przebywał w ubiegłym tygodniu na zaproszenie królowej Elżbiety II w Wielkiej Brytanii.

Królowa Elżbieta II i jej małżonek książe Edynburga powitali prezydenta Wałęsę na błoniach Wielkiego Parku, otaczającego Zamek w Windsorze. Gwardia Honorowa oddała uroczysty salut, a orkiestra Pułku Gwardii Grenadierów Pieszych odegrała Mazurka Dąbrowskiego.

Następnie prezydent w towarzystwie księcia Edynburga dokonał inspekcji Gwardii Honorowej przy dźwiękach chopinowskiego poloneza.

"Panie Prezydencie, melduję kompanię honorową do uroczystego przeglądu" - zwrócił się do Wałęsy po

polsku kapitan Gwardii. (Tradycja nakazuje używanie języka narodowego gościa).

Królowa podjęła gości uroczystym śniadaniem. Prezydent RP obdarował brytyjską monarchinię kompletem emblematów Warszawy. Odznaczył ją także Orderem Zasługi Rzeczypospolitej. Księżciu Edynburga wręczył kopię polskiej szabli z XVII w.

Lech Wałęsa został udekorowany Wielkim Krzyżem Rycerskim, dostał XVII-wieczną mapę Polski, pani prezydentowa zaś faksymile modlitewnika króla Jana Sobieskiego.

Po tych ceremoniach prezydent wraz z małżonką złożyli kurtuazyjną wizytę 91-letniej Królowej Matce w jej rezydencji w Pałacyku Myśliwskim.

Wieczorem w Sali św. Jerzego Królowa wydała uroczysty bankiet na cześć polskiego prezydenta. Zaproszono m.in. premiera Johna Majora, ministrów i wielu innych znakomych gości. Do posiłku przygrywali szkoccy dudziarze w tradycyjnych strojach.

Zgodnie z protokołem dyplomatycznym wizyta państwowa to wizyta najwyższego szczebla zarezerwowana wyłącznie dla głów państw. Zwyczaj składa się ją w Wielkiej Brytanii tylko raz. Od wieków obowiązuje ten sam, opracowany w najdrobniejszych szczegółach ceremoniał - tak aby żaden monarcha ani prezydent nie odczuł, że potraktowano go gorzej niż innych.

• Władze bagdadzkie ugęły się pod naciskami aliantów i wycofały z miasta Zakho w północnym Iraku swe oddziały policji i wojska. W Zakho wojska amerykańskie, brytyjskie, francuskie i holenderskie (łącznie ponad 20 tys. żołnierzy) budują obóz dla powracających z Turcji uchodźców kurdyjskich. Alianci poszerzyli obszar strefy bezpieczeństwa dla Kurdów z 1632 km kwadratowych do 3500 km kw. Stefa została poszerzona, aby zachęcić Kurdów do zejścia z gór. W poszerzonej strefie powstanie drugi obóz dla uchodźców w miejscowości Amadijah. Większość Kurdów waha się jednak z podjęciem decyzji powrotu do Iraku. Uważają, że Amerykanie w końcu odejdą, a Hussein zostanie. Aby rozwiać te wątpliwości prezydent Bush oświadczył, że wojska amerykańskie zostaną w północnym Iraku tak długo, jak długo będzie trzeba. Bush ponownie podkreślił także, że pragnie odejścia Husseina ze sceny politycznej. "Dopóki ja jestem prezydentem, Stany Zjednoczone nie będą utrzymywać z nim żadnych kontaktów" - powiedział.

• Kontrofensywa wojsk irackich przeciwko partyzantom kurdyjskim sprawiła, że ok. 2 milionów mieszkańców Kurdystanu irackiego opuściło wsie i miasta szukając schronienia w Turcji i Iranie. Według irackiej agencji INA do swych domów w północnym Iraku powróciło do tej pory 207 tys.

• Kurdyjski przywódca Dżalal Talabani powiedział po rozmowach z Saddamem Husseinem, że w Iraku zapanuje demokracja, pluralizm polityczny, wprowadzona zostanie

wolność prasy i zgromadzeń, przestrzegane będą prawa człowieka. "Przede wszystkim zaś - oświadczył Talabani - iracki Kurdystan będzie się cieszył rzeczywistą autonomią. Na polu walki ani Kurdowie nie zdołali pokonać rządu centralnego, ani Bagdad nie zmusił Kurdów do uległości. Obie strony zatem zdecydowały się szukać innej drogi". Układ o autonomii ma być oparty na traktacie kurdyjsko-irackim z marca 1970 r. Gwarantował on kurdyjski język urzędowy, obsadzenie przez Kurdów administracji lokalnej i udział we władzach centralnych. W 1972 roku traktat został zerwany przez Bagdad. Obserwatorzy wskazują, że nowy układ o autonomii, którego podpisanie zapowiedział Talabani, nie ma żadnych gwarancji poza słowem Husseina, który bez skrępowań potrafi łamać swe obietnice. Wejście Talabaniego w układ z Bagdadem poróżni zapewne kurdyjskich ugrupowania partyzanckie. Z kolei Talabani chce zapewnić bezpieczny powrót do domu dwu milionom Kurdów, gdyż obawia się perspektywy dzielenia losu Palestyńczyków - narodu od ponad 40 lat mieszkającego w obozach dla uchodźców.

• Prezydent Iraku Hussein poinformował, że od 15 maja Irakijczycy będą mogli swobodnie wyjeżdżać za granicę. Zakaz opuszczania kraju obowiązywał przez 10 lat, po czym został zniesiony na krótko przed skierowaniem wojsk irackich do Kuwejtu i ponownie wprowadzony w okresie wojny w Zatoce Perskiej.

• Brytyjski "Observer" podał, że Irak potajemnie dozbraja swe siły zbrojne. Sankcje ONZ nie są skuteczne. Według wywiadów zachodnich Hussein kupuje broń w Korei Północnej, drogą przez Singapur i Jordanię dociera ona do Iraku. Pieniądze na zakupy pochodzą z kont w bankach szwajcarskich i jordańskich, gdzie zostały zdeponowane jeszcze przed wybuchem wojny w Zatoce.

• 50 mln osób wzięło udział w ogólnorosyjskim, jednogodzinnym

strajku ostrzegawczym w Rosji. Protestowali przeciwko pogarszającym się warunkom życia i wzrostowi cen. Akcję zorganizowała Federacja Niezależnych Związków Zawodowych Rosji i ruch "Demokratyczna Rosja".

• Podczas posiedzenia plenarnego komitetu centralnego komunistycznej partii Związku Sowieckiego doszło do ostrych ataków na sekretarza generalnego partii Gorbaczowa (skrytykował go 70% występujących na plenum, przywódca komunistów rosyjskich Polozkow zażądał jego odejścia). Nie uprzedzając nikogo Gorbaczow wszedł na trybunę i powiedział, że zmęczony go nieustanne ataki i gotów jest ustąpić ze stanowiska sekretarza generalnego. "Ważniejsze są dla mnie losy partii niż fotel" - podkreślił. Sprawę omówiło natychmiast na nadzwyczajnym posiedzeniu biuro polityczne i zdecydowało jednogłośnie, że nie akceptuje rezygnacji. Plenum zatwierdziło decyzję biura głosami 322 za, 13 przeciw, 14 wstrzymało się (korespondencja z Moskwy na str. 16).

• Cholera w Ameryce Południowej rozprzestrzeniła się. Po Peru wystąpiła w Ekwadorze, Kolumbii i Brazylii oraz obecnie w Chile. Zdaniem lekarzy nie uda się zapobiec jej pojawieniu się w wielu innych krajach Ameryki Łacińskiej. Od końca stycznia na cholere zmarło prawie 1200 Peruwiańczyków, ponad 60 Ekwadorczyków, 2 Kolumbijczyków i Chilijczyk. 6 przypadków cholery odnotowano w Stanach Zjednoczonych - cztery osoby zapadły na nią po spożyciu skażonych krabów wyeksportowanych do USA z Ekwadoru, 2 osoby (turyści) zaraziły się podczas pobytu w Peru. Lekarze obawiają się, że już największa w tym stuleciu epidemia cholery może spowodować chorobę ponad 1 miliona osób oraz śmierć ponad 100 tys.

• Władze tajwańskie podały, że na Tajwanie wyrok śmierci będzie się wykonywać przez wieszanie lub wstrzykiwanie trucizny zamiast stosowanego dotychczas krzesła elektrycznego, komory gazowej czy roz-

strzeliwania. Dzięki temu wewnętrzne organy skazańca będzie można przeszczepić chorym. Corocznie na karę śmierci sądy tajwańskie skazują ok. 70 przestępców. Część z nich zapisuje swoje zwłoki szpitalom dokonującym transplantacji.

• Profesor Henry Hansteen (86 lat), współtwórca amerykańskiej bomby atomowej popełnił samobójstwo. Rzucił się z wysokiej kładki dla pieszych na terenie Uniwersytetu Cornell w Ithaca w stanie Nowy Jork. Hansteen wspólnie z Fermim prowadził badania nad rozbięciem jądra atomowego. Był to pierwszy krok do opracowania projektu Manhattan i skonstruowania - już bez udziału Hansteena - amerykańskiej bomby atomowej.

• Oddziały sowieckie na rozkaz ministra obrony ZSSR Jazowa zajęły na Litwie kilkanaście obiektów m.in. fabrykę lotniczą w Prienai i budynki aeroklubu litewskiego na przedmieściach Wilna. W hotelu Signalas w Otlicie żołnierze włamali się do pokoi i zniszczyli linie telefoniczne. Sowieckie ministerstwo obrony podało, że akcja ma na celu odzyskanie 200 samochodów wojskowych, które zdaniem ministerstwa dostały się w niepowołane ręce.

• Rada Najwyższa Litwy postanowiła, że miasta Litwy będą patrolowane przez uzbrojone oddziały policji litewskiej. Decyzję uzasadniła licznymi ostatnio prowokacjami ze strony Armii Czerwonej. Patrole policji mają zapewnić porządek i bezpieczeństwo mieszkańcom republiki. Ustalono, że patrolowanie potrwa do 20 maja br. z możliwością przedłużenia bądź wznowienia, jeżeli zajdzie potrzeba.

• Sekretarz generalny NATO M. Woerner zdecydowanie odrzucił wysuwane w Pradze przez delegację sowiecką podczas międzynarodowej debaty nt. przyszłego systemu bezpieczeństwa europejskiego żądanie rozwiązania Paktu Atlantycznego. NATO odgrywa ważną, stabilizującą rolę w utrzymaniu bezpieczeństwa europejskiego i ZSSR, w którym istnieje jeszcze silne tendencje do trak-

towania NATO jako wroga, musi jak najszybciej zmienić swoje poglądy - oświadczył Woerner. Dodał również, iż rozwój sytuacji wewnętrznej w ZSSR jest kluczowym problemem dla bezpieczeństwa europejskiego.

• Prezydent Bush powiedział, że spotkanie w Kisłowodzku sekretarza stanu Bakera z sowieckim ministrem spraw zagranicznych Biesmiertnymchem umożliwiło dokonanie "skromnego postępu" w kwestii przezwyciężenia rozbieżności dotyczących układu o ograniczeniu zbrojeń konwencjonalnych. Dodał, że nie ustalono terminu nowego spotkania na szczycie przywódców obu supermocarstw.

• W Bułgarii po styczniowej niebotycznej podwyżce cen (o 500-1500%), która położyła kres totalnemu brakowi towarów zaopatrzenie rynku unormowało się. Jednakże ludzie wydają wszystkie swoje zarobki na żywność, a koszty utrzymania w marcu br. były 3,8 raza wyższe niż w grudniu ub.r. i 5,7 raza wyższe niż w maju 1990 r.

• Partyzanci Ludowego Etiopskiego Rewolucyjnego Frontu Demokratycznego zajęli miasto Ambo oddalone o 105 km od stolicy Etiopii Addis Abeby oraz miasta Hormat, w którym znajduje się największa w kraju fabryka broni. Zapowiedzieli rozpoczęcie wkrótce decydującej

Miasteczko Andover w stanie Kansas po przejściu trąby powietrznej. Na skutek tornada w stanie Kansas i Oklahoma zginęło co najmniej 27 osób, ponad 2000 zostało bez dachu nad głową. W pobliżu miejscowości Wyandotte w stanie Kansas spadł grad o średnicy 15 cm. 13-letnią dziewczynę trąba powietrzna przeniosła 120 m lokując ją w koronie drzewa dzięki czemu przeżyła.

REZYGNACJA DOWÓDCY

MARYNARKI WOJENNEJ

Dowódca kanadyjskiej marynarki wojennej wiceadmirał Charles Thomas zrezygnował ze stanowiska na znak protestu przeciwko cięciom budżetowym poważnie redukującym liczebność oraz zdolności obronne kanadyjskich sił zbrojnych. Niedawno mianowany przez Mulroneya nowy minister obrony Marcel Masse podał, że ministerstwo obrony planuje zmniejszenie kanadyjskich sił zbrojnych z 87 tys. żołnierzy do 65 tys., zamknięcie pewnej liczby baz wojskowych oraz wycofanie z Europy do Kanady ponad połowy 7-tysięcznego kontyngentu żołnierzy kanadyjskich. Wiceadmirał Thomas w liście do szefa sztabu kanadyjskich sił zbrojnych generała Johna de Chastelaina wyjaśnił, że nie byłby w stanie sprawować roli dowódcy marynarki wojennej mając świadomość, że została ona dotknięta dalszymi redukcjami, a rola wojsk lądowych dalej pomniejszona. Tho-

Charles Thomas

mas podkreślił, że nie może poprzeć propozycji wystawiających żołnierzy kanadyjskich na niebezpieczeństwo z powodu nie dysponowania odpowiednim sprzętem i uzbrojeniem. Thomas zwrócił także uwagę, że w związku z tym, że Kanada nie zdecydowała się wysłać do Zatoki Perskiej wojsk lądowych potrzeby obronne Kanady byłyby lepiej spełnione, gdyby więcej pieniędzy przeznaczono na rozwój marynarki wojennej, gdyż trzy kanadyjskie wybrzeża - północne, wschodnie i zachodnie wymagają nowoczesnych i licznych sił morskich.

ROŚNIE POPARCIE DLA PARTII REFORM

Sondaż Gallupa pokazał, że rośnie poparcie dla Partii Reform. W przeprowadzonym w kwietniu sondażu Partię Reform poparło 16% Kanadyjczyków (o 9% więcej niż w marcu). Najwięcej Kanadyjczyków - 32% poparło Partię Liberalną (w porównaniu z marcem spadek o 7%), NDP - poparło 26% (w marcu 30%), a rządząca Partię Postępowo-Konserwatywną - 14% (w marcu 16%). Jednakże aż 37% Kanadyjczyków nie wyraziło swojej preferencji, twierdząc, że nie potrafią się zdecydować, którą partię poprzeć. Premier Mulroneya oświadczył, że niska obecnie popularność jego partii nie wytrąca go z równowagi. Liczy się przede wszystkim wynik wyborów. Z kolei inny sondaż Gallupa przeprowadzony w kwietniu wykazał, że 42% Kanadyjczyków uważa, że najbliższe wybory federalne wygrają liberalowie. Na torysów postawiło 12%, a na NDP 17% Kanadyjczyków. 3% wyraziło przekonanie, iż wygrają wybory Partia Reform.

NIE BĘDZIE ZGROMADZENIA KONSTYTUCYJNEGO

Premier Mulroneya oświadczył, że nie przewiduje zwołania zgromadzenia konstytucyjnego do opracowania zmian w konstytucji. Skoro, podkreślił premier, Quebec już oświadczył, że nie weźmie udziału w konstytu-

tuancie, nie ma sensu powoływać ciała, którego ustalenia mogłyby być nie przyjęte przez chociażby jedną prowincję. Przeciwnie powołaniu zgromadzenia konstytucyjnego opowiedział się także przywódca liberalów Jean Chretien, który uznał, że ze względu na to, iż czas szybko ucieka nie można go zamrozić przez powołanie ciała, które nie może być ani prędko powołane, ani też szybko działać. Za powołaniem konstytuanty opowiedzieli się premier Ontario Bob Rae i premier Nowej Fundlandii Clyde Wells. Quebec oczekuje konstytucyjnej oferty ze strony Kanady do jesieni 1992 roku i jeżeli jej nie otrzyma bądź otrzyma niezadowolającą zapowiedział już przeprowadzenie referendum w sprawie suwerenności.

CELEM HANDEL OTWARTY

Premier Mulroneya wystąpił w Vancouver na dorocznym spotkaniu Banku Rozwoju Azji. Mulroneya powiedział, że ewentualny układ o wolnym handlu pomiędzy Kanadą, USA i Meksykiem nie będzie oznaczał zamknięcia się Ameryki Północnej na handel światowy. Wolny handel, dodał Mulroneya, jest sprawą witalną, ale handel wewnątrz regionu nie może być prowadzony kosztem handlu między regionami. Nie mamy zamiaru zamienić Północnej Ameryki w fortecę - zapewnił. Bank Rozwoju Azji udziela pożyczek rozwijającym się krajom Azji (w ciągu 24 lat udzielił pożyczek na sumę 37,5 mld dol. 31 krajom azjatyckim).

CZASAMI "NIE" TO ZA MAŁO

Sędzia Sherman Hood orzekł w Vancouver, że kobieta powinna uczynić więcej niż po prostu powiedzieć "nie" broniąc się przed niechcianymi seksualnymi zalotami. Czasami podkreślił Hood "nie" może oznaczać "być może" bądź "wstrzymaj się na chwilę". Na tej podstawie sędzia uniewinnił Melvina Letendra oskarżonego o zgwałcenie kobiety. Hood doszedł do wniosku, że kobie-

ta nie została zgwałcona, lecz zgodziła się na odbycie stosunku seksualnego z Letendrem. W trakcie zalotów kobieta nie powstrzymała ręki Letendra rozpoczynającej jej zamek błyskawiczny u spodni, ani nie powiedziała mu ażeby się powstrzymał. Następnie sama ściągnęła spodnie. 35-letnia powódka powiedziała w sądzie, że gdy Letendre pochylił się w jej stronę, próbując ją pocałować odsunęła się i powiedziała "Poczekaj minutę, zrelaksuj się, nie jestem w nastroju". Gdy Letendre powiedział jej, że cieszy się, iż ją spotkał i że chce ją tylko dotykać, kobieta zeznała, iż powiedziała "nie". Hood uznał jednak, że to wypowiedziane "nie" w tych okolicznościach było zbyt słabym sygnałem odmowy. Mogła ona zdaniem Hooda określić swe stanowisko bardziej jednoznacznie. Letendre spotkał nieznaną sobie kobietę w barze i po kilku głębszych udał się z nią do jej mieszkania. Lee Lakeman ze Schroniska dla Kobiet w Vancouver określiła orzeczenie wydane przez Hooda jako "niewiarygodnie nieodpowiedzialne". Jej zdaniem, jedyną logiczną konsekwencją

Organizacje kobiece demonstrują przed gmachem sądu w Vancouver, w którym sędzia uznał, że w przypadku ataku seksualnego "nie" kobiety nie zawsze oznacza "nie".

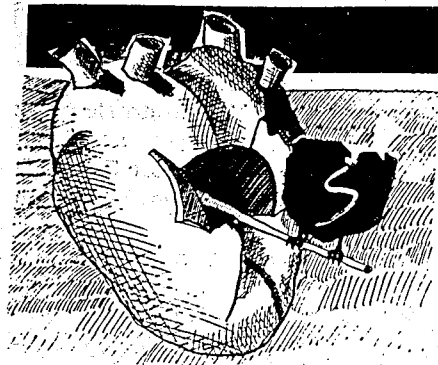
62-osobowy oddział medyczny kanadyjskich sił zbrojnych zainstalował szpital polowy w tureckiej miejscowości Silopi w pobliżu granicy z Irakiem. Lekarze, feldczerzy i pielęgniarki udzielają bezpośredniej pomocy uchodźcom kurdyjskim. Jak również organizują wysyłkę do obozów Kurdów w górach setek ton lekarstw, środków opatrunkowych i medycznych oraz sprzętu. Oddział przyleciał do Turcji z Niemiec w samolocie transportowym C-5 Galaxy, a następnie po 40 godzinach jazdy ciężarówkami dotarł do Silopi. Już pierwszego dnia zgodnie z tradycją zainstalowano drogową podającą odległość do miast rodzinnych członków oddziału.

jaką mężczyźni wyciągną z uniewinnienia Letendra będzie przekonanie, że mogą całkowicie zignorować to, co kobiety mówią w sytuacji gwałtu i mogą go bezkarnie przeprowadzić jeśli nie zostaną złapani na stosowaniu groźby bądź siły.

PROCENTY NADAL SPADAJĄ

Bank of Montreal obniżył stopę oprocentowania dla najlepszych klientów do 10% - jest to najniższa stopa oprocentowania od 3 lat. Stopa oprocentowania ustanowiona w ub. tygodniu przez Bank of Canada wynosi 9.49%. Zdaniem ekonomistów oprocentowanie będzie nadal spadać. Sprzyja tej tendencji nie tylko obecna antyrecesyjna i antyinflacyjna polityka w Kanadzie, ale także podjęta na spotkaniu w Waszyngtonie przez grupę 7 najbardziej uprze-

mysłowionych państw świata decyzja o kontynuowaniu polityki umożliwiającej utrzymywanie stopy oprocentowania na jak najniższym poziomie. Uczestniczący w spotkaniu ministrów finansów z USA, Francji, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Włoch, Kanady i Japonii kanadyjski minister finansów Don Mazankowski powiedział, że jednoznaczna kolektywną konkluzją spotkania było postanowienie kontynuowania polityki stabilizacji cen oraz wzrostu gospodarczego w oparciu o obniżanie stopy oprocentowania. Głównym zwolennikiem obniżania stopy oprocentowania jest prezydent USA Bush, który uważa, że niska stopa procentowa spowoduje szybszy globalny wzrost gospodarczy oraz dostarczy funduszy na potrzeby reform gospodarczych w Europie Wschodniej i na Bliskim Wschodzie.

POLITYKA

Bitwa o Polskę

Prezydent Wałęsa podczas oficjalnej wizyty w Wielkiej Brytanii spotkał się poza królową Elżbietą II (o czym piszemy na str. 3) także z premierem Johnem Majorem, z którym podpisał deklarację o budowie zjednoczonej Europy. Stwierdza ona m.in., że "rządy Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i RP będą współdziałać w budowie zjednoczonej, wolnej Europy mającej za podstawę wspólne przywiązanie do demokratycznych wartości i aspiracji oraz poszanowania rządów prawa".

Deklaracja stwierdza, że Wielka Brytania kontynuować będzie pomoc techniczną dla Polski w ramach Funduszu Know-How.

Tekst wyraża również poparcie dla starań Polski o stowarzyszenie z EWG.

Jak twierdzą obserwatorzy deklaracja jest niewątpliwym osiągnięciem polskiej dyplomacji, ponieważ Wielka Brytania nie kwapi się na ogół z podpisywaniem tego rodzaju formalnych dokumentów.

Prezydent Wałęsa spotkał się także z byłą premier Margaret Thatcher, z którą odbył 30-minutową rozmowę. Lech Wałęsa podkreślił jej zasługi dla pokonania komunizmu i wsparcie, jakiego udzielała jemu osobście. Załował, że rozmowa trwała tak krótko. Margaret Thatcher została zaproszona przez prezydenta na "dłuższą" rozmowę do Polski.

Rozmawiał także z przywódcą opozycyjnej Partii Pracy Kinno-ckiem, spotkał się z przywódcami Izby Gmin i Izby Lordów oraz z Lor-

dem Kanclerzem. Prezydent Wałęsa złożył wieniec pamiątkowy na Grobie Nieznanego Żołnierza i odwiedził kaplicę Królewskich Sił Powietrznych, gdzie znajduje się witraż upamiętniający walkę 63 dywizjonów powietrznych biorących udział w Bitwie o Anglię. Dwa białe orły symbolizują udział Poznańskiego Dywizjonu Myśliwskiego 302 oraz słynnego warszawskiego dywizjonu 303.

Na bankiecie w ratuszu w Londynie prezydent powiedział:

"Prowadzimy bitwę o przyszłość Polski. Tak jak u waszego boku nie zabrakło Polaków podczas bitwy o Anglię, z radością u naszego boku widzimy Brytyjczyków podczas bitwy o Polskę. Jest to też bitwa o Europę".

Wśród spotkań biznesowych na czoło wybiło się spotkanie z gubernatorem Banku Anglii R. Leigh-Pembertem. Prezydent apelował o inwestowanie w Polsce.

Wizyta państwowa prezydenta RP w Zjednoczonym Królestwie dobiegła końca w plątek przed południem. W Komnacie Dębowej windsorskiego zamku Lech Wałęsa i pani Danuta pożegnali królową Elżbietę II i księcia Edynburga. Chwilę potem wicehrabia Boyne odprowadził polskich gości do stojącego na dziedzińcu królewskiego Rolls Royce'a, żołnierze z batalionu gwardii szkockiej sprezentowali broń i wizyta zakończyła się. Brytyjski protokół przewiduje bardzo ceremonialne pożegnanie.

Spotkanie z emigracją

Wyjazd z zamku w Windsorze nie oznaczał jednak końca spotkań i rozmów. Lech Wałęsa przybył bowiem do polskiej ambasady w Londynie, gdzie w prywatnej atmosferze spotkał się z b. prezydentem RP na wychodźstwie Ryszardem Kaczorowskim. Omawiano problemy współpracy kraju i emigracji. Jest to problem delikatny i trudny, a że czasu było mało postanowiono kontynuować rozmowy w Warszawie.

Wczesnym popołudniem w budynku ambasady Lech Wałęsa spotkał się z grupą kilkuset przedstawicieli społeczności polskiej Londynu.

Obok Ryszarda Kaczorowskiego uczestniczyli w nim ministrowie byłego rządu na uchodźstwie z b. premierem prof. Edwardem Szczepanikiem na czele, liderzy ugrupowań politycznych, organizacji kombatanckich i społecznych.

Prezydent RP "pokłonił się im imieniem Rzeczypospolitej" i zaapelował, aby każdy "na miarę swoich możliwości pamiętał, że nad Wisłą są jego korzenie". Powtórzył, że Polska jest gotowa współdziałać ze wszystkimi państwami w tworzeniu Europy bezpiecznej, pokojowej i dostatniej. Ponieważ leży na skrzyżowaniu dróg "nasze położenie geopolityczne, które było naszym nieszczęściem można obecnie uczynić naszym szczęściem".

Natychmiast po spotkaniu z Polakami Lech Wałęsa, pani Danuta Wałęsowa oraz pozostali członkowie delegacji polskiej udali się na lotnisko Heathrow i odlecieli do kraju.

Wałęsa:

wizyta bardzo udana

Zapytany o ocenę wizyty, prezydent stwierdził, że była ona bardzo udana, ale na efekty trzeba będzie poczekać. "Przecież nie jechałem do W. Brytanii aby coś przywieźć" - stwierdził. Zapytany, czy spodziewa się w niedalekiej przyszłości większej niż 50 procent redukcji długu ze strony Londynu odparł: "W W. Brytanii zbliżają się wybory - należy o tym pamiętać. Anglicy mało mówią, a wiele robią. Chciałbym aby tak postępowali inni".

Prasa brytyjska o wizycie Wałęsy
Żona lepiej ubrana

"The Independent" pisze w odpowiedzi na apele Wałęsy o możliwościach rozpoczęcia biznesu z Polską: "Rozwijanie stosunków z Polską nie jest ze strony Brytyjczyków, bynajmniej aktem łaski i szkoda, że płynące z tego dla brytyjskiego przemysłu korzyści nie są propagowane u nas na równi z ryzykiem".

"Financial Times" natomiast jest zdania, że żaden naród nie walczył

tak dzielnie o zniesienie żelaznej kurtyny jak Polacy oraz że "Lech Wałęsa jest symbolem tych zwyczajnych zmagani". Co do kwestii pomocy dla Polski "Financial Times" uważa, że umorzenie połowy długu zgodnie z decyzją Klubu Paryskiego jest co prawda posunięciem mile widzianym, ale niewystarczającym. "Polska potrzebuje więcej niż tylko obietnic na daleką przyszłość. Polska potrzebuje liberalizacji w handlu".

Prasa cytuje też urywki z wypowiedzi królowej Elżbiety podczas bankietu na cześć Lecha Wałęsy. Królowa mówiła o tym, że Wałęsa zasłużył na wdzięczność całej Europy "za swą rolę w rozpalaniu w Polsce płomienia wolności, który ogarnął również inne państwa Europy Środkowo-Wschodniej". Mówiąc o więzach łączących Polskę z Wielką Brytanią królowa opowiadała: "Dokładnie sto lat temu wielki Paderewski zachwycił moją prababkę koncertując dla niej na zamku w Windsorze".

Brytyjczy sprawozdawcy śledzili pilnie, jak zawodowy elektryk radzi sobie z dworską etykietą. Ogólnie pani Danuta Wałęsowa wypadła chyba lepiej niż mąż, który - czytamy w "Guardianie" - "podczas przeglądu gwardii siedział za szybko, wyprzedzając królową i wyglądał na mocno zakłopotanego".

Z kolei garnitur Wałęsy przypominał recenzentce "Guardiana" ubrania, które można zakupić w londyńskich domach towarowych. "Times" uznał go wręcz za "nieco proletariacki". Jeśli wierzyć prasie, to ze strojami zdecydowanie lepiej radziła sobie Danuta Wałęsowa, która w swej purpurowej sukni prezentowała się doskonale, świetnie odgrywając rolę prezydentowej.

Rusza tranzyt
Armii Czerwonej z NRD

Tranzyt przez Polskę wojsk sowieckich, stacjonujących w byłej NRD, rozpocznie się w najbliższym czasie. Operacja ta odbywałaby się w "ograniczonym zakresie", ponieważ nie zostały jeszcze podpisane umowy międzyrządowe o wycofaniu i tranzycie.

8 kwietnia ZSSR rozpoczął wycofywanie swych wojsk z Polski. Tego dnia strona polska po raz pierwszy zapowiedziała, że w ramach wzajemności zgodziłaby się na przejazd wojsk sowieckich jeszcze przed podpisaniem umów.

Tranzyt odbywałby się tylko koleją (podczas ostatniej), szóstej rundy negocjacji strona sowiecka ostatecznie zrezygnowała z transportu drogowego). Przewiduje się, że po czterech trasach przejeżdżałoby 6-8 pociągów dziennie.

Żołnierze i ich rodziny (ok. 900 tys. osób) pojadą pociągami osobowymi, w wagonach sowieckich i niemieckich.

Transporty - zgodnie z sowieckimi regulaminami wojskowymi - będą miały uzbrojoną ochronę wojskową.

Zgodnie z zapowiedziami Moskwy, tranzyt z byłej NRD potrwa do

połowy 1994 r. W tym czasie przez Polskę ma przejechać około 12 tysięcy pociągów, za które ZSSR zapłaci zgodnie z międzynarodowymi taryfami.

Część tranzytu będzie się odbywać powietrzem. Samolotami zostanie przewieziona najprawdopodobniej cała tajna dokumentacja wojskowa. Duża część wojsk zostanie wycofana z byłej NRD morzem: ta część tranzytu już trwa i odbywa się poza naszymi wodami terytorialnymi.

Jaruzelski
do przesłuchania

Już ponad trzy i pół tysiąca stron liczą sobie protokoły prokuratorskich przesłuchań w śledztwie dotyczącym wypadków grudniowych 1970 r. Jak dotąd prokuratura przedstawiła zarzuty trzem genera-

Rys. Jacek Rutkowski

lom i pięciu pułkownikom.

Prowadzący śledztwo prokurator Jan Siemianowski zapowiada przesłuchanie w najbliższym czasie ówczesnego kierownictwa obrony narodowej z gen. Wojciechem Jaruzelskim.

Bezprawny pobór

Trybunał Konstytucyjny uznał, że pobór do wojska jedynych żywicieli rodzin jest bezprawny i w odpowiedzi na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich wystąpił do Rady Ministrów o uchylenie tego zarządzenia.

Finlandia bez wiz

Od 1 maja do Finlandii można jeździć bez wiz - poinformowało polskie MSZ. Zgodnie z umową obywatele obu państw mogą przebywać na terytorium drugiego państwa bez wizy do trzech miesięcy. Podobnie, jak Dania i Norwegia, również Finlandia stosuje wobec obywateli polskich postanowienia konwencji, zgodnie z którą państwa skandydowskie znoszą kontrole paszportowe na wewnątrznordyckich granicach.

Prochy min. Becka wracają do kraju

25 maja w stołecznym kościele św. Karola Boromeusza odbędą się uroczystości religijne związane ze sprowadzeniem do Polski prochów ostatniego przedwojennego ministra spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Józefa Becka. Zmarł on w Rumunii i tam też został pochowany. Prochy J. Becka spoczną na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

Apel o zaangażowanie

Przewodniczący NSZZ "Solidarność" Marian Krzaklewski wystosował apel do posłów "o osobiste zaangażowanie się w sprawę głosowania w Sejmie nad poprawkami Senatu do ustawy o związkach zawodowych i ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych". NSZZ "Solidarność" opowiada się za proponowaną przez Senat poprawką dotyczącą skreślenia w ustawie o rozwiązywa-

niu sporów zbiorowych prawa do lokautu. Związkowcy sugerują również usunięcie z ustawy zapisu o przeprowadzaniu referendum załogi przed zorganizowaniem strajku. NSZZ "S" opowiada się także przeciwko poprawce Senatu, dopuszczającej strajki innych grup poza związkami zawodowymi.

Bielecki przyjął kierownictwo PAN

Premier Jan Krzysztof Bielecki przyjął prezesa Polskiej Akademii Nauk - prof. Aleksandra Gieysztora i wiceprezesa - prof. Leszka Kuźnickiego, którzy poinformowali o wnioskach, wynikających z prac nad dokumentem "Polska w obliczu wyzwań cywilizacyjnych XXI wieku".

Poinformowano też premiera o stanie prac nad projektem ustawy o Polskiej Akademii Nauk - jako samorządnej korporacji uczonych i samodzielnej centrum badań naukowych. Profesorowie Gieysztor i Kuźnicki zwrócili uwagę na potrzebę przygotowania, m.in. przy udziale ekspertów PAN, ekspertyz związanych z oczekiwaną reformą podziału administracyjnego kraju. Wyrazili również zaniepokojenie emigracją,

zwłaszcza młodych pracowników naukowych, podkreślając, że problem ten można rozwiązać przez stworzenie im lepszych warunków rozwoju w Polsce.

Ukróćcie!

Polskie MSZ zażądało od władz niemieckich skutecznych działań dla zapewnienia bezpieczeństwa Polakom podróżującym do Niemiec i w tranzycie do innych krajów.

Podsekretarz stanu w MSZ Aleksander Krzyżmiński przeprowadził rozmowę z przedstawicielem Ambasady RFN w Polsce Wolfdietrichem Voglem.

Po przedstawieniu przykładów napadów, pobicia, znieważania Polaków i niszczenia ich mienia na terytorium Niemiec, min. Krzyżmiński wyraził głębokie zaniepokojenie społeczeństwa i władz polskich eskalacją tych zjawisk oraz niedostateczną reakcją władz lokalnych i policji niemieckiej. Stwierdził, że równocześnie obywatele niemieccy w Polsce są traktowani w sposób przyjazny.

W. Vogel wyraził ubolewanie z powodu zaistniałych incydentów i zobowiązał się, iż polskie stanowisko przekaże niezwłocznie do Bonn.

Fot. B. Borowiak

Z EWG maraton

Zakończone kilkudniowe rozmowy polskich negocjatorów w Brukseli na temat warunków stowarzyszenia Polski ze Wspólnotą nie rozwiązały żadnego istotnego problemu.

W Brukseli osiągnięto co prawda "postęp ilościowy", bo uzgodniono treść kolejnych artykułów umowy (gotowa jest około połowa tekstu), ale nie ma "postępu jakościowego" - czyli w kwestiach zasad handlu, pomocy finansowej i przepływu siły roboczej - powiedział pełnomocnik rządu ds. integracji z EWG Jacek Saryusz-Wolski.

Zdaniem pełnomocnika rządu Polska nie powinna przyjąć dotychczasowych propozycji EWG, niektórych m.in. dla naszego eksportu żywności czy tekstyliów. Prawdopodobnie rząd określi minimum własnych oczekiwań wobec Wspólnoty, poniżej którego nie zejdzie. Oznaczać to może typowy dla EWG maraton w rokowaniach - stwierdził Saryusz-Wolski.

Działacze "S" w opałach w Mińsku

24 kwietnia sprzed hotelu "Mińsk" w Mińsku - stolicy Białorusi - porwano dwóch wysłanników gdańskiej "Solidarności": zastępcę przewodniczącego Regionu Gdańskiego Jana Hałasa i członka zarządu regionu Jerzego Salmonowicza.

Obaj działacze przybyli do Mińska, by ustalić szczegóły wakacji dla "dzieci czarnobylskich". 23 i 24 kwietnia występowali na wiecach strajkujących robotników w centrum miasta.

Czterech cywilów wywiozło ich poza miasto i przeszukiwało na posterunku milicji drogowej. Szczególnie interesowało "cywilów" u kogo wysłannicy "Solidarności" zamieszkali (korzystali z gościny białoruskich przyjaciół). W końcu zażądano od nich, by zapłacili po 50 rubli kary za brak zameldowania i w ciągu 36 godzin opuścili Białoruś.

W Białymstoku stanie pomnik ks. Popieluszki

W Białymstoku odbyła się uroczystość poświęcenia i wmurowania kamienia węgielnego oraz aktu erekcyjnego pod pomnik ks. Jerzego Popieluszki. Odsłonięcie pomnika nastąpi w czasie czerwcowej wizyty Jana Pawła II w Białymstoku.

Prezydenckie weto

Prezydent Lech Wałęsa odmówił podpisania ustawy z marca br. o pracy na morskich statkach handlowych i wniósł do Sejmu o ponownej jej rozpatrzenie.

Przynajmniej prezydenckiego weta jest ten artykuł ustawy, według którego w okresie połowów lub innej działalności związanej z rybołówstwem może być wprowadzony czas pracy w wymiarze 16 godzin na dobę.

Podnosząc problem ochrony praw pracownika, prezydent wskazuje w uzasadnieniu swego wniosku przesłanego do Sejmu, że trzeba rozważyć możliwość uzależnienia pracy na statkach rybackich ponad 12 godzin na dobę od woli pracownika, od tego, czy nie ma przeciwwskazań lekarskich i od zasad bhp. Nie powinien decydować tu sam pracodawca. Pożądane byłoby znalezienie rozwiązania kompromisowego.

Jest to pierwsze weto prezydenta Wałęsy w stosunku do ustawy uchwalonej przez parlament.

Chrześcijański sojusz wyborczy

W Wilanowie spotkali się przedstawiciele: Chrześcijańsko-Demokratycznego Stronnictwa Pracy, Chrześcijańsko-Demokratycznego Stronnictwa "Zjednoczenie", Chrześcijańskiej Partii Pracy, Chrześcijańskiego Ruchu Obywatelskiego, Partii Chrześcijańskich Demokratów, Polskiej Partii Niepodległości, Polskiego Forum Chrześcijańsko-Demokratycznego, Polskiego Związku Katolicko-Społecznego, Stronnictwa Wierności Rzeczypospolitej - KSN, Unii Łaikatów Katolickiego z Częstochowy i Sosnowca i

Zjednoczenia Chrześcijańsko-Narodowego.

Biorąc pod uwagę nasilającą się agresję sił lewicy laickiej wobec wartości chrześcijańskich - głosi przekazany komunikat - oraz potrzebę zapewnienia liczącego się udziału sił chrześcijańskich w pierwszym parlamencie wyłonionym w całkowicie wolnych wyborach, które powinny odbyć się jak najwcześniej - uczestnicy spotkania zdecydowali podjąć współpracę na rzecz utworzenia chrześcijańskiego sojuszu wyborczego, obejmującego ugrupowania odwołujące się do wartości chrześcijańskich, narodowych i niepodległościowych.

90 tomów zbrodni

Ekshumacja prochów polskich oficerów w Charkowie i Miednoje rozpoczęła się najpóźniej w końcu sierpnia. Strona sowiecka zapewniała, że tym razem termin nie zostanie przekroczony - poinformował zastępcę prokuratora generalnego RP Stefana Śniezko po powrocie delegacji polskich prokuratorów z ZSSR.

Poza wszelkimi wątpliwościami jest fakt - podkreślił prokurator Śniezko - że zbrodni na polskich oficerach dopuściło się NKWD. Jeńców ze Starobieleńska rozstrzelano w piwnicach więzienia w Charkowie, jeńców z Ostaszkowa - w kazamatkach więzienia w Kalininie. Akta osobowe jeńców i dokumentację postępowań karnych zniszczono - mówił Śniezko.

Zdaniem prokuratora, nie można określić, kiedy dobiegnie końca postępowanie prowadzone przez Naczelny Prokuratorat Wojskowy ZSSR. Zebrano 90 tomów akt i wciąż napływają nowe dokumenty. Nikogo jednak nie przesłuchano dotychczas w charakterze podejrzanego.

Strona sowiecka podjęła przygotowania do ekshumacji w Charkowie i Miednoje. Po ich zakończeniu do Polski przybędzie delegacja Naczelnej Prokuratoratury Wojskowej ZSSR, aby omówić szczegóły dotyczące przebiegu ekshumacji i udziału w niej strony polskiej.

Premier w Gogolinie

Premier Bielecki spotkał się w Gogolinie z przedstawicielami Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Mniejszości Niemieckiej na Opolszczyźnie, które skupia 150 tys. członków. Henryk Król syn Johana Krolla, powołując się na dokument kopenhaski w sprawie mniejszości narodowych, postulował wprowadzenie dla mniejszości niemieckiej specjalnych praw m.in. szczególnego traktowania w wyborach. Opowiedział się też przeciw tworzeniu wielkich regionów i za utrzymaniem woj. opolskiego.

Bernard Sojka wskazywał na potrzebę stworzenia pisma mniejszości oraz formowania jednostek wojskowych polsko-niemieckich, w których służyliby obywatele polscy pochodzenia niemieckiego.

- Nie mogę się zgodzić z postawą podejrzliwości do państwa polskiego, zakładającą, że w przyszłości nie będzie ono przestrzegało praw mniejszości narodowych - powiedział premier.

- Jeśli należy się do mniejszości narodowej nie znaczy to, że się jest cudzoziemcem. Trzeba myśleć o budowaniu pomostu łączącego Polskę z Niemcami i Europą.

- Tak też widzimy swoją rolę - powiedział Gerard Bartodziej. Poinformował on też, że we władzach 30 gmin opolskich zasiadają przedstawiciele mniejszości niemieckiej, a w 26 - stanowią większość. Współpraca układa się harmonijnie.

Uchodźcy w Polsce

W Polsce przebywa 352 cudzoziemców, którzy otrzymali status uchodźców politycznych. Prawie połowa z nich to Etiopczycy.

Klaus Feldmann, przedstawiciel regionalny Biura Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców, akredytowany w Polsce, wykluczył możliwość szybkiego wyjazdu z naszego kraju uchodźców, którzy przebywają w ośrodkach nad Zalewem Żegrzyńskim.

- Nie można oczekiwać od nas cudu - stwierdził Feldmann. - Akta tych

osób weźmiemy jeszcze raz pod lupę i będziemy badać, na ile ich wyjazd jest możliwy. Ale udzielenie wizy jest suwerenną decyzją kraju, który zezwala uchodźcy na osiedlenie się u siebie. Znaczna część uchodźców przebywających w Polsce posiada członków najbliższej rodziny, którym udało się osiedlić w krajach zachodnich, głównie w Szwecji, Danii, Niemczech i Holandii. W ciągu dwóch miesięcy - twierdzi płk Zbigniew Skoczylas - pełnomocnik ministra spraw wewnętrznych ds. uchodźców, powinno nastąpić połączenie około 40 rodzin.

Polska otrzymała również zapewnienie, iż do Szwecji będą mogli wyjechać emigranci, wymagający specjalistycznego i długotrwałego leczenia szpitalnego. Kilka osób potrzebuje tego leczenia ze względu na źle przeprowadzone wcześniej amputacje, przebyte tortury, są przypadki ciężkich stanów gruźlicy i zranień (jeden z uchodźców ma 12 odłamków, z tego 3 w czaszce).

Płk Skoczylas dementuje przy tej okazji plotki, iż wielu uchodźców w Polsce jest chorych na AIDS. "Kończymy serię badań lekarskich wszystkich uciekinierów - stwierdził - i nie zanotowaliśmy ani jednego przypadku tej choroby".

GOSPODARKA**Minimum 595 tys. zł.**

Zakończona została waloryzacja rent i emerytur rolniczych. Ze świadczeń tych korzysta 1,6 mln osób. Najniższe renty i emerytury podwyższono od 1 stycznia br. z 455 do 595 tys. zł. Zwiększono także wysokość dodatków pielęgnacyjnych ze 136500 zł do 178500 zł, a dodatki rodzinne z kwoty 84 tys. zł do 115 tys. zł na osobę. Przeciętą emeryturą i rentą rolniczą wzrosła w wyniku waloryzacji o 134 tys. zł.

Według wstępnych danych przeciętna wypłata świadczenia rolnego w I kwartale br. wyniosła 808 tys. zł, co stanowi 78 proc. przeciętnego świadczenia pracowniczego.

400 tys. zł za tonę żyta

Utrzymuje się stagnacja na rynku zbożowym. Handel ziarnem ogranicza się w zasadzie do targowisk. Przedsiębiorstwa przemysłu zbożowego kupują w skali kraju w ciągu tygodnia tylko ok. 10 tys. ton ziarna. W magazynach mają bowiem zapasy z nadwyżką pokrywające potrzeby przemiałowe do nowych zniw. W PZZ-ach jest jeszcze ok. 2,2 mln ton zboża, a w ciągu tygodnia zużywa się na mąkę ok. 70 tys. ton.

Jedyną alternatywą na wykupienie zbóż, które chcą jeszcze sprzedać rolnicy, jest eksport. Agencja Rynku Rolnego sprzedała w zamian za bawełnę do Związku Sowieckiego blisko 140 tys. ton zbóż ze swych zapasów. Zawarła kolejny kontrakt na 130 tys. ton pszenicy w zamian za gaz i prowadził rozmowy dotyczące sprzedaży za gaz dalszych 100 tys. ton zboża wschodniemu sąsiadowi. W najbliższym czasie powinna się też rozpocząć realizacja kontraktu na dostawę 1 mln ton zbóż do ZSSR m.in. za metale kolorowe, nawozy potasowe, asfalt i wyroby metalowe.

Ceny, które zaoferuje agencja przy planowanym, interwencyjnym skupie zbóż w przeznaczeniu na eksport będą dostosowane do cen, które są skłonni zapłacić zagraniczni kontrahenci - powiedział dyrektor Piotr Owsianik z Agencji Rynku Rolnego. Notowania międzynarodowych giełd towarowych wynoszą ostatnio ok. 700 tys. zł za tonę pszenicy i ok. 400 tys. zł za tonę żyta. Odbiorcy nie chcą bowiem zapłacić więcej niż ok. 80 dolarów za tonę pszenicy i 45 dolarów za tonę żyta, a agencja nie otrzymała środków na dopłaty do eksportu.

120 mln dol. na sieć telekomunikacyjną

Bank Światowy zgodził się udzielić Polsce kolejnej pożyczki - tym razem 120 mln dolarów na stworzenie nowej sieci telekomunikacyjnej. Projekt będzie realizowała Polska Poczta, Telegraf i Telefon. Drugim źródłem finansowania ma być Europejski Bank Inwestycyjny, który

przekaze 70 mln ECU (ok. 90 mln dolarów). Projekt koncentruje się na szybkim wprowadzeniu nowej, ogólnopolskiej sieci połączeń cyfrowych. 17 miast zostanie połączonych światłowodami (lub radiowo), przy czym w 12 z nich zostaną zainstalowane centrale cyfrowe. System będzie włączony do satelitarnych łącz europejskich, a korzystać z niego będzie mogło 70 tys. firm. Koszt jednego przyłączenia ma wynieść około tysiąca dolarów.

Jak powiedział jeden z przedstawicieli Banku Światowego, pieniądze na projekt mają płynąć do Polski przez 5 lat; największe sumy w latach 1992-1994. Nowy system powinien działać już w 1993 roku.

Zdaniem przedstawicieli Banku inwestycja będzie bardzo opłacalna. Kredyt został udzielony na bardzo korzystnych warunkach. Spłata ma trwać 17 lat, przy czym przez pierwsze 5 lat trzeba zwracać tylko odsetki. Są one niskie - oprocentowanie wynosi w tej chwili zaledwie 7,73 proc. rocznie.

Premiera Levi Straussa

Pierwszy z 30 planowanych w Polsce firmowych sklepów producenta odzieży dżinsowej Levi Straussa otwarto w centrum Gdyni. Polska jest jednocześnie pierwszym krajem, w którym firma zaangażowa-

Rys. Arkadiusz Gasparski

wała się bezpośrednio w tworzenie detalicznej sieci sprzedaży.

Misja IBM

Amerykański koncern komputerowy IBM przyśle do Polski swoją misję, która zbada sytuację naszego przemysłu elektronicznego - ustalono podczas spotkania ministra przemysłu Andrzeja Zawiaślaka z wiceprezensem IBM Olafem Henkelem.

IBM - największa firma komputerowa świata - chce wejść na polski rynek. Minister Zawiaślak zapewnił Amerykanów, że dobry dostęp do tego rynku stworzy dopiero kooperacja z polskim przemysłem.

MIG-owe wczasy

Pierwszy turnus wczasów lotniczych w Wyższej Oficerskiej Szkole Lotniczej w Dęblinie, połączonych z lataniem wojskowymi samolotami nad- i poddźwiękowymi oraz śmigłowcami, rozpocznie się już 6 maja.

Zgłosiło się do niego pięciu byłych pilotów: czterech Anglików i jeden Holender, w wieku od 45 do 69 lat. Organizatorem jest państwowa spółka z o.o. CENREX LAW LTD. - podał rzecznik Dowództwa Wojsk Lotniczych i Ochrony Powietrznej kpt. Eugeniusz Mleczak.

Siedmiodniowe wczasy kosztują 4 mln 400 tys. zł. Za te pieniądze wojskowe biuro turystyczne zakwateruje, wyżywi, zbada (czy czasowo wicz nadaje się do lotów samolotem) i ubezpieczy w "Warcie". Podaruje również bezzwrotnie kombinezon, bieliznę i buty prawdziwego lotnika.

Za loty wojskowymi samolotami, używanymi jeszcze dziś przez armie Układu Warszawskiego, płaci się oddzielnie: cena zależy od klasy sprzętu. Uczestnik wczasów ma do wyboru: naddźwiękowy samolot myśliwski Mig-21 US (18 mln zł za godzinę lotu), odrzutowiec myśliwski UT Mig-15 (9,8 mln zł), odrzutowiec szkolno-treningowy TS 11 "Iskra" (6,2 mln zł), śmigłowiec wielozadaniowy Mi-2 (4 mln zł) i najtańszy samolot transportowy AN-2 za jedyne 3 mln zł. W przyszłości CENREX LAW LTD. zamierza organizować również

długotrwałe kursy, podczas których można będzie uzyskać licencję pilota samolotów i helikopterów cywilnych i wojskowych. Szkolenia te będą jednak realizowane tylko na zamówienia rządowe (aby uniknąć np. szkolenia terrorystów), a nie przez firmy turystyczne.

Na poczcie mają serce

Za wysłanie kartki pocztowej, na której tekst liczy do pięciu słów (bez podpisu i daty) płaci się 500 zł, za dłuższy 700 - poinformowała PAP. Dlaczego takie zarządzenie (obowiązujące od 1 lutego) zostało przez dyrektora poczty wydane. Z-ca dyrektora generalnego "Polskiej Poczty, Telegrafu i Telefonu" Stanisław Skierniewski wyjaśnił, że gdy od 1 lutego podnoszono ceny usług, postanowiono zostawić starą taryfę (500 zł) dla ludzi, którzy chcą przesłać wiadomość, a liczy się dla nich każdy grosz.

MIGAWKA:**Kisiel o Wałęsie**

"Wałęsa jest niezłym prezydentem, a sądzę, że będzie jeszcze lepszym; z miesiąca na miesiąc i z roku na rok". Kisiel pomimo, że głosowałby ponownie na Wałęsę ma także pretensje:

"Wałęsa jest w mianowaniu ludzi zbyt pochopny. Forsuje swoich, nie zaś tych, co mają kwalifikacje. W sumie wiedziałem, spodziewałem się, że tak będzie. Ale cóż - jak się nie ma, co się lubi, to się lubi, co się ma.

- Rzecz, która mnie głęboko wściekla: naczelny dyrektor Domów Towarowych Centrum, pan Kozakiewicz ujawnił na łamach "Życia Warszawy", że usunięcie handlarzy z Marszałkowskiej zarządził sam Wałęsa, bo nie mógł samochodem dostać się do Domów Centrum. Takie coś może zdenerwować, prawda?

"Ja do Wałęsy nie chodzę, bo nie chcę mu robić w głowie kaszy. Uważam natomiast, że rozsądnym człowiekiem jest premier, który z początku wydawał się mało efektywny, teraz natomiast daje dowody swej ekonomicznej wiedzy i zdecydowania. Choć pojawiające się raz po raz sprzeczne oświadczenia i gesty prezydenta, premiera oraz Sejmu splendoru nam nie przynoszą, wystawiając raczej cenzurkę polskiego domu wariatów. Mimo to Wałęsę należy utrzymać".

PRZEMIERZYĆ W SKRÓCIE

Zdażyłem się nieźle zupełnie opalić, gdy zaskoczył mnie niespodziewany tu o tej porze roku atak zimy: wczoraj z rana nawet dostrzegłem lekkie smugi po nocnym śniegu. W Paryżu dziś rano odnotowano -1 stopień, co już naprawdę jest skandalem. Jak tak dalej pójdzie, koszty mi wzrosną, gdyż ponownie będę musiał zacząć kupować węgiel i skończy się to szybką ucieczką do Warszawy, gdzie przynajmniej będę mógł przeżyć, gdyż tu już wszystkie niemal - prócz "Kultury" paryskiej - instytucje emigracyjne przestają płacić, a to, co zarabiałam w Instytucie Kultury Polskiej, trudno nazwać wynagrodzeniem, w najlepszym wypadku kwalifikuje się ta suma na pomoc socjalną. Powiało grozą.

Zarty zartami, ale rzeczywiście coś się gwałtownie zmieniło w układzie emigracyjnym. Zapewne za oceanem rzecz wygląda inaczej: tam pisma polskie mają i będą miały rację bytu. Tu jednak, w Europie, powoli się wszystko kończy, wydawcy bądź zamykają budki, bądź przenoszą się do Polski, jak to ostatnio zrobiły paryskie "Spotkania" i "Kontakt" oraz londyński "Puls". Zasłużone wydawnictwo, jakim była londyńska Polonia, należy już do historii. Zniknął londyński "Aneks". Amerykanie zmniejszyli ilość nadawanych godzin polskiej sekcji Wolnej Europy. Nadszedł czas wielkich przemian w życiu emigracji, skończyła się pewna epoka, bez wątpienia epoka heroiczna. To, co udało się emigracji powojennej - wciąż zasilanej nowymi falami wychodźstwa, z falą "solidarnościową" w ostatniej fazie - bez wątpienia da się porównać z tym, co historycy określają mianem Wielkiej Emigracji. Z pewnością jeszcze przez dziesięciolecia będzie

to wszystko przedmiotem głębokich i wszechstronnych studiów, tematem wielu rozpraw doktorskich i habilitacyjnych.

Nie ulega też wątpliwości, że spośród morza tych mniejszych lub większych inicjatyw kulturalnych i politycznych polskiego wychodźstwa, dwie stanowią bezwzględnie zjawiska unikalne, których zasług dla narodu wprost nie sposób przecenić: są nimi paryska "Kultura" z jej Instytutem Literackim oraz Sekcja Polska Radia Wolna Europa. W niczym to, rzecz jasna, nie umniejsza wagi innych przedsięwzięć - wszystkie były ważne i praca wszystkich składa się na ten wielki sukces, z jakim obecnie mamy w Polsce (przy wszystkich trudnościach zarówno politycznych i ekonomicznych) do czynienia.

Co zadecydowało o sukcesach tych dwóch instytucji? Mogłby ktoś powiedzieć, że pieniądze i w wypadku RWE bez wątpienia ten czynnik odgrywał rolę niepoślednią: bez pieniędzy amerykańskich podatników ta rozgłoszła z pewnością nie byłaby tym, czym się w powojennej historii stała. Jednakże pieniądze to ledwie część tego, co potrzebne w takim wypadku. Osobiście myślę, że zarówno w odniesieniu do RWE i do "Kultury" decydującą rolę odegrały osobowości ich twórców: Jana Nowaka i Jerzego Giedroycia. To spowodowało, że obie te instytucje pełniły rolę ważnych ośrodków opinotwórczych, potrafiły skupić wokół siebie najbardziej wartościowe twórczo zespoły, przyciągnąć liczne rzesze współpracowników z kręgów krajowej opozycji. Także osobowości tych dwóch działaczy zawdzięczamy zdolność przeforsowywania decyzji i stanowisk niepopularnych, nie li-

czących się ze zdaniem środowisk czy to emigracyjnych, czy krajowych. Tak było, gdy polska sekcja RWE zajęła w okresie Października 1956 roku stanowisko raczej obiektywnego sprawozdawcy niż aktywnego uczestnika wydarzeń krajowych. Tak było, gdy "Kultura" podejmowała współpracę z dwoma nie najlepiej przez opinię emigracyjną znoszonymi pisarzami - Czesławem Miłoszem i Witoldem Gombrowiczem. To są sprawy, o których warto i trzeba pamiętać. To są fakty przeczące tezom o znikomej roli jednostki w historii. Tymczasem, co interesujące i zastanawiające, gdy przeglądam wszelkie opracowania dotyczące nam współczesnych i jeszcze żyjących bohaterów, to owszem - znajduję pracę o Lechu Wałęsie czy pisarzach i aktorach, natomiast nie ma opracowań dotyczących dzieła tych dwóch wielkich Polaków (jeżeli w ogóle można używać w takich wypadkach wielkich słów, to na pewno w odniesieniu do twórców RWE i "Kultury"). Nasi dziennikarze porobili wywiady-rzeki z byłymi komunistami, z pisarzami (Lem, Konwicki, Miłosz), lecz nie z tymi dwoma, którzy na to najbardziej zasługują (ale myślę, że nie mają czasu na takie wielogodzinne nasiadówki przy magnetofonie i później przy autoryzacji tekstu). Oto sygnał czasu...

Tak, bez wątpienia kończy się w historii Polski pewna epoka. Dziś określenia "epoka" używa się często i nierazdo bez sensu. "Epoka Breżniewa", "epoka Gorbaczowa" - a cóż to za "epoki", u licha? Już nie mówię o czasie trwania, być może rzeczywiście okres kilku lat może być z pewnego punktu widzenia epoką. Chodzi mi o wagę historyczną danego okresu tak nazwanego. I w tym

wypadku, w wypadku czasu, jaki minął od września 1939 r. do właśnie, do kiedy? - w każdym razie w tym wypadku bez wątpienia mamy do czynienia z epoką. Ze wszystkimi jej wyznacznikami, które powodują, że możemy ten czas traktować jako jednorodny. Jednym z głównych czynników wyznaczających ową jednorodność była bez wątpienia emigracja polityczna. To taka sama - tyle, że na szczęście o połowę krótsza - epoka, jak epoka Polski porobiorowej do roku 1918. Osobiście sądzę, że datą określającą moment przełomowy, a tym samym narodziny III Rzeczypospolitej, jest data rozpoczęcia obrad "okrągłego stołu". To było dla Polski bez wątpienia wydarzenie przełomowe, choć muszę samokrytycznie przyznać, że zwoleńnikiem podjęcia wówczas tych rozmów wcale nie byłem, a w każdym razie nie kryłem swego wobec nich sceptycyzmu. Myślę, że sceptycznie do nich podchodzili także i ich uczestnicy postępujący wedle zasady: "żeby potem nie powiedziano, że zmarnowaliśmy jakąś okazję". Okazało się, że postąpili słusznie i okazji nie zmarnowali. Miejmy teraz nadzieję, że następna epoka będzie dłuższa niż czas, jaki był dany II Rzeczypospolitej...

A skoro już o tych dwóch polskich okresach państwowości mowa (II i III Rzeczypospolita), warto przy okazji zwrócić się ku pierwszemu, na razie najdłuższemu - ku Polsce przedrozbiorowej. U jego końca zaszło coś, co do dzisiaj określa siłę polskiej politycznej i kulturowej tożsamości. Równo 200 lat temu, 3 maja, uchwalona została Konstytucja, pierwszy po konstytucji amerykańskiej dokument określający reguły demokratycznego porządku. Tam właśnie ujawniły się - czy raczej uzyskały prawną formułę - najistotniejsze aspekty polskiej kultury politycznej, przedtem wyznaczające ethos kultury szlacheckiej. Do nich należy antytotalitaryzm wyrażający się w przywiązywaniu wagi do wolności - tak osobistych, jak obywatelskich. I słusznie napisał w rozprawie poświęconej dziejom kultury szlacheckiej Janusz Tazbir, że była ona fundamentem wszelkich antytotalitar-

ANDRZEJ GRANIAK "Tygodnik Solidarność"

nym wystąpienia Polaków w ich dramatycznych dziejach.

Konstytucja 3 Maja była wydarzeniem zapewne istotniejszym z punktu widzenia zasad europejskiej demokracji od Rewolucji Francuskiej. O ile jednak Rewolucja Francuska uzyskała swe potwierdzenie w silnej państwowości, o tyle dla Konstytucji 3 Maja takiego potwierdzenia zabrakło. Dlatego też zapewne nie odegrała należnej jej roli w nowożytnej historii europejskiej. Jeśli jednak zważymy, że do dnia dzisiejszego wyznaczała ona postawy Polaków - kto uczył się w szkole w latach pięćdziesiątych, ten zapewne pamięta, że uczniowie potrafili się świętować 3-ego maja - to zauważymy jednocześnie, że w jakiś sposób jej rola wciąż jeszcze nie została do końca określona. Ja w każdym razie doskonale pamiętam, że w tych latach powszechna była wśród moich rówieśników wiedza, że 3 maja przypada ważne święto, którego komuniści zabraniali obchodzić, choć niewiele z nas wiedziało naprawdę, o co chodzi. To wydarzenie, jakim jest uchwalenie Konstytucji 3 Maja należy bez wątpienia do tych, którym z historycznego punktu widzenia przypisać należy tzw. "długie trwanie". Jeśli bowiem uznać, że zapisane tam zasady demokratyczne na

trwale wpisały się w zbiorową pamięć i zbiorową psychikę Polaków, wówczas okazać się może, że i "okrągły stół", a wcześniej także "Solidarność" są owocami tego wspaniałego dokumentu.

Tak oto w jednym felietonie zdarzyło się przemierzyć w skrócie historię Polski. Dziwna to zaiste historia, choć zapewne nie najgorsza i nie najwspanialsza na świecie, jak wielu z nas przywykło sądzić. Nie jesteśmy lepsi od innych, nie jesteśmy też od innych gorsi. Jesteśmy inni - raz nam ta inność pomaga, innym razem szkodzi, ale tak już jest z każdym. Wybijając się dziś na niepodległość i odzyskując utraconą normalność w międzynarodowych układach powinniśmy o tym pamiętać. Nie powinniśmy się ani płaszczyć, ani wynosić nad drugich. Powinniśmy natomiast jak najlepiej znać samych siebie - swoje wady i zalety, swą przeszłość i swe możliwości w drodze ku przyszłości. Jeśli bym czegoś sobie i rodakom w nadchodzących czasach miał życzyć - a będą to czasy nowej, miejmy nadzieję, że równie światłej jak ta z 3 maja 1791 roku, konstytucji - to ograniczenia roli emocji w naszych zachowaniach oraz zwiększenia dozy racjonalności i samokrytycyzmu.

LESZEK SZARUGA

GORBACZOW GRA W DURNIA

Związek Sowietki jest bez wątpienia bardzo chorym państwem Europy i Azji. Aż dziw, że ten cały nieprawdopodobny bałagan trzyma się jeszcze kupy, ale jak powiadała wojskowi najtrudniej rozmontować komunistyczny burdel ogólnowojskowy.

Tymczasem Gorbaczow trzyma się mocno... albo i nie. Zdaje się, że tego nikt tak naprawdę nie wie, a idę o zakład, że i sam Gorbaczow nie jest pewien dnia ani godziny.

Przed plenum komitetu centralnego sowieckiej partii komunistycznej różni oficjele partyjni i państwowi rozpowszechniali pogłoskę, że Gorbaczow jest w zasadzie postacią przejściową i wielce prawdopodobne, że poleci na plenum. Najpierw pogłoskę szerzono za granicą, a w przeddzień plenum "Prawda" przeprowadziła przegląd tych pogłosek - co jest samo w sobie dla tego centralnego organu partyjnego rzeczą niebywałą. Przy tym komentator partyjny Karpyczew również nie zawahał się przed postawieniem hipotezy, że dni Gorbaczowa na najwyższych stanowiskach w partii i państwie są policzone - on sam ma tego świadomość i podobno zamierza ustąpić dobrowolnie. "Sytuacja jest wybuchowa. Podobnej jeszcze nie było" - napisał Karpyczew. Sfrustrowany aparat średniego i niskiego szczebla chce włączyć rewanz za wszystkie poniesione w ciągu sześciu lat straty, krzywdy i poniżenia. Ponadto Karpyczew ostrzegł jeszcze towarzyszy partyjnych przed polskim doświadczeniem, które uczy, że "okrągły stół" prowadził do utraty władzy przez komunistów. W tym kontekście przypomina przestrożę Rakowskiego: "Nie daj wam Boże pójść polską drogą".

Nic więc dziwnego, że w takiej atmosferze Moskwa przed plenum aż huczała. Zetną go czy nie? - to było

Jelcyn i Gorbaczow kontynuują przedstawienie

pytanie bodajże każdego mieszkańca stolicy. Tymczasem Gorbaczow pierwszą kartę, uspokajającą wzburzone nastroje wyciągnął, zawierając z przywódcami 9 republik, w tym i z przywódcą Rosji Jelcynem, umowę o wyprowadzeniu kraju z kryzysu. Dzieląc przywódców wezwało do zaprzestania strajków oraz zobowiązało rząd do ponownego rozpatrzenia wprowadzonej na początku kwietnia drastycznej podwyżki cen. Postanowili także podpisać w bliskiej przyszłości "nową umowę związkową suwerennych państw", co było niewątpliwie ustępstwem ze strony Gorbaczowa, który do tej pory chciał mówić wyłącznie o umowie suwerennych republik. Idąc z taką kartą na plenum Gorbaczow udowodnił, że ma obstawę nie tylko złożoną z goryli, ale także z przywódców 9 republik. Pokazał ponadto, że istotne decyzje w obecnym ZSSR zapadają poza kierownictwem partii. Nie wiem czy liczył na to, że zredukuje to liczbę krytycznych wobec niego wystąpień, ale miał pewność, że wielu towarzyszy uzna tę kartę - zwłaszcza

ugodę z Jelcynem - za sukces.

Na plenum rzeczywiście atakowano Gorbaczowa, niekiedy ostro, domagając się jego ustąpienia, ale kiedy Gorbaczow rzucił się do mówicy - jedni podkreślają, jak Roj Miedwediew, że był emocjonalny i nie panował nad sobą, inni że był zimny i wyrachowany - i zaferował swą rezygnację ze stanowiska sekretarza generalnego partii, wówczas jakoś błyskawicznie i z przytłaczającą przewagą głosów biuro polityczne (jednogłośnie) i komitet centralny (322 za, 13 przeciw, 14 wstrzymało się) nie pozwoliły mu zrezygnować. Osobiście przychyliam się do tych interpretacji, które tłumaczą to zachowanie Gorbaczowa jako wyrachowaną zabawę w bęcwała. Gorbaczow wie, że w pewnych kręgach partii jest bardzo niepopularny, a nawet znienawidzony, z drugiej strony wie z matematyczną dokładnością, ilu ludzi jak zareaguje na taki manewr polityczny jak oferta ustąpienia.

W co gra Gorbaczow? Może zależy mu na osłabieniu twardego

wych w partii - wydaje się, że tę frakcję rzeczywiście uważa za szkodliwą dla Związku Sowieckiego. Może także zrozumiał, iż partia traci coraz bardziej władzę w kraju, że jeżeli nie uda się jej zreformować, wówczas stanie się siłą zupełnie marginalną. Trudno dociec czy wysuwając ofertę rezygnacji przewidywał, iż krok ten pomoże w reformie partii, obnażając mikroskopijność frakcji chcące się go pozbyć, a więc jednocześnie poszerzając grunt działania reformatorów.

Nie brakuje także w Moskwie interpretacji spiskowych. Gorbaczow w ścisłej współpracy z KGB odstawia pewien spisek mający przekonać świat zachodni, że robi wszystko aby pieriestrojka się udała, wszystkiego jednak nie może, gdyż, co widać, ma poważnych przeciwników w partii, w państwie i w republikach. Celem spisku jest przeciągnięcie Związku Sowieckiego przez największy kryzys z jak najmniejszymi stratami, a więc z jak największą pomocą ze strony Zachodu.

Według tej interpretacji Gorba-

czow odstawia przedstawienie zarówno na potrzeby wewnętrzne wobec pewnych niezadowolonych z niego, niewtajemniczonych grup, jak i międzynarodowe. Coraz więcej faktów popiera tę teatralną charakterystykę Gorbaczowa, a skądinąd wiadomo, że na Zachodzie coraz więcej sowietologów zaczyna zwracać na tę możliwość uwagę, przyłączając się do tych, którzy wprost twierdzą, że tak właśnie jest (Pipes, Besancon). Gorbaczow gra więc niewątpliwie w durnia - chociaż nikt chyba teraz nie wie, łącznie z samym Michaiłem, kto na końcu na tego durnia zostanie wystryknięty. Może to być niestety ponownie społeczeństwo sowieckie. W ub. tygodniu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaprzeczyło pogłoskom "jakoby rozpoczęto odbudowę i rozbudowę łagrów na Syberii, Kółymie i w Jakucji", ale moje dobrze zorientowane źródła twierdzą, że tak niestety jest.

Sytuacja w Związku Sowieckim jest superwybuchowa, bądź mówiąc słowami Lenina idealnie rewolucyjna: pieriestrojka zawiodła sromot-

nie, arka Gorbiego poszła na dno, na rynku brakuje wszystkiego, 6 republik jest skrajnie zbuntowanych, kilka bardzo niezadowolonych, w samej Rosji 50 milionów ludzi uczestniczy w jednogodzinnym strajku ostrzegawczym.

W tej sytuacji wyjścia są tylko dwa - rozpad ZSSR na różne struktury państwowe i administracyjne bądź wprowadzenie dyktatury. W obydwu przypadkach poleje się obficie krew, ale jeśli rozpad ZSSR wywoła tylko przejściowy i stosunkowo krótkotrwały chaos, to dyktatura może być tak samo długa i straszna jak stalinowska. To mają na uwadze Szewardnadze i Jelcyn, gdy ostrzegają przed dyktaturą. Oni wiedzą świetnie, że dyktaturze komunistycznej nie jest potrzebna silna partia - ta może być w stanie rozkładu bądź pełnić rolę fasady. Dyktaturze nie jest także potrzebna silna armia. Dla dyktatury konieczna jest silna służba bezpieczeństwa. KGB i MSW według wszelkich oznak są silniejsze teraz niż kiedykolwiek przedtem w historii ZSSR.

Strajk górników w Kijowie. Na jednym z transparentów napis: "Lepiej umrzeć stojąc, niż żyć na kolanach".

KONSTYTUCJA 3 MAJA

Uchwalona 3 maja 1791 r. Ustawa Rządowa przeszła do historii jako Konstytucja 3 Maja. W XVIII-wiecznej terminologii przez "rząd" rozumiano ustroj, organizację władzy państwowej. Termin "konstytucja" używany był w dwu znaczeniach: 1. tradycyjnym, uznającym za konstytucję każdą uchwałę sejmową, 2. nowym, torującym sobie dopiero drogę - gdzie konstytucja oznaczała ustawę zasadniczą, regulującą podstawę ustroju państwa.

Konstytucję otwiera preambuła, która w trafiających do serca słowach uzasadnia konieczność reformy ustroju troską o utrzymanie niepodległego bytu państwa: "Uznając, iż los nas wszystkich od ugruntuwania i wydoskonalenia konstytucji narodowej jedynie zależy, długim doświadczeniem poznawszy zadawnione rządu naszego wady, a chcąc korzystać z pory, w jakiej się Europa znajduje i z tej dogorywającej mocy nakazów, ceniąc drogę nad życie, nad szczęśliwość osobistą egzystencję polityczną, niepodległość zewnętrzną i wolność wewnętrzną narodu, którego los w ręce nasze jest powierzony, chcąc oraz na błogosławieństwo, na wdzięczność współczesnych i przyszłych pokoleń zasłużyć, mimo przeszkód, które w nas namiętność sprawować mogą, dla dobra powszechnego, dla ugruntuwania wolności, dla ocalenia Ojczyzny naszej i jej granic, z największą stałością ducha niniejszą konstytucję uchwalamy i tę całkowicie za świętą, za niewzruszoną deklarujemy...".

Zasadniczy tekst dzielił się na 11 syntetycznie ujętych artykułów: I Religia panująca, II Szlachta ziemianie, III Miasta i mieszczaństwo, IV Chłopi-włościanie, V Rząd, czyli oznaczenie władz publicznych, VI Sejm, czyli władza prawodawcza, VII

Król, władza wykonawcza, VIII Władza sądownicza, IX Regencja, X Edukacja dzieci królewskich, XI Siła zbrojna narodowa. Podkreślić należy logiczną i przejrzystą konstrukcję Ustawy Rządowej. Jej część pierwsza, poświęcona ustrojowi społecznemu, to trzy artykuły (II-IV), odpowiadające stanom społecznym ówczesnej Polski. Jej część druga, poświęcona ustrojowi politycznemu, scharakteryzowana w artykule V, to trójpodział władz na ustawodawczą (art. VI), wykonawczą (art. VII) oraz sądowniczą (art. VIII) i tylko ogrom zagadnień zawartych w artykule VII spowodował wyodrębnienie problemów regencji, edukacji następcy tronu i siły zbrojnej w postaci odrębnych przepisów. Częścią składową Konstytucji jest Prawo o miastach z 18 kwietnia 1791 r. Ściśle z Ustawą Rządową związane są: Prawo o sejmikach z 24 marca 1791 r., Deklaracja Stanów Zgromadzonych, uchwalona 5 maja 1791 r. uchylająca wszystkie prawa sprzeczne z Konstytucją oraz Zareczenie Wzajemne Obojga Narodów, przyjęte przez sejm 20 października 1791 r., mające charakter ustawy konstytucyjnej, utrzymujące federacyjny ustrój Rzeczypospolitej.

W swojej warstwie społecznej Ustawa Rządowa była próbą kompromisu szlachecko-mieszczańskie-go. Nawiazywała, chociaż tylko częściowo, do memoriału przedstawionego królowi, marszałkom sejmowym i kanclerzom dnia 2 grudnia 1789 r. (tzw. czarna procesja). Mieszczaństwo, w pewnym stopniu pod wpływem wydarzeń francuskich, domagało się praw i wolności przysługujących dotychczas szlachcie oraz udziału we władzy politycznej (reprezentacja w sejmie, piastowanie urzędów). Prawo o miastach królewskich rozciągnęło na mieszczańskie posesjonatów przywilej niety-

kalności osobistej (neminem captivabimus nisi iure victum), dokonało reorganizacji miast królewskich zapewniając im samorząd, zniosło przepisy zakazujące szlachcie trudnić się w miastach przemysłem i handlem. Otwarto mieszczańcom dostęp do funkcji państwowych i stopni oficerskich. Nie uzyskali oni jednak pełnej reprezentacji w sejmie. Dopuszczono do izby poselskiej 24 plenipotentów miejskich, choć bez prawa głosu stanowczego. Mogli oni tylko przedstawiać sejmowi swe postulaty. Plenipotenci miast zasiadali jednak we władzach wykonawczych - komisjach policji i skarbu oraz w sądzie najwyższym dla miast królewskich - asesorii koronnej i litewskiej. Mieszczańcom umożliwiono nabywanie dóbr ziemskich oraz w szerokim stopniu ułatwiono nobilitację.

Niewielkie zmiany zaszły w położeniu chłopów. Twórcy Ustawy Rządowej nie chcieli sprowokować niezadowolonej szlachty. Art. IV Konstytucji otwierał jednak dalsze możliwości zmian i reform, o których myślano (projektowana przez Kollątaja konstytucja ekonomiczna), zamierzając oddać chłopów pod opiekę "prawa i rządu krajowego". Art. IV zachęcał również dziedziców, aby zawierali z poddanymi umowy dotyczące zakresu powinności chłopskich. Przestrzeganie tych umów przez obie strony miało być gwarantowane przez prawo. Zbiegłym poddanym, wracającym do kraju oraz cudzoziemcom pragnącym osiedlić się w Polsce, zagwarantowano wolność osobistą.

Konstytucja utrzymała przewagę szlachty w życiu politycznym kraju potwierdzając jej wszystkie dotychczasowe prawa i przywileje. W myśl jednak nowej koncepcji rządów posiadaczy (reprezentowanej

przez Hugona Kollątaja), prawo o sejmikach z 24 marca 1791 r. pozbawiło "szlachtę golotą" praw politycznych, wysuwając na plan pierwszy cenzus majątkowy.

Również w zakresie reform politycznych Ustawa Rządowa była dziełem kompromisu personalnego oraz różnych kierunków i programów politycznych. Jej twórcami byli: król Stanisław August Poniatowski, zapatrzony w angielski model monarchii konstytucyjnej; zwolennik silnej władzy królewskiej współdziałający ze zreformowanym sejmem, marszałek wielki litewski Ignacy Potocki, reprezentujący program "republikancki", mający zapewnić przewagę w państwie sprawnie działającemu, suwerennemu sejmowi szlacheckiemu, oraz Hugo Kollątaj, zwolennik dalszego pogłębiania polskiej "lagodnej rewolucji". Nie można też zapomnieć o zasługach "cnotliwego marszałka" Stanisława Małachowskiego i pośredniczącego między królem a Ignacym Potockim Scipione Plattolego.

Jakie były najważniejsze zmiany ustroju politycznego dokonane przez Konstytucję? Nawiazuje do doktryny Rousseau art. V Ustawy Rządowej przyjął za podstawę ustroju zasadę suwerenności narodu oraz za Monteskiuszem koncepcję podziału władz na ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Konstytucja posługuje się terminem "naród szlachecki", gdzie indziej jednak, zwłaszcza w art. IV czy XI dotyczącym siły zbrojnej narodowej, utożsamia naród z całą zbiorowością Polaków. Zasada podziału władz nie została przeprowadzona konsekwentnie. Zdecydowanie na plan pierwszy wysunięty został "sejm, czyli władza prawodawcza". Szczególną rolę odegrał tu miało prawo o sejmie - ustawa z 16 maja 1791 r. rozwijająca postanowienia Konstytucji. Sejm miał być "zawsze gotowy". Oznaczało to, że poza sesją zwyczajną posłowie zachowywali mandat przez dwa lata i mogli być w razie potrzeby zwołani na sesję nadzwyczajną. Zniesione zostało liberum veto. We wszystkich sprawach decydować miało więk-

szością głosów. Odebrano moc wiążącą instrukcjom poselskim - posłowie byli odtąd reprezentantami całego narodu. Zakazano również zawierania konfederacji. Senat po śmierci Stanisława Augusta miał pochodzić, podobnie jak Izba poselska, z wyboru. Król z dwóch kandydatów wybranych przez sejmik mianować miał jednego, dożywotniego senatora. Król stawał się tylko przewodniczącym senatu, utracił prawo sankcji i przestał być stanem sejmującym.

Władza wykonawcza należała do króla i nowo ustanowionej Instytucji Straży Praw. Władza królewska miała być odtąd dziedziczna i po śmierci Stanisława Augusta przejść w ręce saskiej dynastii Wettynów. Na wzór angielski król nie odpowiadał za swe czynności, odpowiedzialność za króla ponosili kontrasygnujący jego decyzje ministrowie. Król przewodniczył Straży Praw, składającej się z prymasa jako prezesa Komisji Edukacji Narodowej oraz pięciu ministrów: skarbu, wojska, policji, spraw zagranicznych oraz pieczęci. Straży Praw podporządkowane były kolegiatne organy resortowe - komisje - edukacji, skarbu, wojska i policji, zobowiązane do wykonywania decyzji króla w Straży. Ministrów do Straży powoływał król na dwa lata z prawem ponownej nominacji. Członkowie komisji byli wybierani przez sejm na dwa lata spośród szlachty i senatorów. Do komisji policji i skarbu wybierano ponadto plenipotentów miejskich. Komisjom przewodniczyli ministrowie nie zasiadający w Straży. Ministrowie zasiadający w Straży i komisjach odpowiadali przed sejmem - konstytucyjnie (mogli być za złamanie prawa, na wniosek izb połączonych, sądeni przez sąd sejmowy) i parlamentarnie (musieli ustępować na żądanie sejmowi). W terenie administracja należała do wybieranych przez sejmiki na dwa lata komisji porządkowych cywilno-wojskowych.

Władza sądownicza należała do niezawisłych sądów. Art. VIII Konstytucji utrzymywał sądownictwo stanowe: sądy ziemiańskie i trybu-

nały dla szlachty, sądy miejskie dla mieszczan, sądy referendarskie i dominalne dla chłopów. Przewidywał również powołanie najwyższego sądu sejmowego, dla rozpatrywania zbrodni stanu. Ustawy wykonawcze do Konstytucji regulowały organizację i funkcjonowanie sądów. Utrzymywały one w poważnym stopniu społeczny charakter sądów - szczególnie dotyczyło to sądów dla szlachty. Sędziowie do sądów ziemiańskich i deputaci do trybunałów mieli być wybierani przez sejmiki. W sądach miejskich uwzględniono, i to w nowatorskiej formie (szczególnie w sądach apelacyjnych wydziałowych), udział czynnika społecznego. W sprawach karnych, w sądach wydziałowych, wprowadzono wzorem Wielkiej Brytanii - lawę przysięgłych, składającą się z jedenastu przysięgłych, celem orzekania o winie oskarżonego. O karze orzekał sąd wydziałowy bez udziału przysięgłych.

Sąd sejmowy w myśl ustawy z 17 maja 1791 r. miał być przede wszystkim trybunałem stanu, przed którym realizować się miała odpowiedzialność konstytucyjna członków władzy wykonawczej (ministrów i komisarzy). Obok odpowiedzialności konstytucyjnej ministrów do właściwości sądu sejmowego należały sprawy o przestępstwa przeciwko interesom państwa i jego bezpieczeństwu. Proces przed sądem sejmowym ujęty został przez ustawę o sądzie sejmowym nowoczesnie, zgodnie z ideami Oświecenia. Ustawa przyjmowała zasady nullum crimen, nulla poena sine lege. Zawierała domniemanie niewinności oskarżonego. Wszystkie wątpliwości co do prawa i dowodów miały być rozstrzygane na korzyść oskarżonego. Obok 24 sędziów wybieranych przez losowanie spośród senatorów i posłów do składu sądu należeli referendarze reprezentujący czynnik fachowy.

Twórcy Konstytucji nie uważali jej za dzieło pozbawione wad i zamknięte. Ustawa Rządowa miała być początkiem dalszych reform i przemian. Jeden z jej twórców Hugo Kol-

Dokończenie na str. 20

lątaj, od 17 maja 1791 r. podkanclerzy koronny, przewidywał, że konstytucja polityczna będzie uzupełniona konstytucją ekonomiczną (zawierającą niezbędne reformy społeczne dotyczące zwłaszcza sprawy chłopskiej) i moralną oraz kodeksem praw cywilnych i kryminalnych.

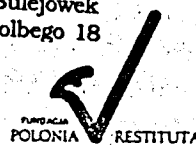
Prace nad projektem tego kodeksu zwanym kodeksem Stanisława Augusta podjęły wybrane 29 czerwca 1791 r. przez sejm deputacje (komisje) prawodawcza koronna i litewska. Wojna z Rosją i Targowica uniemożliwiły zakończenie prac obu deputacji.

ZBIGNIEW SZCZĄSKA

Są to fragmenty artykułu „Ustawa Rządowa 3 Maja” zamieszczonego w numerze okolicznościowym kwartalnika „NIEPODLEGŁOŚĆ” - „Dzieło 3 Maja próba ratowania niepodległości Rzeczypospolitej”, Fundacja Polonia Restituta, Sulejówkę 1991, ss.221. Cena egzemplarza 20000 zł.

W bardzo interesującym numerze znalazły się teksty omawiające położenie międzynarodowe Polski w dobie Konstytucji, stosunek państw Europy do Ustawy Rządowej i polityki polskiej tego okresu, analiza porównawcza Konstytucji Polski i USA. Znakomity materiał do przemyśleń nad mechanizmami politycznymi, regułami gry dyplomatycznej, błędami i zaletami Polaków.

Do nabycia w Fundacji
POLONIA RESTITUTA
05-070 Sulejówkę
ul.O.M.Kolbego 18

KLUB STUDENTÓW POLSKICH
University of Toronto
serdecznie zaprasza na z a b a w e
w PIĄTEK, 10 MAJA
o godz. 20:00 w "The Hangar"
100 St. George Street.
Bilety: \$6.00 - Sid Smith Hall,
pokój 1089,
100 St. George St.
- Solarski Pharmacy,
149 Roncesvalles Ave.
\$9.00 - przy wejściu
Dochód z imprezy przekazany
zostanie na fundusz Katedry
Historii Polski na Uniwersytecie w
Toronto.

3 maja

Pochód roku 90-tego

Pochód!

To idzie Pochód!
Głowa przy głowie!
Z dała jak ziarenka grochu.
A któż to idzie?
I jaki powód?
Że się przetacza tych dostojnych ciał
korowód!

Na przodzie dziecko małe,
w wózku jeszcze.
- Toż to demokracja!
Jakie śliczne to maleństwo!
Jakże pięknie się uśmiecha.
A ten becik!
To nareszcie tylko w barwach
narodowych!
Aż ciekawość bierze,
kim na starość będzie ta pociecha?!

A któż za wózkiem idzie?
Zwartym rządem?!
Toż to opozycja!
Co ja mówię?
Opozycja teraz tkwi pod mauzoleum!
To jest władza nasza!
Pierwszy raz ubrana w garnitur.
A paszaki już niedługo,
pewnie trafią do muzeum.

Za władzą któż się ciągnie teraz?
Toż to prawie niemożliwe?!
Czy mnie oczy mylą?
Czy się znowu nie znam na urodzie?!
Twarze pięknie ulizane,
lecz tym razem bogobojne.
To są przecież twarze tych,
co zawsze:
- Szli w pochodzie!!!

A po nich dziura jakaś?
Co się dzieje?

Kogo tu brakuje?
Co się stało?
Skąd się wzięła luka
w dotąd zwartym murze?
Tylko jeden człowiek idzie środkiem.
Toż to prokurator!
Już rozumiem!
Maszeruje tutaj miejsce po cenzurze!

A na chodnikach dookoła
stoi mnóstwo ministrantów!
Czemu nie w pochodzie?
Czemu po chodniku chłopce
krążyś?
O przepraszam!
Nie poznałem!
Toż to pan posterunkowy.
Zapomniałem, że policja nasza
teraz służy w komży!

A cóż to za muzyka?
Skąd dobiega?!
Trąbek wszak nie widać?!
Lecz te skoczne dźwięki prawie
zawszad do mnie dobiegają.
To publiczność, która patrzy z okien
na manifestację!
A muzyka to są kiszki,
które marsza wygrywają.

Pochód!
To idzie pochód!
Głowa przy głowie!
Z dała jak ziarenka grochu!
To idzie naród
Co się rozbudził!
Lecz czemu wtym pochodzie jest
tak mało
ludzi!!!

Fragmenty z nowo wydanej
książki Krzysztofa Daukszewi-
cza "Przeżyłem Panie Hrabio":

Major

"Myslałem, żeby zrobić pogrzeb
PZPR i "Solidarności". To jak historia
Tristana i Izoldy: podchody były
długie, miłość krótka, ale intensyw-
na, śmierć rozdzieliła kochanków".

(major Fryderyk z
Pomarańczowej Alternatywy
w "Ziemi Gorzowskiej")

I jeszcze jeden wierszyk. Po roz-
mowach i propozycjach, żeby wszel-
kie partie polityczne były dotowane z
budżetu państwa. Czyli z pieniędzy
bezpартyjnych. Jeden z piękniej-
szych pomysłów.

Snią już całe noce
różnych partii aktywistów,
że na czele kraju staną
Neokonformiści
Homosocjaliści
Heavymetalisci
i Neofaszyści,
lub Poprealisci.

Zrzeszą się Zieloni,
Ujawnią Masoni.
Agitować będzie
na wszystkich ulicach
socjalburżuazja
i lewoprawca.

Oprócz frakcji starych
(rzekłbym, tradycyjnych)
powstanie pewnie partia
Bezpартyjnych Partyjnych.
I dziesiątki innych.
Opozycyjnych.
Do rządu!
Policji!

I innych opozycji!
I kiedy zaczną śmiać się ja
z miliona uchwał i zarządzeń.
To wszystkie manto spuszcza mi
i to za moje pieniądze.

Wierszyk mam. Projekt upadł.

Na szczęście

"Chciałbym uniknąć rozliczenia,
osądzania ludzi za te minione czter-
dzieści lat. Na szczęście, jak do tej
pory, nam się to udaje"...

(Lech Wałęsa,
"Konfrontacje")

Złote klamki

W Warszawie przebywał Walde-
mar Koczoń. Znajomi poszli do Sali
Kongresowej, żeby zobaczyć na wlas-
ne oczy ten "come back" - jak to
określili - pierwszej damy polskiej
piosenki w Chicago.

Dzisiaj opowiedzieli mi anegdotę
z tego show.

W trakcie zapowiedzi kolejnej pio-
senki padło następujące zdanie: -
My, Polacy! Żyjący obecnie w Ame-
ryce, nawet jeśli posiadamy złote
klamki i marmurowe posadzki w
naszych domach, to chodząc po nich
nie zapominamy nigdy o brukach
warszawskiej Starówki.

Na to jakiś młody człowiek z rze-
du za znajomymi: - A my chodząc po
brukach Starówki, nie zapominamy
o waszych złotych klamkach.

Pokolenie

"Mnie się zdaje, że większość tych
wszystkich, co sobie te swoje twa-
rzycki wypychają sloganami o wol-
ności, niepodległości, o niszczeniu
komunistów, gdyby się byli o poko-
lenie wcześniej urodzili, z tą samą
zaciętością walczyliby o dyktaturę
proletariatu i o nieskazitelną
marksizmu-leninizmu zagrożonego
przez nacjonalizm i rewizjonizm".

(Chrzan, "Tygodnik Powszechny")
30 września

Katowice

KPN poszczuto psami.

A co tam słycać w kraju upada-
jącego realnego socjalizmu?
SZARZA DEPUTOWANYCH NA
CZOŁGI.

W nocy z piątku na sobotę grupa
posłów do parlamentu Rosji i depu-
towanych do stołecznej Rady Miejs-
kiej, zatrzymała w centrum Moskwy
kolumnę czołgów, która powracała z
próbnej deflady na Placu Czerwo-
nym.

Szarza deputowanych na czołgi
nastąpiła na placu Powstania nie
opodal prospektu Kalinina. Kolum-
na posuwała się Sadowym Kolcem,
gdy z tłumy stojącego na chodniku
na jezdnię wyskoczyło nieoczekiwa-
nie kilka osób. Zmusili czołgi do
zatrzymania się.

Motywy protestu nieznane.

"Alfabet Urbana"

Lech Wałęsa dostał "Alfabet Urba-
na" z dedykacją "Panu Lechowi Wa-
łęsie od najbardziej "szczerego" z jego
wrogów - wraz z uprzedzeniem, że
jeśli Pan będzie kpić ze mnie, mó-
wiąc, że dołożyłem komunizmowi, to
ja w rewanżu publicznie pana po-
pre.

Jerzy Urban"

**NOWOŚĆ z wydawnictwa ART "B" PRESS
PRZEŻYŁEM PANIE HRABIO**

Krzysztof Daukszewicz
Zamawiam książkę

Imię

Nazwisko

Adres:

Kod pocztowy

Załączam czek lub przekaz pocztowy na sumę \$ 10.00

Adres: **POLISH EXPRESS**
217 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2L6

MARADONA STANIE PRZED SĄDEM

Kłopoty Maradony nie ustają. W ubiegłym tygodniu został zaarrestowany przez policję w Buenos Aires i oskarżony o posiadanie i rozdawanie narkotyków. Sędzia zwolnił 30-letniego Maradonę z wzięcia za kaucją 20 tys. dol. i zakazał mu opuszczać Argentynę. Grozi mu kara od miesiąca do 2 lat więzienia. Strażnicy aresztu w Buenos Aires ujawnili, że mocz Maradony wykazał mocne ślady kokainy oraz powiedzieli, że po aresztowaniu Maradona krzyczał w celi prawie całą noc, że nie może dłużej wytrzymać i chce umrzeć.

Diego Maradona po wyjściu z aresztu. Za nim siedzi były trener reprezentacji Argentyny Carlos Bilardo.

LEGIA ODPADŁA

Legia zremisowała w wyjazdowym rewanżowym półfinałowym meczu Pucharu Zdobywców Pucharów z Manchester United 1:1, ale po przegranej w Warszawie 1:3 remis awansował do finału rozgrywek piłkarzy Manchester. Bramkę dla Manchesteru strzelił w 28 minucie Lee Shar-

pe, a wyrównał w 57 minucie Wojciech Kowalczyk. Mecz był przeciętnym widowiskiem. Legia starała się jak mogła, i przegrała rywalizację z honorem, ale Anglicy byli zespołem zdecydowanie lepszym. Długie fragmenty gry w środku boiska przekonywały, że Manchester wiedział, iż nie może przegrać, zaś Legia nie wierzyła, że może wygrać.

Europejskie puchary PUCHAR EUROPY

W finale Pucharu Europy spotkają się Crvena Zvezda Belgrad i Olympique Marsylia. W rewanżowych meczach półfinałowych Crvena Zvezda zremisowała w Belgradzie z Bayernem Monachium 2:2 (1:0, pierwszy mecz 2:1), natomiast Olympique wygrał w Marsylii ze Spartakiem Moskwa 2:1 (1:0, pierwszy mecz 3:1).

PZP

Do finału Pucharu Zdobywców Pucharów awansowały FC Barcelona i Manchester United. W rewanżowym meczu półfinałowym Barcelona przegrała w Turynie z Juventusem 0:1 (0:0), zwyciężyła jednak w pierwszym meczu 3:1.

PUCHAR UEFA

W finale Pucharu UEFA wystąpi AS Roma. W rewanżowym meczu Włosi pokonali na własnym boisku Broendby IF Kopenhaga 2:1 (1:0, pierwszy mecz 0:0). Rywalem AS Romy w finale rozgrywek będzie Inter Mediolan, który wygrał u siebie rewanżowy mecz ze Sportingiem Lizbona 2:0 (2:0, pierwszy mecz 0:0).

Największą niespodzianką półfinałowych meczów europejskich pucharów w piłce nożnej było wyeliminowanie z Pucharu Mistrzów Bayernu Monachium. W PZP po raz pierwszy od 1985 r. zagrają Anglicy. Finał Pucharu UEFA to już drugi raz z rzędu wewnętrzna sprawa drużyn włoskich.

Bayern został wyeliminowany w sposób sensacyjny. Do 90 minuty spotkania prowadził 2:1, który to wynik gdyby utrzymał się dawał do-

grywkę. Jednakże w ostatniej minucie cała Jugosławia oszalała ze szczęścia, a całe Niemcy zmartwiały. Stoper Bayernu Augenthaler tak nieszczęśliwie uderzył piłkę po dośrodkowaniu Prosińskiego, iż strzelił pod poprzeczkę samobójczą bramkę pomimo rozpaczliwej interwencji bramkarza Aumanna.

Kadra na Irlandie

1 maja br. piłkarską reprezentację Polski czeka trudny egzamin - mecz eliminacyjny mistrzostw Europy w Dublinie z Irlandią. Próbę wywiezienia co najmniej punktu z Dublinu podejmie 16 zawodników. Trener Andrzej Streljau powołał niemal wszystkich graczy, którzy 17 kwietnia pokonali w Warszawie Turcję 3:0. Nastąpiła tylko jedna zmiana - miejsce Zbigniewa Kaczmarka z Auxerre zajmie Jan Furtok, strzelający gole dla drużyny Hamburger SV. Oto skład kadry:

Bramkarze: Józef Wandzik (Panathinaikos Ateny) i Jarosław Bako (Zagłębie Lubin) oraz Dariusz Kubicki (Legia W-wa), Andrzej Lesiak (GKS Kat.), Piotr Soczyński (Olimpia Poznań), Dariusz Wdowczyk (Celtic Glasgow), Czesław Jakolcewicz (Fenerbahce), Roman Szewczyk (GKS Kat.), Piotr Czechowski (Legia W-wa), Robert Warzycha (Everton), Krzysztof Warzycha (Panathinaikos Ateny), Ryszard Tarasiewicz (Nancy), Jan Urban (Osasuna Pampluna), Roman Kosecki (Galatasaray), Jacek Ziobler (Montpellier) i Jan Furtok (Hamburger SV).

"Mecz w Dublinie to będzie zażarta walka od początku do końca - stwierdził Andrzej Streljau. Spodziewamy się huraganowych ataków gospodarzy. Wobec tego należy zagrać jak w pierwszej części meczu z Anglią na Wembley. Będziemy musieli skracać pole gry, a bramkarz powinien doskonale spisywać się na przedpolu. Chcemy uzyskać jak najkorzystniejszy wynik. Wiemy, że będzie trudno. Wyspiarze traktują Polskę i Turcję jak dostarczycieli punktów i myślą, że rywalizację o premowane awansem do mistrzostw Europy, pierwsze miejsce w

grupie rozstrzygną między sobą. Dlatego też Anglicy w Turcji i Irlandczycy w Dublinie dążyć będą do strzelenia wielu goli. Nie mamy innego wyjścia, jak przyjęcie sposobu gry Irlandczyków i wytrzymanie tej walki na wyniszczenie".

II LIGA

WYNIKI 29 kolejki
Jagiellonia B. - Stal St.W. 1:0
Miedź L. - Ostrowia Os.Wlkp 3:0
Lechia G. - Polonia B. 2:1
Szombierki B. - Raków Cz. 2:0
Odra Wodzisław - Resovia Rz. 1:1
Stal Rz. - Korona Kielce 0:2
Widzew Ł. - Górnik W. 2:0
Zagłębie W. - Stilon Gorzów 1:0
Siarka Tarnob. - Hutnik W-wa 1:1
Gwardia W-wa - Pogoń Sz. (mecz przerwany).

TABELA II LIGI

1. Stal St. W.	39	36-18
2. Stilon	38	38-23
3. Jagiellonia	38	35-21
4. Widzew	36	46-22
5. Miedź	35	42-26
6. Raków	33	36-29
7. Polonia	31	39-29
8. Siarka	30	34-33
9. Korona	29	23-31
10. Lechia	27	36-35
11. Górnik W.	27	27-27
12. Stal Rz.	27	34-38
13. Resovia	27	25-32
14. Odra W.	26	32-38
15. Szombierki	26	26-33
16. Zagłębie	26	16-23
17. Pogoń	23	35-37
18. Gwardia	22	30-39
19. Hutnik	18	24-45
20. Ostrowia	18	18-53

ZAWADZKI MISTRZEM EUROPY

Włodzimierz Zawadzki (Legia Warszawa) zdobył złoty medal w mistrzostwach Europy w zapasach w stylu klasycznym. Zawadzki startował w kategorii 62 kg. Tytuł wicemistrza Europy wywalczył w kat. 52 kg Dariusz Piaskowski (Zagłębie Wałbrzych). Obydwaj po raz pierwszy wystąpili w turnieju ME. Zawa-

dzki pokonał w finale Niemca Buettnera 1:0. Piaskowski przegrał walkę o złoto z Bułgarem Cenowem. Pozostali nasi reprezentanci: Romanowski - 48 kg, Szyszka - 57, Wolny - 68, Tracz - 74, Stępień - 82, Kraszewski - 80, Wroński - 100 i Gryc - 130 kg zajęli dalsze miejsca.

Saleta obronił tytuł

Przemysław Saleta obronił w hali poznańskiej "Areny" tytuł zawodowego mistrza świata w kick-boxingu, wersja ISKA, w kategorii superciężkiej. Polak w 11 rundzie zakontraktowanego na 12 rund pojedynku zwyciężył Francuza Clementa Sallea. Saleta pozostaje niepokonany w 26 walkach, z których 19 wygrał przed czasem.

Dobrze dźwigali tylko kadrowicze

W Cetniewie odbyły się 61 mistrzostwa Polski w podnoszeniu ciężarów. Najlepszym zawodnikiem imprezy według punktacji Finclaira (stosunek uzyskanego wyniku do wagi ciała) został po raz czwarty z rzędu zwycięzca wagi 90 kg - Sławomir Zawada - 404,6 pkt. wyprzedzając Włodzimierza Chlebosza (w. 82,5 kg) - 402,5 pkt. i Marka Gorzelniaka (w. 60 kg) - 397,0 pkt. Zawada otrzymał w nagrodę premię pieniężną 7 mln zł, ufundowaną przez prezesa firmy Fenix-Metal z Warszawy.

Mistrzowskie tytuły zdobyli:

75 kg: Andrzej Cofalik (Górnik Czerwionka) - 325 kg (150 + 175)
82,5 kg: Włodzimierz Chlebosz (Śląsk Wrocław) - 355 kg (155 + 200)
90 kg: Sławomir Zawada (Zawisza Bydg.) - 375 kg (170 + 205)
100 kg: Włodzimierz Ostapski (Zagłębie Wałb.) - 370 kg (165 + 205)
110 kg: Piotr Banaszak (Zawisza Bydg.) - 387,5 kg (177,5 + 210)
+ 110 kg: Stanisław Malysa (Legia W-wa) - 362,5 kg (165 + 197,5 kg).

Kanada wyeliminowała Polskę

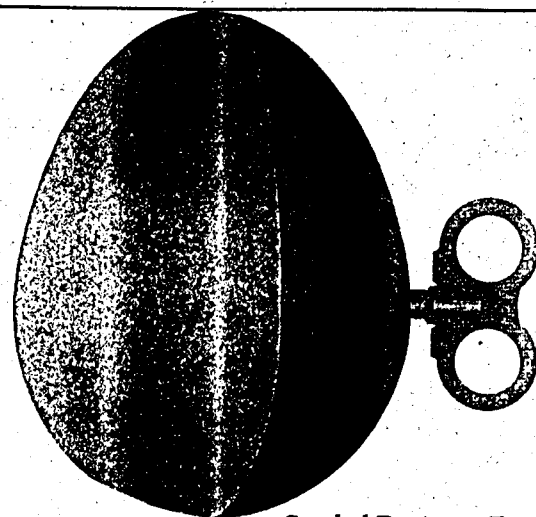
Na 41 drużynowych mistrzost-

wach świata w tenisie stołowym w Chibie w Japonii męska reprezentacja Polski uległa w 1/8 finału Kanadzie 2:3. Huang pokonał Piotra Skierskiego 21-13, 24-22, Pintea przegrał z Andrzejem Grubbą 6-21, 21-14, 15-21, Pintea i Ng przegrali ze Skierskim i Leszkiem Kucharskim 15-21, 21-18, 22-24, Huang pokonał Grubbę 21-16, 21-18, Ng pokonał Kucharskiego 21-14, 16-21, 21-16. Porażka Polski z Kanadą jest sensacją. Trener Kanady Adham Sharara powiedział, że zwycięstwo Kanady nad Polską jest bez wątpienia jedną z największych niespodzianek w historii ping-pongowych mistrzostw świata. W ćwierćfinale Kanada spotka się z Belgią, natomiast Polska będzie grała o miejsce 9-16. Ponadto w ćwierćfinale spotkają się: Szwecja z Koreą (połączony zespół obydwu Korei), Czecho-Słowacja z ChRL i Jugosławia z Niemcami. W rundzie eliminacyjnej Polacy grali świetnie wygrywając z Węgrami 3:0, Francją 3:2, Niemcami (wicemistrzowie Europy) 3:1 i Holandią 3:1. Mając zapewniłony awans do ćwierćfinału wystawili rezerwową skład (Skierski, Szafranek i Blaszyk) na mecz z ChRL, który przegrali 0:3. Panowie jeszcze walczyli natomiast panie Anna Januszzyk i Agnieszka Gieraga po porażce z Belgią 0:3 zajęły 22 lokatę.

34-letniemu Szwedowi Bjoernowi Borgowi, sześciokrotnemu zwycięzcy Roland Garros i pięciokrotnemu triumfatorowi turnieju w Wimbledonie, nie udało się powrócić na korty. W pierwszej rundzie turnieju w Monte Carlo przegrał ze sklasyfikowanym na 52 miejscu na liście światowej Hiszpanem Jordi Arrese 2:6, 3:6.

KSIĄŻKA Z JAJEM NA KLUCZ

W ub. tygodniu w Konsulacie R.P. w Torontolu miało miejsce spotkanie nowej inicjatywy kooperacji pomiędzy Kanadą i Polską.

Business Foundation Co. Ltd. powstała w czerwcu 1990 r. jako partner Polish Foundation for the Club of Rome oraz firmy Promotor Co. Ltd. Celem tej kanadyjskiej organizacji jest opublikowanie i dystrybucja książki "General Trade Index, Poland" oraz opublikowanie spisu kanadyjskich interesów zainteresowanych w inwestowanie na polskim rynku. Jest to bardzo konkretna pomoc w nawiązywaniu więzi pomiędzy partnerami. Europejska wersja tej książki jest już w obiegu, zawiera ona spis polskich przedsiębiorstw gotowych do kooperacji z Zachodem. Książka liczy 900 stron formatu A-4, ma twardą okładkę, znakomite grafiki i kilka ciekawych artykułów wprowadzających w problemy gospodarcze i specyfikę biznesu w Polsce. Całość w języku angielskim.

Okolo 3000 firm, ogłaszających się w książce, i deklarujących chęć współpracy z Zachodem zostało przez pracowników wydawnictwa wstępnie zweryfikowanych pod kątem kapitału, kredytu, księgowości i gwarancji. W książce można też znaleźć informacje dotyczące obowiązujących przepisów prawnych, bankowych i finansowych, mapy, różne ułatwienia dla potencjalnych biznesmenów z Zachodu i szereg innych, cennych informacji.

Obecnie trwają przygotowania do wydruku wersji książki na rynek kanadyjsko-amerykański. Koszto-

wać ma \$160 kanadyjskich. (Zamówienia telefoniczne i informacje - Business Foundation Canada, tel. (416) 624-0105).

Mark Szczypka, kanadyjski dyrektor marketingu, powiedział nam, że jest przekonany, że pozycja ta zostanie rozchwyтана. Jest to pierwsza tego typu inicjatywa.

Główny inicjator całego przedsięwzięcia i gwiazda biznesowego spotkania wywarł bardzo korzystne wrażenie na zgromadzonych biznesmenach.

BOGDAN CHOJNA, prezes *Business Foundation i wiceprzewodniczący Polish Foundation for the Club of Rome* ma 37 lat, magisterium z matematyki i języków z Uniwersytetu Warszawskiego. *Tumacz pracujący w charakterze freelance dla rządu podczas wizyt oficjalnych, biznesmen od 1977 r. Właściciel Promotor Co. Ltd. Zona graficzna, 2 dzieci.*

Znakomite pierwsze wrażenie. Bystre, niebieskie oczki, w modnie oprawionych okularach, język bez słownej strat, dobrze skrojony garnitur z żywej, czystej wełny, angielski z brytyjskim akcentem, swobodny acz kulturalny sposób bycia. Jeśli tak wyglądają pionierzy kapitalizmu w Polsce - odpukać, z tym się na Zachodzie można pokazać. Koniec z kopciuchami!

Powiedział ECHU:

"Przyjechałem tutaj dla paru przyczyn. Pierwsza jest taka, że muszę dopilnować druku dzieła, którego nakład amerykański jest robiony w Toronto. Dopilnowuję poprawek (...) Druga - chciałem dać znać o sobie, o swojej firmie. Trzecia - moi znajomi i współpracownicy prosili mnie o zorientowanie się w prawdziwych odczuciach Polonii kanadyjskiej co do gotowości do inwestycji w Polsce. Będę rozmawiać z ludźmi, by zbadać

Symbol Business Foundation Canada.

czy to już jest trend czy nadal deklaracje. Inflacja może się ciągnąć latami, jeżeli nie zaczną się inwestycje. Handel kwitnie, produkcja spada. Z tym nie można walczyć za pomocą nowych przepisów, ale właśnie za pomocą inwestycji. Polska fabryka, ciężarówka czy pracownik są tańsi niż na Zachodzie. Możemy spokojnie konkurować z każdym.

- Kolejny powód to promocja książki - I wreszcie ostatni - chciałem zobaczyć swego bratanka (brat przedsiębiorczego magistrza dwojga fakultetów mieszka w Mississauga).

Na pytanie, jak to się dzieje, że promocją biznesu Polski nie zajmuje się określone ministerstwo, lecz prywatna inicjatywa i jakie są w związku z tym powiązania między nim a rządem nasz rozmówca odpowiedział:

"Rząd udziela mi tylko błogosławieństwa i ... nie przeszkadza. Powód, dla którego zajmuje się tym prywatna firma jest taki, że można na tym zarobić dużo pieniędzy".

A co z wiarygodnością informacji?

"Fakt zapłacenia przez firmę pieniędzy oznacza, że firma chce współpracować za granicą. Potencjalny klient płaci \$100. Kanadyjski będzie płacił podobnie."

O kanadyjskim katalogu:

"Katalog w drugą stronę to rzecz, na którą czekają tysiące polskich firm (...) Pomoże przełamać bariery wstydu".

Inicjatywa wydaje się mieć głowę. Na sąsiedniej stronie próbki ogłoszeń i ucieszne graficzki.

2074
PARB
DŁ FABRYKA FARB
IŁÓW

ul. 23, 39-200 Dębica
Vnip: Tarnów
T 46) 3691
F 46) 2299 Tlx: 66626
Ain: production of paints and lac-

Srade contacts, cooperation, import
ences, technology, white spirit,
ic acid anhydrides, xylene, ethyl oc-
tycerol, titanium white.

E 38
N Employees: 706
Ales: US\$26.2m
E 4.5%

ng Dir.: Mr. Boleslaw Ryndak
B Przemyslowo-Handlowy Kraków
ica

ony Statement: We manufacture ni-
ulose, phthalic-copolymerized,
sther, polyurethane, urethane, and
soluble paints, thinners, auxiliary
as, white tin cans for paint products.
We looking for new markets for our
acts and a partner for cooperation in
ction of paint.

Co: Ms. Barbara Mitek (English)

737
ERG

ZAKŁAD TWORZYW
SZTUCZNYCH
W PUSTKOWIE

39-206 Pustków 3

Voivodship: Tarnów

Tel: (0-146) 4061

Tlx: 066405

Active in: production of various kinds
of resins, moulding compounds,
laminates, other plastics.

Seeks: export of resins, moulding
compounds, laminates, import of
phenol, methanol, furfuryl alcohol;
joint venture to expand product
range, various forms of cooperation,
new process technology lines, new
licences, orders.

Est.: 1947

No. of Employees: 1400

Ann. Sales: US\$31.2m

Export: 5%

Managing Dir.: Mr. Edward Jasiński

Bank Przemyslowo-Handlowy
Kraków O/Dębica

Company Statement: Our firm is
chiefly involved in the production of:
amino resins, phenol resins, me-
lamine moulding compounds, phe-
nol moulding compounds, polyester
resins, decorative laminates, for-
malin, bottle crates. We plan to
launch the manufacture of new pro-
ducts. We intend to employ new pro-
cess technology in the field of har-
dening plastics, using raw material of a
similar kind as the ones we now
make. Our contribution to cooper-
ation with a foreign partner could
include spare capacity process tech-
nology, facilities and commissions.

Contact: Mr. Czesław Skupnik
(German)

650
ELEKTRIM
POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLU
ZAGRANICZNEGO DLA ELEKTROTECHNIKI

Elektrim

Chalubińskiego 8. 00-950 Warszawa
Tel: (0-22) 301000. 302000. 300407
Fax: (0-22) 300841 Tlx: 814351

Active in: export of thermal power stations, sub-
stations, electric motors, telephone exchanges,
cables, electric fittings, services.

Seeks: import of above equipment and installa-
tions technologies, licences; cooperation in in-
vestment projects.

Est.: 1945 No. of Employees: 696

Ann. Sales: US\$255mn

Contact: Mr. Jan Prajsnar (English)

798
FABRYKA SAMOCHODÓW
OSOBOWYCH

'Stalingradzka 50, 03-215 Warszawa
Tel: (0-22) 112211, 111551

Fax: (0-22) 115239 Tlx: 814571

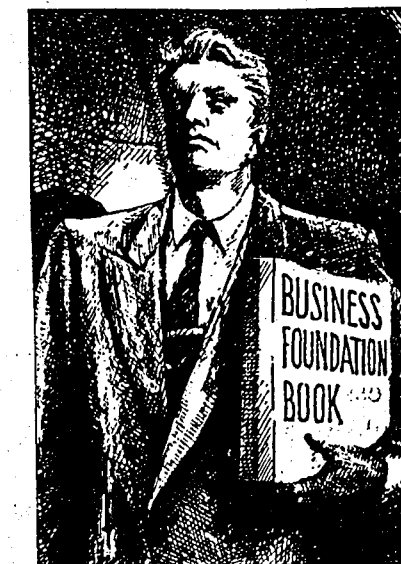
Active in: production of passenger cars
and spare parts.

Seeks: export of cars and spare parts; im-
port of components, raw materials; co-
operation in car production.

Est.: 1951 No. of Employees: 20,000

Ann. Sales: US\$450bn

Contact: Mr. Stanisław Twardowski
(English)

KATEDRA NASZEJ HISTORII

Dom Państwa Piórczyńskich z Mississauga słynie nie tylko z ogromu i bogactwa. W białej rezydencji znanego polskiego budowniczego spotykają się na eleganckich przyjęciach miłośnicy różnych inicjatyw wspieranych hojnie przez gospodarzy. Jednym z takich celów jest utworzenie katedry historii Polski na torontońskim Uniwersytecie. Przedmiot taki istniał przez jakiś czas umożliwiając doktoryzowanie się kilku osobom w zakresie historii Polski. Niestety, został z braku środków finansowych Uniwersytetu zlikwidowany przed paru laty. Koszty katedry nie są małe, bo przekraczające 750 tys. dolarów. 400 tys. dol. obejmuje profesurę i ok. 350 tys. dol. potrzebne jest na prowadzenie badań naukowych. Zbiórka na ten cel, trwająca od kilku lat zgromadziła połowę niezbędnych środków. Jeśli nie zostanie przyspieszona, cały projekt zniknie jako nieaktualny z biejących planów Uniwersytetu. Byłaby to wielka strata dla naszej polskiej społeczności jak również dla samych studiujących na uniwersytecie Kanadyjczyków. Emerytowany profesor historii Polski rodowity Anglosas, który uległ tak czarowi naszych narodowych wad i zalet, że nauczył się polskiego i specjalizował się onegdaj na Uniwersytecie Jagiellońskim, ujął to bardzo pięknie w okolicznościowym wykładzie wygłoszonym w domu Państwa Piórczyńskich z okazji Konstytucji 3 Maja. Nauczanie polskiej historii - powiedział prof. Peter Brock, nie wymaga uzasadnienia. Jest to historia jednego z największych i najludniejszych państw Europy, o wielkim wkładzie dla światowej kultury i tradycji politycznych. Podkreślił też wyjątkowość i prekursorski charakter tej kultury.

Był to piękny komplement. Przywykliśmy raczej słyszeć z różnych stron ataki na rzekomą polską nietolerancję i zacołanie, przypuszczane przez środowiska,

którym szczególnie na takim widzeniu Polski i Polaków zależy.

Obok Normana Davisa prof. Brock ośmiela się mówić o historii Polski obiektywnie, a zarazem z pewnym sentymentem dla największych osiągnięć naszego narodu.

Podkreślił mianowicie, że do XVI wieku były tylko dwa państwa na świecie, które wyznawały zasadę tolerancji religijnej, a mianowicie Holandia i Polska. Gdzie już w XVI wieku wolni obywatele wybierali swego króla w sposób w jaki po wiekach wybierano prezydentów. Wskazał na wielki zakres swobód obywatelskich szlachty - największej liczby procentowej wolnych obywateli na świecie w stosunku do ludności państwa. Konstytucja 3 Maja rozszerzała przywileje obywatelskie na stan mieszczański czyniąc zadość aspiracjom klasy, która we Francji i Anglii doprowadziła do rewolucji i ludobójstwa. Wielkość tego pierwszego w Europie dokumentu ustawodawczego tej rangi jest niewątpliwa, a 200-letnia jego historia wystarcza by zrozumieć prekursorską rolę Polaków w krzewieniu idei demokracji. Prof. Brock jest zdania, że nauczanie tych faktów przyszłym polityków, urzędników, intelektualistów jest ważne dla ich właściwego stosunku do Polski i Polaków. Ważne jest także dla studentów polskiego pochodzenia, którzy odnajdą swe korzenie w wielowiekowej, europejskiej tradycji.

Inni mówcy podkreślali również wielkość i znaczenie historii Polski. Marek Malicki, absolwent University of Toronto i prezes KPK powiedział bardzo trafnie, że gdyby nie Odsiecz Wiedeńska, Austria i kto wie może i Niemcy byłyby dziś krajami muzułmańskimi. Wagę inicjatywy katedry historii Polski podkreśliła także prof. Joan E. Foley, Provost U of T. Na sympatię pani profesor niewątpliwym wpływ ma pochodzenie jej bliskiej asystentki Beaty Sitarz-Fitzpatrick, wielkiej zwolenniczki

odbudowania katedry historii Polski siłami polskiego społeczeństwa w Kanadzie. Występowali też senator Hajdasz i radny Chris Korwin Kuczyński. Całą ceremonię z okazji rocznicy Konstytucji 3 Maja prowadził Andrzej Derczyński. W oranżerii odbył się koncert kameralny pod batutą Macieja Jaśkiewicza. Przyjęcie było nadzwyczaj eleganckie i zgromadziło 200 znanych i wybitnych osób z polskiego środowiska. Popłynęły też kolejne dotacje. Między innymi 5-tysięczna od Stow. im. Marii Curie Skłodowskiej. Sama impreza z pewnością przyniosła dochód na ten cel. Bilet wstępu kosztował \$50 od osoby, a gospodarze pokryli koszty wystawnego spotkania. Oby wszyscy bogaci majątkiem byli również bogaci duchem! Niestety, niewielu Polaków, mimo swej zamożności i wykształcenia widzi potrzebęłożenia na cele podnoszące naszą pozycję w kanadyjskim społeczeństwie.

Inicjatywa utworzenia katedry historii Polski jest godna najwyższego poparcia. Apelujemy do Państwa o przyłączenie się do tej zbiórki. Niech okazją do tego będzie rocznica Konstytucji 3 Maja, z której wszyscy jesteśmy tak dumni.

Według kwietniowego raportu komitetu zbiórki zebrano dotychczas 348,251 dol. kan. Dotacje na ten cel prosimy wysłać KPK, 288 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R2M4 lub na konto 42261 Credit Union Parafii Św. Stanisława i Św. Kazimierza. Czeki prosimy wystawiać na POLISH HISTORY PROFESSORSHIP. wszyscy ofiarodawcy dostaną kwity zwalniające od podatku dochodowego od darowanej sumy.

Kalendarzyk Echa

2 maja, CZWARTEK
Anatola, Zygmunta
3 maja, PIĄTEK
Antoniny, Marii, Marioli
4 maja, SOBOTA
Floriana, Moniki
5 maja, NIEDZIELA
Ireny, Waldemara
6 maja, PONIEDZIAŁEK
Jana, Judyty, Juranda
7 maja, WTOREK
Gizeli, Ludmiły, Sawy
8 maja, ŚRODA
Ilzy, Stanisława

TUTEJSZE ZIÓŁKA

Z ogródka biodynamicznego przejdźmy się do innego modnego i pożytecznego ogrodu - zielnika. Rosną w nim zioła lecznicze i przyprawy kuchenne. Z braku owego ogródka można zadowolić się skrzynką lub doniczkami. Jako imigranci mamy szczególnie przywilej znajomości ziół polskich; szalwia, mięta, rumianek, skrzyp itp. jak i sprowadzanych na ten kontynent ziółek znanych w innych krajach, jak również wspaniałości indiańskiej medycyny, które rosną sobie na dziko w laskach i nieużytkach. Zdobywanie ziół przez zbieranie i uprawę jest obecnie bardzo popularnym w Ameryce hobby, o czym świadczą liczne publikacje i katalogi.

Wcześniej, czy później tym pożytecznym zajęciem zarażą się i Polonusi. Muszą jednak pamiętać o różnicach między naszymi i tutejszymi roślinami. Na nic zdadzą się więc przewodniki wydane w Polsce. Trzeba sięgnąć do tutejszych zielników wraz z ilustracjami. Najlepszy z nich to A Field Guide to Medical Plants: Eastern and Central North America, napisany przez bardzo znanych ziołarzy Stevena Fostera i Jamesa A. Duka. Znaleźć tam można 500 wspaniałych opisów i rysunków ziół oraz ich zastosowanie w ludowej, głównie indiańskiej medycynie. Uzbrojeni tą lekturą możemy wybrać

się włosną i latem na zbiór ziół. Możemy je znaleźć dziko rosnące tuż za plotem, jak pogardzane i niszczone mlecz, babkę, pokrzywę. Możemy też posłać własne, rzadkie zioła. Nasłona sprzedają sklepy z tzw. naturalnym pożywieniem, ale także supersamy i sklepiki z narzędziami ogrodniczymi. Dla ogrodników o wyrafinowanych gustach polecamy katalogi farm zielarskich, które wysyłają nasłona na zamówienie. Są to poważne firmy amerykańskie jak The Herb Gardener's Mail-Order Source Book, Elayne Moos, Woodson Graphics, P.O. Box 238, New Hope, Pa 18938 USA i wiele innych, których adresy znajdziemy w kanadyjskich bibliotekach publicznych.

Na przykład taki mlecz

Zamiast tępić mlecz za pomocą chemikaliów wykopujemy go jako cenne zioło, lek i pożywienie. Kubeczek liści mlecza zawiera 7000 jednostek witaminy A (więcej niż w marchewce). Liście młodego mlecza zawierają też witaminę C. Obie te witaminy wzmacniają odporność organizmu przeciw rakowi. Można dodawać do sałaty. Wsuszony, sproszkowany korzonek działa znakomicie jako odwadniacz. Pomaga w utracie wagi i w przedmenstracyjnym syndromie. Niemcy od wieków stosowali kombinację korzeni mlecza z kłączeniem rabarbara przeciw kamieniom żółciowym. Z pewnością jest świetny na trawienie i oczyszczenie dróg moczowych. (Uwaga - mlecz nie powinny jadać kobiety w ciąży i matki karmiące ze względu na jego odwadniające działanie, jak również dzieci poniżej 2 lat i osoby powyżej 67 lat).

Historijka z mleczem to tylko przykład na to jakie korzyści może nam przynieść znajomość właściwości leczniczych zwykłych chwastów. Od czasu do czasu skrobniemy o tym sezonowe słówko.

A teraz kolejne danie - znów ryba, za to z ziołami.

Pstrągi z rusztu

4 pstrągi (po ok. 20 dag każdy),
Zdarzają się oczyszczone,
paczkowane, mrożone, pod nazwą
Trout, 2 cytryny, 7 dag masła, 1/2
pęczka natki, sól i pieprz.

Pstrągi oczyścić, wypatroszyć. Stopić masło i wymieszać je z sokiem z cytryny, solą i pieprzem; namoczyć w tym sosie ryby na 1/2 godziny. Gdyby nie były całkowicie przykryte - to po 15 minutach przewrócić je na drugą stronę. Rozgrzać bardzo mocno ruszt (elektryczny lub w piekarniku), ułożyć na nim całe ryby i piec po 2 minuty z każdej strony. Podać wprost z rusztu posypane siekaną natką. Do tego ziemniaki z surowym masłem.

Uwaga: w podobny sposób piecze się wszystkie ryby, podzielone na dzwonka i kawalki. Zamiast masła - można zrobić marynatę z oleju, dodać do niej różne inne przyprawy ziołowe, jakie mamy w domu, np. tymianek, estragon, paprykę mieloną, oregano. Morskie ryby jednak dobrze jest - przed włożeniem do marynaty - włożyć do mleka, w którym traci charakterystyczny, "tranowy" zapaszek. Piec, aż ładnie się zrumieni. Podać - jak wyżej. Znakomite dla odchudzających się, z dodatkiem tylko surówki lub sałaty.

IMIGRACJA

1 kwietnia, jak już pisaliśmy weszła w życie umowa zawarta pomiędzy rządem federalnym Kanady i prowincją Quebec, która przyznała francuskiej części Kanady specjalne przywileje imigracyjne. Po miesiącu można już powiedzieć coś niecoś, o tym jak działają te przywileje w teorii. Wciąż jeszcze jednak nie wiadomo, jak w praktyce przebiegać będzie w tej prowincji selekcja imigracyjna, bowiem proces ten trwa kilka miesięcy.

Informacje o przywilejach Quebecu wydają nam się cenne dla Polaków, którzy w trzynastu prowincjach czekają już latami na przeprowadzenie ich spraw imigracyjnych.

Rząd Quebecu zastrzega sobie prawo doboru tych osób, które nie będą obciążeniem dla jego systemu opieki, a zarazem przyczynią się do rozwoju gospodarczego i demograficznego prowincji. Stąd wprowadza dokument selekcyjny, zwany Certificat de Selection. Nie jest to jak mylnie zatytułowano w pewnym polskim piśmie "Oferta dla wszystkich", lecz jedynie dla określonych grup zawodowych, o których piszemy poniżej. Ponadto system ten wprowadza dodatkowe preferencje dla małżeństw z trójką dzieci poniżej 12 lat, mówiących po francusku i młodych. Młodzi ludzie bezdzietni również mają w Quebecu większe szanse. Osoby starające się do tej prowincji deklarują, że nie mają znajomych ani rodziny poza Quebecem. Zmniejsza to bowiem szansę, że zostaną wśród frankofonów (i to jest podstęp). Do Quebecu należy się starać spoza Kanady (jak w całym kraju), przy czym istnieją możliwości przeniesienia teczek, o ile spełnia się wszystkie warunki. Dokument selekcyjny (Certificat de Selection) ma być wydawany w ciągu 5-6 miesięcy. Całość sprawy do półtora roku. Do Quebecu można się starać z Polski przez ambasadę kanadyjską w Warszawie. Dzięki pomocy doradców imigracyjnych i prawników mogą też przenieść swoje sprawy self exiled i czekający na status refugee.

Oto nazwy zawodów poszukiwanych w Quebecu w roku 1991. Jak wiemy, za pożądaną zawód otrzymuje imigrant dodatkowych 10 punktów. Lista taka jest stale uaktualniana przez komisję imigracyjną i jest różna dla różnych prowincji. Jeżeli zawód potencjalnego imigranta nie znajduje się na tej liście, osoba ta nie ma szansy na imigrowanie do określonej prowincji, chyba że otrzyma ofertę pracy z zakładu w swoim zawodzie. W związku ze złączeniem przepisów imigracyjnych do Quebecu w najbliższym numerze będziemy drukować poniższą listę poświadczonych zawodów w oryginalnym brzmieniu w języku angielskim.

- Aerospace Engineers.
- Physicians and Surgeons.
- Physiotherapists, Occupational and other Therapists.
- Farmers, Farming, Horticultural and Animal-Husbandry.
- Tool-and-Die-Making Occupations.
- Aircraft Fabricating and Assembling Occupations, n.e.c. ...
- Inspecting and Testing Occupations, Equipment Repair, n.e.c. ...
- Administrative Officer (prof. & Tech., n.e.c.) May be designated according to type of administration specialization; (i.e.: Accommodation Officer, Research Administrator, University [edu]).
- Analytical Chemist (prof. & tech., n.e.c.) analytical-research chemist; chemical analyst.
- Organic Chemist (prof. & tech., n.e.c.) (i.e.: Organic - research chemist.).
- Atomic and Molecular Physicist (prof. & tech., n.e.c.).
- Forest Technician (prof. & tech., n.e.c.).
- Chemical Engineer, Design and Development + Research (prof. & tech., n.e.c.), (i.e.: Combustion Engineer, Design Engineer - Chemical-Products Process, Explosive - Products Process, Petroleum - Products Process).
- Chemical Engineer, Research (prof. & tech., n.e.c.) (i.e.: Explosives, Plastics, Polymerization Engineer).

- Highway Engineer, (prof. & tech., n.e.c.).
 - Electrical and Electronic Engineer, (air & space craft).
 - Electronic Engineer-computers.
 - Electronic Engineer-automatic control systems.
 - Industrial Engineer, (prof. & tech., n.e.c.) [Space & textile] [i.e.: industrial-efficiency engineer].
 - Quality-Control Engineer (prof. & tech., n.e.c.) [Space].
 - Mechanical Engineer, General - [Pulp & Paper].
 - Aerospace Engineer, Design and Development (prof. & tech., n.e.c.). [Electronic and communications equipment for short wave].
 - Aerospace Engineer, General (prof. & tech., n.e.c.). Systems integration knowledge, (i.e.: aeronautical engineer).
 - Aerospace Engineer, Materials and Processes, (air & space-craft).
 - Computer-Assisted Design Draughtsman/Woman (prof. & tech., n.e.c.).
 - Draughtsman/Woman-Mechanical with Computer-Assisted Design knowledge (prof. & tech., n.e.c.).
 - Electronic-Engineering Technologist, may be concerned with a particular phase of electronic-engineering technology (prof. & tech., n.e.c.).
 - Electrical-Engineering Technician (prof. & tech., n.e.c.) May be concerned with a particular technical aspect in support of electrical engineering, i.e.: Corrosion-Control, Electrical-Instrument, Home - Lighting, Power - System.
 - Electrical-Engineering Technician (prof. & tech., n.e.c.) May be concerned with a particular technical aspect in support of electronic engineering, i.e.: Electromedical-Equipment, Electronic Mechanic, Field; Inspection Technician, Electronics; Test-Equipment (electronic equip.).
- CDN listy w kolejnych numerach.

Informacji na ten temat udziela jak zwykle redaktor tej rubryki **HANIA SOKOLSKA - 766-4779.**

CZY WIESZ JAKI JEST NAJSZYBCIEJ ROZWIJAJĄCY SIĘ I NAJZYSKOWNIEJSZY BIZNES W AMERYCE?

Nie zgaduj...
• To MAIL ORDER! •
 Weź udział w korespondencyjnym kursie n/t tego fascynującego biznesu. **DAR-MOWE Infor.: PUMEX I., 3-2611 Lauzon Rd., Windsor, ON. N8T 2Z5**

POKÓJ w suterynie wynajmę niepalącym w Mississauga. TEL. 569-2135 178-180

OKAZYJNIE sprzedam laptop komputer NEC Multispeed (dwa 3.5 inch disk drive + 2400 modem) wraz z oprogramowaniem i programami. Cena \$1,100. Należy się również do użytkownika w Polsce. TEL. 234-0553 wiecz. do g.9. 178-180

SAMCITNY, niezależny, lat 38, w Kanadzie od 10 lat, pozna panią do lat 33, samotną, niezależną, pogodną, w celu towarzyskim, ale być może... Zdjęcia mile widziane. Listy proszę przesyłać na adres redakcji z umieszczeniem na kopercie hasła "NIEZNA-JOMT".

196

WYCIECZKI-PIELGRZYMKI NA ROK 91

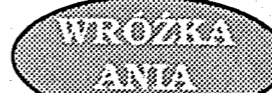
14 lipca - amerykańska Fatima - \$39
 17 lipca - 6 dni - Ottawa - Montreal, Quebec - Sanktuarium Sir Jozefa - Ste Anne De Beaupre - Cape de Madelaine - \$499.00
 24 sierpnia - Midland i na 30,000.00 Wysp - \$49.00
 5 września - 17 dni - Lourdes - Fatima i Hiszpania - \$2349.00
 Blizszych informacji udziela **QUEEN TRAVEL 531-4800**

Federacja Polek - Ogniwo XI

EXTRA MONEY! NATYCHMIAST!

Staly dopływ gotówki 24h na dobę.
BEZPŁATNY 64-STRO-NICOWY MANUAL.
 Informacje: Mark Len Suite W306-801 E. 6th Ave. Vancouver, B.C. V5T 1L8.
 Załącz \$2 na koszty przesyłki i korespondencji!

NAJBARDZIEJ ZNANA WŚRÓD POLAKÓW W KANADZIE

Dzięki darowi intuicji pomoże Ci w rozwiązaniu Twoich problemów.
 Wróżba z kart • przyszłość • teraźniejszość • przeszłość
TEL. 633-4469

R.B. Holiday Travel Ltd.

1310 Dundas Street East, Suite 207
 MISSISSAUGA, ONT. L4Y 2C1
 TEL. 273-3238 FAX (416) 949-5606

UWAGA! * **SPECIAL** * UWAGA!

JEDYNE BIURO KTÓRE OFERUJE NAJTAŃSZĄ SPECJALNĄ CENĘ

DO WARSZAWY	\$ 629.00
DO WIEDNIA 01 czerwca - 28 czerwca	\$ 619.00
20 czerwca - 15 sierpnia	\$ 759.00
16 sierpnia - 15 września	\$ 699.00
16 września - 31 października	\$ 699.00

DO PARYŻA Już od \$ 250.00 w jedną stronę
 PONADTO INTERESUJĄCE CENY DO WSZYSTKICH INNYCH KRAJÓW EUROPY ORAZ NA SŁONECZNE POŁUDNIE
 Najtańsze ubezpieczenia dla przyjeżdżających i wyjeżdżających • paszporty • wize • zaproszenia

KANAL 57 KABEL 7 TV

ZAPRASZA

na programy radiowe i program TV

FM 100.7 STEREO

od poniedziałku do piątku
 godz. 10⁰⁰-11⁰⁰ rano
 niedziela godz. 7⁰⁰-8⁰⁰ wieczorem

FM 108 STEREO

poniedziałek godz. 9⁰⁰-11⁰⁰ wieczorem
 sobota godz. 2⁰⁰-4⁰⁰ po południu

CITY TV Kanał 57 Kabel 7

niedziela godz. 10⁰⁰-11⁰⁰ rano
 P.O. BOX 26, STN. "A", MISSISSAUGA,
 ONTARIO L5A 3A1 • TEL. (416) 568-1489

ANTONI GROCHOWSKI

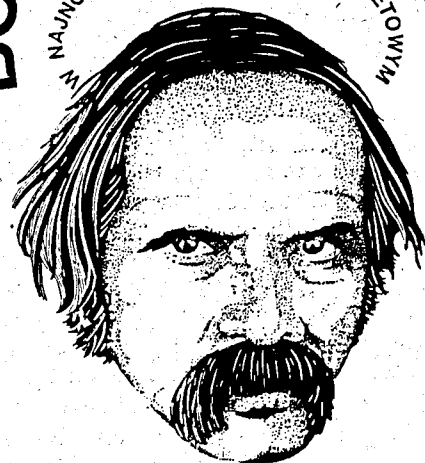
M. ARCH./M.R.A.I.C.
 sutton group - north east real estate
 AN INDEPENDENT MEMBER BROKER
 305, 435 - 36 Street N.E.
 Calgary, Alberta, Canada T2A 6K3
 bus: (403) 272-0033 fax: (403) 273-3433
 res: (403) 277-2222 or (403) 277-6464

Sales Associate

ARTEX INTERNATIONAL
ZAPRASZA

BOHDAN SMOLEŃ
W NAJNOWSZYM PROGRAMIE KABARETOwym

This program
is sponsored by
LOT
and
ETRAIDING CO.
III (CANADA LTD)

BOBY NAM SIĘ UDAŁO
II ROKU MISTRZA WYSTĄPIA:
M. JARECKA
J. BASZKIEWICZ
A. CZERSKI
A.M. GOŁEBIOWSKI
K. GRUSZKA
K. DESZCZYŃSKI
PRODUCENT: ANDRZEJ KOŁACZYŃSKI

TORONTO - Niedziela, 12 maja 1991 r. - 2 występy godz. 14:30 i 18:00.
West Toronto Secondary School, 330 Lansdowne Ave.
Przedsprzedaż: Polimex, 215 Roncesvalles Ave., tel. 537-7914.
CALGARY - Piątek, 3 maja 1991, godz. 20:00. Sala Teatralna S.A.J.T.
Bilety do nabycia przy wejściu.
VANCOUVER - Sobota, 4 maja, godz. 19:00. Killarney H.S. Auditorium,
6454 Killarney St. i 49 Ave. Przedsprzedaż - Polish Store, tel. 874-3338.
EDMONTON - Niedziela, 5 maja, godz. 18:00.
Grant Macewan Jasper Place Campus, 10045 - 156 St.
Przedsprzedaż - Travelot, tel. 488-8472.
MONTREAL - Wtorek, 7 maja, godz. 20:00. Victoria Hall,
4626 Sherbrooke W. Bilety do nabycia przy wejściu.
OSHAWA - Środa, 8 maja, godz. 20:00. Sala Stow. Weteranów,
1551 Stevenson Rd. N. Bilety do nabycia przy wejściu.
LONDON - Czwartek, 9 maja, godz. 20:00.
Sala Parafii Matki Boskiej, 419 Hill St. Bilety do nabycia przy wejściu.
WINDSOR - Piątek, 10 maja, godz. 20:00.
Prince Edward H.S. - 949 Giles B Bilety do nabycia przy wejściu.
HAMILTON - Sobota, 11 maja, godz. 20:00.
Scott Park S.S., 1055 King St. E. Bilety do nabycia przy wejściu.

KOMISJA DS. SAMOBÓJSTWA POLAKA

Władze Ontario postanowiły powołać specjalną komisję, która przeprowadzi dochodzenie w sprawie przyczyn i okoliczności samobójstwa popełnionego w szpitalu w Hamilton przez 29-letniego Polaka Zbigniewa Redkę, starającego się o pobyt stały w Kanadzie. Do powołania komisji przyczyniła się prasa polonijna (ECHO pisało o tragedii Redki w nr 176 i 177) oraz władze Kongresu Polonii Kanadyjskiej wskazujące, że tysiące Polaków starających się o pobyt stały w Kanadzie znajduje się, tak jak Redka, w bardzo trudnej sytuacji materialnej i psychicznej, przez lata oczekując na termin interview, bez zgody na pracę i bez pewności, że interview przebiegnie pomyślnie.

OŚWIADCZENIE

W związku z wymiśnieniem mojego nazwiska w numerze 176 ECHA z dnia 24 kwietnia br. w notatce dotyczącej sponsorowania oraz zapewnienia pracy w Kanadzie, przez firmę prowadzoną przez trzy wymienione w notatce osoby, z których jedna nosi nazwisko Jan Kaszuba, proszę o opublikowanie następującego oświadczenia:

Ja, Jan Kaszuba, zamieszkały od 1953 roku w Toronto, były prezes Zarządu Głównego Kongresu Polonii Kanadyjskiej (1980-1986) oświadczam, że nigdy nie miałem i nie mam nic wspólnego z żadną osobą fizyczną względnie prawną, która zajmuje się za opłatą sponsorowaniem emigrantów, względnie zapewnia emigrantom pracę zarobkową w Kanadzie.

Czynię to oświadczenie ze względu na fakt, że jest osoba, względnie osoby, które noszą, względnie posługują się, nazwiskiem Jan Kaszuba, a zajmują się zarobkowo sprawami emigracji do Kanady. Podobne oświadczenie złożyłem podczas Walnego Zjazdu Kongresu Polonii Kanadyjskiej w październiku 1990 r.

JAN KASZUBA

Z D R O W I E

WITAMINY DLA ZDROWIA WITAMINY B DLA ENERGII I PRZECIW STRESOM

Witaminy z grupy B spełniają cały szereg bardzo ważnych funkcji dla organizmu. Oto ich najważniejsze cechy.

Witamina B1 nazywana jest również tiamina. Jest ona odpowiedzialna za przetwarzanie cukrów, protein i tłuszczów w energię. Brak jej przyczynia się do depresji, trudności w koncentrowaniu i osłabienia mięśni. Witamina B1 bardzo łatwo ulega zniszczeniu w procesie przeróbki żywności. Przemysłowe oczyszczanie ziaren ryżu, kaszy, pszenicy usuwa witaminę B1. Tiamina (B1) jest bardzo łatwo rozpuszczalna w wodzie. Najlepszymi źródłami jej są pokarmy pełnoziarniste, fasola, groszek, mięso wieprzowe, orzechy i mleko.

Witamina B2 zwana riboflavin jest niezbędna do przetwarzania pokarmów dostarczających energię. Ludzie mało aktywni potrzebują więcej witaminy B2. Witamina ta jest również niezbędna do zachowania zdrowej i jędrnej skóry oraz dobrego wzroku. Brak witaminy B2 objawia się pękaniem skóry w kąciach ust i suchą chropowatą skórą na twarzy. Witamina B2 jest stabilna w kwaśnych pokarmach. Ulega ona zniszczeniu w gotowanych potrawach z dodatkiem sody (baking soda). Ulega ona również rozkładowi pod wpływem światła słonecznego. Dlatego też zaprzestano sprzedawania mleka w przezroczystych butelkach. Dobrymi źródłami witaminy B2 są jajka, wyroby mleczne, zielone liściaste jarzyny, mięso i pełnoziarniste pokarmy.

Witamina B3 - niacin jest również ważna dla żywotności i energii. Zabezpiecza ona skórę, tkanki nerwowe i system trawienny. Jej brak objawia się zakłóceniami trawienia, nerwowością, bezsennością i bólami głowy. Jest to dość stabilna witamina. Jej dobrymi źródłami są fasola, groch, ryby i mięso.

Witamina B5 - kwas pantonowy spełnia podobne funkcje jak wyżej wymienione witaminy. Skutki jej braku nie są dokładnie poznane. Występuje ona w jarzynach, ziarnach, jajkach i wątróbce.

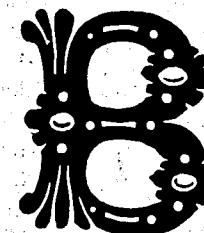
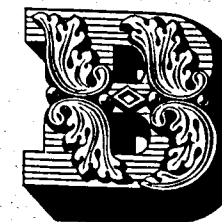
Witamina B6 - pyridoxina jest odpowiedzialna za prawidłowe przetwarzanie protein. Jej obecność jest konieczna do wytwarzania czerwonych ciałek krwi. Brak przyczynia się do chorób skór, podrażnienia jamy ustnej i języka, nudności i nerwowości. Jest ona obecna w mięsie, wielu jarzynach i ziarnach.

Witamina B12 - kobalamin jest konieczna do wytwarzania czerwonych

ciątek, krwi. Braki jej przyczyniają się do anemii, spazmów i niedowładów mięśni i nerwów. Witamina B12 jest dość stabilna i nie ulega rozkładowi w procesie gotowania. Jest ona obecna wyłącznie w produktach pochodzenia zwierzęcego - mięsach, jajkach i drożdżach.

Przy zachowaniu urozmaiconego jedzenia bogatego w jarzyny organizm z reguły otrzymuje wystarczającą ilość witamin z grupy B. Wyjątkiem jest witamina B12, osoby nie jadające mięs powinny okresowo przyjmować niewielkie dawki tej witaminy. Witaminy B nazywane są nieraz mieszanką przeciw stresom. Witaminę B complex podaje się nieraz osobom osłabionym i pozbawionym energii. Oczywiście nadmiar witaminy B może być również szkodliwy dla zdrowia. Określenie czy mamy niedobór tych witamin jest najlepsze przy pomocy specjalnych programów komputerowych stosowanych między innymi w naszej klinice.

DR. LIDIA DOBOSZ
TEL. 534-0050

USZANUJMY SWOJE BIOPOLE

W poprzednim odcinku usiłowałem pokazać, iż zasadnicza różnica między sportem a jogą polega na tym, iż w yodze budowanie sprawności fizycznej i psychicznej jest w gruncie rzeczy podporządkowane celowi nadrzędnemu, rozwijaniu biopola i poprawie stanu energetycznego.

Istnienie bioenergii jest dzisiaj faktem potwierdzonym naukowo. Zaprzeczanie temu, jest mniej więcej tym samym, co kwestionowanie faktu, iż maszyny cięższe od powietrza mogą wzbić się w powietrze, przelecieć zaplanowaną odległość, wylądować i bezpiecznie dowieźć pasażerów w uzgodnionym przedtem czasie. Nie oznacza to oczywiście, iż zjawiska bioenergetyczne są do końca poznane i podporządkowane człowiekowi w tym stopniu co lotnictwo. Pomimo więc białych plam i znaków zapytania zjawisko to jest wykorzystywane w leczeniu zarówno niekonwencjonalnym, alternatywnym, jak i w medycynie allopatycznej, tej akademickiej. Są kraje, gdzie uzdrowiacze, bioterapeuci zatrudnieni są w szpitalach jak masażyści i wykorzystywani w kompleksowym leczeniu. Bioterapie można mierzyć. Jest wiele sposobów testowania leczniczych możliwości tych terapeutów w ogóle, jak też selekcjonowania komu mogą pomóc. Bada się to wykorzystując umiejętność zadaniowego odchylenia strumienia barwnej cieczy przepływającej przez ciecz bezbarwną, wpływająca na pole elektrostatyczne, elektromagnetyczne, strumień elektronów, wpływające na decyzje specjalnie zaprogramowanego komputera, przez zadaniowe podporządkowanie pewnych zjawisk, które komputer aktywizuje losowo, pomiary różnic potencjałów itd. Są np. takie wiatraczki osłonięte od ruchu po-

wietrza, które bioenergiją należy wprowadzić w ruch. Później zatrzymać, obracać w przeciwnym kierunku itp. Najbardziej rozpowszechniona jest jednak metoda najtańsza i najszybsza. Pomiędzy skórę pacjenta i dłoń hilerera kładzie się kliszę rtg zaklejona w czarnej kopercie. Terapeuta wykonuje zabieg, poczem kliszę się wywołuje. W wypadku faktycznego przepływu energii otrzymujemy zacienienia uporządkowane, intensywne i wyraźnie inne, niż wtedy, gdy terapeuta został źle dobrany. Technika ta jest powtarzalna nieprzebraną ilość razy i jest doskonałą weryfikacją metod psychotronicznych i radiestezyjnych, gdzie zdecydowanie trudniej o taką obiektywizację.

Mechanizm bio-leczenia

Jest on inny niż większość popularnych systemów leczniczych. Bioterapia "wzmacnia" biopole, zwiększa jego ładunek energetyczny, uzupełnia deficytowe frakcje widma energetycznego, zagęszcza biopole, uszczelnia kokon energetyczny tak, by przylegał ściśle i nie rozpraszał się, ułatwia organizmowi utrzymanie swojej bioenergii przy sobie, zapobiega jego nadmiernym stratom, zabezpiecza właściwy kierunek przepływu energii w kokonie i pełny i swobodny przepływ energii w kanałach energetycznych (meridianach) w obrębie ciała.

A może to zwykła sugestia?

W tym momencie pada pytanie, czy leczenie bioenergetyczne nie jest zwykłą sugestią, leczeniem wiarą, placebo-efektem czy hipnozą. Wiadomo wszakże, że "wiara czyni cuda". Nasuwa się pytanie, czemu leczenie przez sugestię, czy wykorzystujące placebo-efekt (słowo łacińskie, po polsku wymawia się właśnie "placebo", jest gorsze niż

leczenie farmakologiczne, czy chirurgiczne. Osobiście bronie stanowiska, iż jeśli można cokolwiek wyleczyć wiarą, sugestią, psychoterapią czy podawaniem środków obojętnych dla organizmu, to leczenie takie jest lepsze z punktu widzenia interesów pacjenta, niż leczenie innego typu, kosztowniejsze czy obciążone większym ryzykiem. Negatywne, czy wręcz lekceważące nastawienie do placebo-efekt masowe źródło w przemyśle farmaceutycznym. Jeśli fabryka wypuszcza lek, to musi dokładnie wiedzieć, jakie jest działanie tego leku "czysto" farmakodynamiczne, niezależne od postaw pacjenta i jego nastawień. Dlatego w badaniach nad lekami porównuje się efekt leczniczy w potrójnie ślepych próbach, w których ani pacjent, ani lekarz, ani zbierający informacje naukowiec nie wie jaki jest oczekiwany efekt farmakologiczny. Wyklucza to działanie sugestii na każdym etapie zbierania informacji. Dla nas jednak, poszukujących zdrowia, energii, długowieczności, młodości i dobrego humoru placebo-efekt jest na wagę złota. Gdyby znalazł się ktoś, kto wypracowałby metodę leczenia ostrego zapalenia wyrostka robaczkowego metodami sugestii i placebo-efektu, to proponowałbym nagrodzić go Noblem.

Badania prowadzone nad placebo-efektem wskazują, iż oddziaływanie energetyczne jest tylko jednym z elementów całego procesu. Głównym, wstępnym jest wytworzenie określonych nastawień, które kreują nowe postawy do choroby, do cierpienia, do siebie, do roli choroby w życiu pacjenta, do naszego bilansu korzyści i strat związanych z ewentualnym wyleczeniem. W efekcie, w przestrzeniach przedświadomych budzą się nowe motywacje, zostają uruchomione nowe rezerwy. Tu dopiero zaczyna się gra energetyczna, która jest finalnym efektem akcji "wiara czyni cuda". Zabieg hilerera może być wzmocniony efektem placebo, a może być osłabiony efektem "nocebo" (wym. nocebo). Wiara w swą słabość może także mocno uszkodzić, a nawet zabić.

CDN

DR WIKTOR BODNAR

WEŹ SIĘ W GARŚĆ

JAK TU NIE BYĆ SPIĘTYM?

Niejakiego doktora Paul Roscha, prezesa amerykańskiego instytutu do walki ze stresem wymyślił taką anegdotę. "Przyjrzyj się ludziom, którzy znaleźli się w pędzących wagonikach "roller coaster". Jedni z zamkniętymi oczami, zaciśniętymi szczękami marzą o końcu tej męczarni. Inni, bliżej przodu, poszukiwacze silnych przeżyć, mają szeroko otwarte oczy i roześmiane twarze. Marzą wprost o następnej takiej jeździe. I jeszcze inni obojętni, trochę znudzeni". Oto różnica między złym stresem, dobrym stresem i brakiem stresu.

Ludzie różnie znoszą stresy, napięcia i niepowodzenia. Pomagają im różne chwytaki i protezy wypracowane przez wieki, a obecnie za błogosławieństwem sław psychologii wprowadzane do nauki. Oto kilka propozycji:

Dr. Miller

Litania zestresowanego (odmawiamy w chwilach napadu paniki). Ma ona odpędzić napięcie i zrelaksować nas nieco. Uprzedzam, brzmi to śmiesznie, zwłaszcza, że mamrotaniu słów ma towarzyszyć postukiwanie napiętych mięśni karku - mówimy więc sobie:

- Nie ma takiego problemu, który tu i teraz muszę rozwiązać,

- Nie mam naprawdę nic do roboty,

- Najważniejsze w tej chwili jest jedno - mój wypoczynek.

Po czym, czy to w pracy, czy w korku, w łazience, czy w kolejce urządzamy sobie małe wakacje na południe, według recepty dr. Ronalda Nathana z Albany.

Jeśli nigdy nie byliśmy na południu można skorzystać z pomocy prospektów biur podróży, przypomnieć sobie jakąś kliwą telewizyjną reklamówkę - czynimy wysiłek wyobraźni i oto

"Leżymy na ciepłym piasku na plaży, chłodny wiaterek zawiewa od

oceanu muskając palmowe liście. Lagodne fale biją o brzegie". - Nie masz pojęcia - twierdzi dr. Nathan - jak takie wyobrażenie relaksuje.

Działa bowiem zasada generalna - odwrócenie uwagi od czegoś co w danym momencie budzi napięcie. Pomyślenie przez chwilę o czymś przyjemnym robi już swoje. Może to być wspomnienie, wyobrażenie widoku lub sytuacji, popatrzenie na ulubiony obrazek, zdjęcie, przeczytanie lub powtórzenie ulubionego wiersza, maksyminy i wreszcie stara jak świat modlitwa.

Kiedy wyskoczysz z tego wakacyjnego stanu umysłu możemy wyobrazić sobie swoje przeszłe sukcesy oraz siebie w roli zwycięzcy nad problemem przed którym stoimy, mówiąc fachowo ze stanu relaksacji, przechodzimy w stan afirmacji i oto podśpiewując na swojską nutę "Już ja sobie poradzę", "Nie takie problemy rozwiązałem(tam)", "Byłem do przodu" i tym podobne, zagrzewające do czynu hasła przelamujemy strach i inercję.

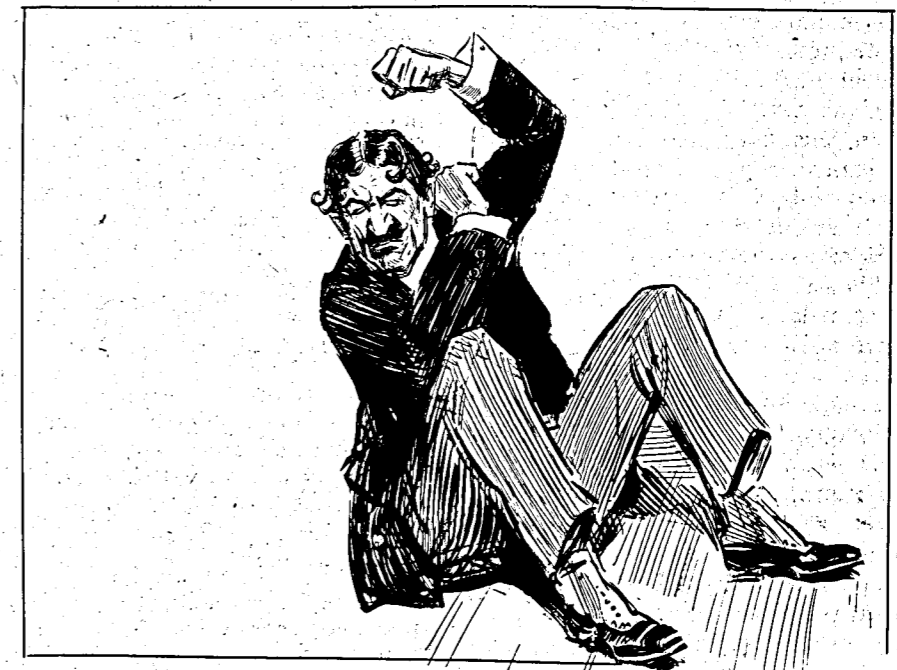
Reakcję stresową można oszwa-

bić. Zanim ostatecznie do nas dotrze, że nadszedł czas na zimny pot mokrych rąk w sytuacji rozpoznawanej jako stresowa liczymy sobie cichutko do dziesięciu. Najlepiej w obcym języku. Wyobraźmy sobie, że liczymy po rosyjsku, łacinie czy po chińsku. Już sama ta sytuacja nieco nas śmieszy i kompletnie absorbuje. Jak doliczymy się tych dziesięciu więź pomiędzy stresowym bodźcem i paskudną, wyuczoną reakcją gdzieś się zgubi i jesteśmy uratowani.

Widok z okna? Tak, tak. Nie dajmy się skusić w żadne duszące i ciasne zaułki, jeśli stresy już dają się nam we znaki. Widok nie musi być piękny, ale dobrze żeby był rozległy. Jeśli żyjemy skazani na małą przestrzeń i bez widoków przyozdabiajmy zielenią i kwiatkami to co nam zostało. Uroda miejsca działa jako relaksant. Jeśli dusisz się we własnym stresie spróbuj wyjść w ładne miejsce. To nie przesąd. To wynik wielowiekowych doświadczeń i współczesnych badań.

O innych w innym czasie.

PEDANCIK

Horoskop tygodnia 2 - 8 maja

BARAN: 21 marca - 20 kwietnia
Okres bardzo pracowity. Zwłaszcza że ciągną się jeszcze zaległości z poprzednich tygodni. Nie zaniedbuj mimo to towarzyskich okazji, być może na którejś z nich zdarzy się coś jedynego w Twoim życiu. Waga tylko patrzy jakby Ci tu pomóc i usłużyć, wielbi Cię bezkrytycznie. Nie można tego powiedzieć o przedstawicielu Bliźniąt - czeka okazji, żeby Cię dobić. Dzień miły - piątek, liczba - 3.

BYK: 21 kwietnia - 21 maja
Nie da się już dłużej odsuwać tego, o czym stąrasz się zapomnieć. Mimo niechęci trzeba załatwić tę sprawę. Im dłużej to odkładasz, tym więcej znajdujesz powodów, by tego nie robić. Pod koniec tygodnia zupełnie nieoczekiwane niespodzianki i radość. Więc na razie do roboty. Znak sprzyjający Strzelec, unikaj Ryb. Dzień miły - środa, liczba szczęśliwa - 8.

BLIŹNIĘTA: 22 maja - 21 czerwca
Tydzień ważnych decyzji. Będzie to pomagać od Ciebie wysiłku i pośpiechu w załatwieniu wielu spraw. Ale warto - szczególnie, że nadchodzi okres wytchnienia, nawet dla tych Bliźniąt, które nie przewidują urlopu w najbliższym czasie. Dawno nie widziana osoba czeka na wiadomość od Ciebie. Skorpion Ci sprzyja, ale unikaj Wodnika. Dzień miły - wtorek, liczba szczęśliwa - 8.

RAK: 22 czerwca - 22 lipca
Chyba przesadzasz w tempie pracy, raczej staraj się zdobyć ludzką życzliwość. Być najlepszym, to nie znaczy zdobywać sukcesy. Inni też prawdopodobnie chcą być najlepszymi i konkurencji nie lubią - tak jak i Ty. Musisz zadbać o zdrowie i regularny wypoczynek. Choć raz w tygodniu zrób sobie niedzielę. Znak miły - Wodnik, unikaj Byka. Dzień ważny - piątek, liczba szczęśliwa - 6.

LEW: 23 lipca - 23 sierpnia
Twoje plany na ten tydzień ulegną całkowitym zmianom. Wyniknie to z zupełnie nowych układów. Czy to źle? Chyba nie, nawet, jeżeli w tej chwili wydaje Ci się inaczej. Rozmowa z kimś bliskim wiele Ci da. Wyjaśni od dawna narastające wątpliwości i zapobiegnie nowym konfliktom. Znak sprzyjający - Koziorożec, unikaj Lwów. Dzień miły - czwartek, liczba - 7.

PANNA: 24 sierpnia - 22 września
Dość ważne spotkanie o charakterze oficjalnym zepsuje Ci humor w tych dniach. Napięcie tym spotkaniem wywołane odbije się negatywnie na codziennych obowiązkach. Duży szok finansowy. Odetchniesz dopiero pod koniec roku. Znak sprzyjający - Waga, uważaj na plotkującego Wodnika, nie nadepnij mu na odcisk. Dzień miły - niedziela, liczba szczęśliwa - 4.

WAGA: 23 września - 23 października
Rozejrzyj się dookoła. Warto sprawdzić, co otoczenie o Tobie myśli, jak przyjmuje Twoje działania. W tym tygodniu czeka Cię rozmowa z kimś, kto zechce Ci wskazać niektóre Twoje błędy, a może po prostu pomóc w zmianie stanowiska, bo przecież obstajesz przy swoim nie biorąc pod uwagę żadnych innych racji. Znak miły - Lew, unikaj Koziorożca. Dzień ważny - środa, liczba szczęśliwa - 8.

SKORPION: 24 października - 22 listopada
Tydzień ważnych decyzji, dotyczących przede wszystkim Twojej osoby, ale nie tylko. Czekają Ci w tych dniach kilka spraw do rozwikłania. Ktoś bardzo bliski okaże Ci wiele pomocy, przede wszystkim udowodni, że zawsze możesz na niego liczyć. Znak sprzyjający - Baran, unikaj Panny. Dzień ważny - sobota, liczba szczęśliwa - 2.

STRZELEC: 23 listopada - 21 grudnia
Perspektywy zmian. Zaskoczą Cię. Ustosunkujesz się do nich z miejsca negatywnie i to będzie Twój pierwszy błąd, który zechcesz popełnić w tym tygodniu. Nowa znajomość. Wzbudzi ona Twój zachwyt. I to będzie drugi błąd, ale musisz się o tym sam namacalnie przekonać. Krach z forsa. Sprawdź stan kart kredytowych. Znak sprzyjający - Waga, unikaj Ryb. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 9.

KOZIOROŻEC: 22 grudnia - 20 stycznia
Nieoczekiwana zmiana sytuacji trochę zmieni Twoje plany, trochę Cię zaskoczy. Jednocześnie spotkasz się z wyrazami sympatii ze strony kogoś po kim tego nie oczekujesz. Pomoże Ci to wydestakować się z psychicznego "dołka". Zaprzyjaźniony Baran dobrze Ci życzy, ale nie można tego powiedzieć o Lwie pięci przeciwniej. Dzień ważny - poniedziałek, liczba - 4.

WODNIK: 21 stycznia - 18 lutego
Coś ważnego może się zdarzyć w najbliższych dniach! Pod koniec tygodnia zrobiona komuś grzeczność, zaowocuje ogromną wdzięcznością. Plany podróży odłóż lub podróżuj ostrożnie, bo nie jest to dla Ciebie czas na takie eskapady. Finanse mimo kanikuły i wydatków z nią związanych - lepiej niż się spodziewałeś. Skorpion jest Ci życzliwy, ale unikaj Bliźniąt. Dzień miły - wtorek, liczba - 2.

RYBY: 19 lutego - 20 marca
Spraw sporo. Z pozorów mało ważnych, niech Ci to nie zmyli, zwłaszcza jedna z tych spraw zaowocuje w przyszłości z korzyścią dla Ciebie. O ile teraz przyłożysz się do jej starannego załatwienia. Uważaj na zdrowie i nie nadwyreżaj się. Koziorożec za Tobą w ogień by skoczył, ale Rak tylko czeka na Twoje potknięcia, by zatrzeć ręce z uciechy. Dzień miły - piątek, liczba szczęśliwa - 5.

ECHO POLECA

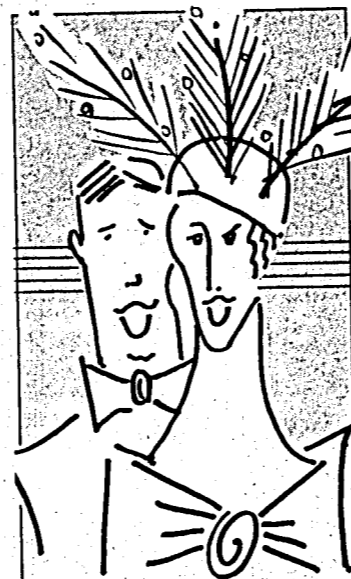
Koncert Bramptońskiej
Orkiestry Symfonicznej pt.
"From Opera to
Broadway"

pod dyrektcją
ANDRZEJA ROZBICKIEGO

Udział biorą:

Eleonora Calbes - sopran
Glyn Evans - tenor

Wstęp: \$12 dorośli, \$10 emeryci i
studenci.

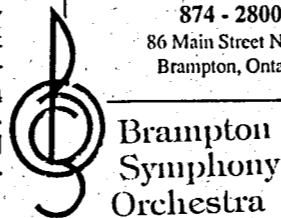
Saturday
May 11, 1991 8:00 PM

HERITAGE
THEATRE

874 - 2800

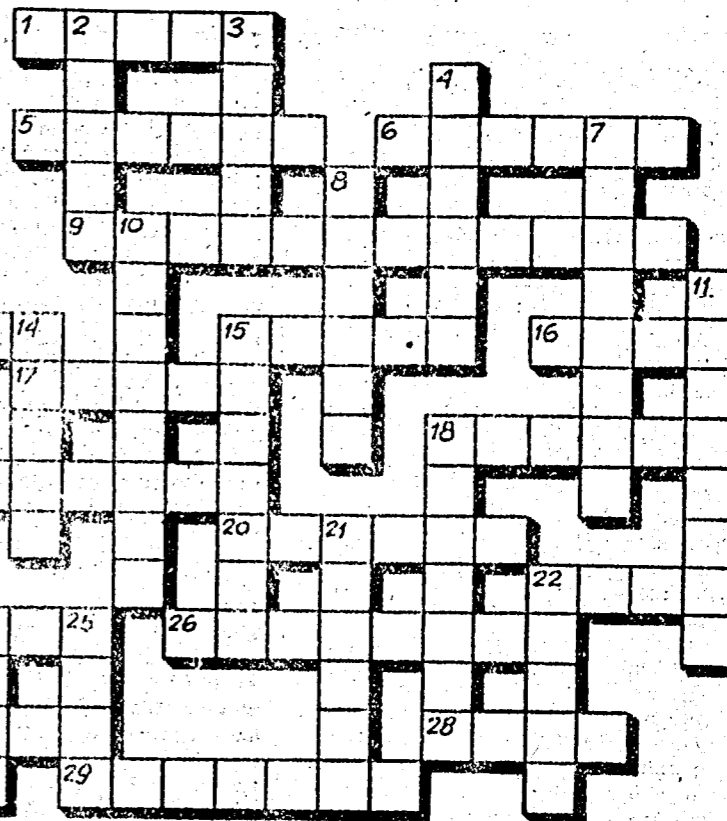
86 Main Street North
Brampton, Ontario

Maestro Rozbicki, jeden z nielicznych dyrygentów polskich w Kanadzie napisał do nas: kolejny Koncert BSO, w którym wystąpi dwoje znakomitych solistów, tym razem częściowo będzie "polski" jako że pragnę celebrować 200 lat polskiej konstytucji. Wykonamy m.in. Mazura ze "Strasznego Dworu" Moniuszki.

BYK: 21 IV - 21 V

Krzyżówka pod znakiem Byka

POZIOMO:

- lokum byka
- byk z masztem i wiosłami
- porwana przez byka (skojarz z Zeusem)
- Byk na niebie
- święty byk
- byków
- u Młynarskiego zrobił go byk
- bycza pani
- śmiercionośna dla byka
- 15 poziomo inaczej
- bycza poclecha
- chwytasz za nie byka
- z byka częsty podczas 22 pionowo
- Byczek
- białowiecki byk
- bycza, wytrawna
- walczy z bykami

PIONOWO:

- bykowiec
- tam 19
- w niej byczki
- byczy się
- jest byczo
- z byka dla kucharza
- byk w wyrażeniu: byk + byk + byk + byk = stado
- na byka
- z byka dla rymarza
- do byczenia się z czystym sumieniem
- byk jako ojciec
- imię największego miłośnika 19 wśród amerykańskich pisarzy
- impieza z jazdą na byku
- w nim byki dla 29
- byczy

Rozwiązanie

krzyżówki nostalgicznej: wiosna
POZIOMO: asonans, Awinion, Saona, nawis, sanna, osina, nos, sosna, Issos, Anawa, Iwanowo, wanna, asani, San, sawina, nowina.
PIONOWO: ssawa, anons, anion, awans, Anina, ananas, nawias, Sanana, nosiwo, sawanna, nawa, Sawa, Swanson, ansa, Ina, osa, Sian, Nina.

Rebus majowy - rozwiązanie:
do zakochania jeden krok - o szczęściu stale marzy maj (doza, koc, Hani, aj, eden, krokosz, części, usta, Lema Rzym, aj).

SZYFROGRAM

Odgadnij wyrazy według podanych znaczeń. Następnie przezeń odpowiednio litery do diagramu. Rzędami poziomymi odczytaj rozwiązanie.

- napój z kwaśnego mleka krowiego 10 - 2 - 19 - 8 - 13 - 5 -
- imię męskie 21 - 11 - 9 - 17 - 15 - 23 -
- tkanina bawełniana lub jedwabna o błyszczącej powierzchni 4 - 22 - 7 - 6 - 3 - 24 -
- kapelusik damski bez rondla 12 - 20 - 16 - 14 - 18 - 1 -

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

3 V 1791

POLAK NIE ZGINIE

POLISH CANADIAN COMMUNITY SERVICES

POLISH CANADIAN COMMUNITY SERVICES (POLSKO-KANADYJSKIE BIURO USŁUG SOCJALNYCH), 1579 Bloor St.W. Toronto.

TEL. 533-9471; 533-9472

W ramach programu "ZDROWIE POLSKIEJ SPOŁECZNOŚCI" Polish Canadian Community Services zaprasza jak każdej soboty do Howard Public School, 30 Marmaduke Park Ave., godz. 10:00 a.m., w pobliżu Roncesvalles Ave.

1) 4.05.1991. Czy kryzys dotychczasowej rodziny? Co zamiast? Skąd czerpać satysfakcję małżeńską? Co robić z rodzinnymi kryzysami?

Barbara Halicka odpowie na te i inne pytania w trakcie spotkania nt. "Szczęście małżeńskie, utopia i realia; teoria i praktyka".

2) 11.05.1991. Można się nauczyć grać na gitarze i jeździć na rowerze. Ale czy można nauczyć się być zdrowym? • Od czego zależy odporność na choroby? • Czy nastawieniem psychicznym można wpływać na pracę żołądka, serca czy śledziona? • Czemu jedni są młodzi w wieku 80, a inni są "ramolami" w wieku 50?

IWONA MAJEWSKA psycholog, odpowie na te i inne pytania w trakcie spotkania: CZY MOŻNA WŁASNIM NASTAWIENIEM PSYCHICZNYM BUDOWAĆ SWOJE ZDROWIE?

3) 18.05.1991. Są dowódcy, trenerzy, przywódcy, którzy potrafią pociągnąć za sobą innych i nakłonić ich do nadludzkiego wysiłku. Jak oni to robią? Czy nauka rozumie mechanizm charyzmy? Czemu jedni są zdecydowanie smutni, a inni zawsze weseli? Czy nauka rozumie co to jest "fart" i "pech". Na te i inne pytania odpowiedzą Adam Wiśniewski, radiesteta, psychotronik i Wiktor Bodnar w warsztatach pt. "Psychotronika w służbie psychologii, psychoterapii i dydaktyki".

W High School, Bishop Marrocco, kolo stacji Dundas West, 1515 Bloor Str. skrzyżowanie z Dundas St.W., sala 226 odbywa się 30.04.1991 o godz. 18:30 kolejne spotkanie KURSU RADIESTEZJI I PSYCHOTRONIKI STOSOWANEJ. Kurs jest bezpłatny i są jeszcze wolne miejsca. Zgłoszenia na miejscu, u kierownika kursu p. Adama Wiśniewskiego. Ewentualne informacje - tel. 538-8866.

W tej samej sali 7.05.1991 o godz. 19:00 odbędzie się zebranie naukowe Polsko-Kanadyjskiej Wszechnicy Naukowej z cyklu "Wymiana własnych doświadczeń i psychoterapeutycznych".

Tytuły dyskusji:

- 1) Seksualne wychowanie dzieci.
- 2) Pomaganie osobom uzależnionym od narkotyków.

Zapraszamy wszystkich psychologów, socjologów, asystentów socjalnych, lekarzy, pedagogów i wszystkich innych zainteresowanych problemami psychoterapii.

Polish Canadian Community Services zaprasza na spotkanie na temat UBEZPIECZEŃ, które odbędą się 16 maja, w czwartek, o godz. 18:30, w sali parafialnej kościoła św. Kazimierza, 156 Roncesvalles. Na spotkaniu informacje na temat rodzajów ubezpieczeń - ubezpieczenia na życie, na wypadek choroby, plany emerytalne i szkolne, ubezpieczenie dla osób odwiedzających medycznie i dentystyczne, oraz ubezpieczenie mienia i domu. Wstęp wolny.

ZAPRASZAMY

KONGRES POLONII KANADYJSKIEJ - OKRĘG TORONTO
ZAWIADAMIA CAŁĄ POLONIĘ ONTARYJSKĄ,
ŻE UROCZYSTOŚCI ZWIĄZANE Z
200 ROCZNICĄ KONSTYTUCJI 3 MAJA
ODBĘDĄ SIĘ W TORONTO W NIEDZIELĘ 5 MAJA 1991

PROGRAM JEST NASTĘPUJACY:

- 10:30 Zbiórka na przemarsz na Mszę św. (pętla tramwajowa w High Park na rogu ulic Parkside Dr. i Howard Park)
- 11:30 Msza św. Polowa przy Credit Union, 220 Roncesvalles Ave.
- 12:30 Zbiórka na przemarsz pod Pomnik Katyński
- 16:30 Uroczystości jubileuszowe w szkole Bishop Marrocco/Merton High School, róg Bloor St. i Dundas St.W.

W programie artystycznym "KONSTYTUCJA 3 MAJA w formie teatralnej" w wykonaniu zawodowych artystów polskich i Chóru Symfonia z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej.

ZAPRASZAMY CAŁĄ POLONIĘ SERDECZNIE

ZARZĄD KPK - OKRĘG TORONTO

ŻYĆ NIE UMIERAĆ

CZY I NA ILE URZĄD PODATKOWY BĘDZIE TWOIM SPADKOBIERCĄ?

Każda z sytuacji życiowych ma swój zakres problemów. Większość ludzi pamięta swoje aktualne, a może już nawet "historyczne" problemy związane z brakiem posiadania majątku. Niewiele jednak osób zwraca uwagę na to, że gromadzenie dóbr doczesnych i zwiększanie stanu posiadania niesie ze sobą zestaw zagadnień do rozwiązania, między innymi natury podatkowej.

Fakt, że nie ma obecnie w Kanadzie podatku spadkowego (został zniesiony w roku 1972 i zastąpiony podatkiem od obrotu kapitałem) nie znaczy, że możemy całą naszą schedę przekazać naszym spadkobiercom bez żadnego podatku. Stoi temu na przeszkodzie zasada, która głosi że z chwilą śmierci cały nasz majątek uważa się za sprzedany po aktualnej cenie rynkowej niezależnie od tego, czy będzie w rzeczywistości sprzedaż miała miejsce, czy nie, i 75% wyliczonej w ten sposób kwoty będzie doliczone do dochodu jako zysk od obrotu kapitałem (capital gains) i opodatkowane według jego marginalnej (czyli tej najwyższej) stopy podatkowej. Z tego powodu nawet pokaźny majątek może się gwałtownie skurczyć. Na przykład jeśli obliczono, że sprzedaż domku letniskowego przyniosłaby zysk \$250,000 i jeśli marginalna stopa podatkowa wyniosłaby 50% to Urząd Podatkowy zażądałby zapłaty podatku w wysokości niemal \$94,000 (\$250,000 x 0.75 x 0.5) (Zakładamy tutaj, że zwolnienie od podatku na \$100,000 zysku od obrotu kapitałem zostało już wcześniej wykorzystane).

Również jeśli zgromadziliśmy w naszym planie R.R.S.P. np. \$250,000 to przy stopie podatkowej 50% podatek wyniosłby \$125,000.

Na szczęście są sposoby te podatki zmniejszyć, a nawet ich uniknąć, poprzez umiejętne rozporządzenie swoim majątkiem i podjęcie odpowiednich kroków zapobiegawczych.

Po pierwsze, aby uzyskać zwolnienie od opodatkowania planu R.R.S.P., należy wyznaczyć na spadkobierców żonę lub uzależnione finansowo dzieci lub wnuki (niepełnoletnie lub niezdolne do pracy zarobkowej z powodu ułomności fizycznej lub umysłowej), ponieważ nie będą oni płacić podatku. (Pełnoletnie, samodzielne dzieci lub wnuki oraz osoby niespokrewnione, będą musiały zapłacić podatek od całej kwoty). Najlepiej jest również wyznaczyć spadkobiercę bezpośrednio w umowie o R.R.S.P., a nie w testamencie, bo wtedy się uniknie dodatkowych kosztów operacyjnych przy uwierzytelnianiu testamentu.

Po drugie, jeśli się nie wykorzystano \$100,000 zwolnienia od podatku od zysku z obrotu kapitałem, należy tak rozplanować swój majątek aby te ulgi wykorzystać. Można również za życia przepisać majątek na dzieci lub też sporządzić specjalny trust na ich korzyść, ale zanim się to uczyni należy dokładnie sprawdzić implikacje podatkowe dla siebie.

Po trzecie, po wykorzystaniu wszystkich dostępnych ulg podatkowych zapisały majątek pozostałemu przy życiu małżonkowi (małżonce), który może ten majątek przejąć bez podatku. Dopiero po jego (jej) śmierci pozostali przy życiu spadkobiercy będą musieli podatek zapłacić.

Po czwarte, mienie, z którym jest związana utrata kapitału najlepiej zapisać innym spadkobiercom (poza żoną lub mężem, którzy i tak nie muszą płacić podatków), bo wtedy utrata kapitału może być odliczona od zysku i tym sposobem można zmniejszyć lub zniwelować podatek.

Po piąte, osoba, która odziedziczy

główną rezydencję zmarłego, nie płaci podatku o ile jej nie sprzeda mając inną, własną rezydencję.

Po szóste, można majątek podzielić między spadkobierców za pomocą ustalenia trustu dla każdego z nich. Ponieważ każdy trust będzie opodatkowany osobno, zakłada się, że podatek ten będzie niższy niż podatek od całego majątku łącznie i będzie zależny od stopy podatkowej spadkobiercy.

Po siódme, jeśli znaczną część majątku stanowi ubezpieczenie na życie, spadkobiercy otrzymują je w całości bez podatku.

Przy nawet najbardziej ostrożnym i wnikliwym planowaniu może zaistnieć sytuacja, gdzie nie da się zmniejszyć czy uniknąć podatku zwłaszcza jeśli chcemy dane mienie przekazać dzieciom w całości, bez podziału, np. rodzinne przedsiębiorstwo lub domek letniskowy, itp. Jeśli spadkobiercy nie będą mieli wystarczająco dużo pieniędzy, żeby zapłacić podatek, mogą być zmuszeni do sprzedania tego mienia, wbrew intencjom testatora. Można tę sytuację rozwiązać w sposób ekonomiczny przez dobór odpowiedniej polisy ubezpieczeniowej na życie, przeznaczonej na zapłacenie podatków.

Na pytania dotyczące planowania finansowego, ubezpieczeń na życie, zdrowie, planów emerytalnych RRSP i RRIF, funduszy szkolnych RESP oraz funduszy inwestycyjnych Mutual Funds odpowiadam na łamach ECHA lub indywidualnie tel.: (416) 740-7463 lub (416) 622-1115.

HALINA BARANOWSKA
M.A. A.I.I.C.

W poprzednim numerze ECHA zakradł się chochlik drukarski, który napisał, że zwolnione od podatku jest \$1000,000, a nie \$100,000. \$100,000 jest kwotą poprawną.

W poprzednim numerze ECHA zakradł się chochlik drukarski, który napisał, że zwolnione od podatku jest \$1000,000, a nie \$100,000. \$100,000 jest kwotą poprawną.

W poprzednim numerze ECHA zakradł się chochlik drukarski, który napisał, że zwolnione od podatku jest \$1000,000, a nie \$100,000. \$100,000 jest kwotą poprawną.

W poprzednim numerze ECHA zakradł się chochlik drukarski, który napisał, że zwolnione od podatku jest \$1000,000, a nie \$100,000. \$100,000 jest kwotą poprawną.

W poprzednim numerze ECHA zakradł się chochlik drukarski, który napisał, że zwolnione od podatku jest \$1000,000, a nie \$100,000. \$100,000 jest kwotą poprawną.

W poprzednim numerze ECHA zakradł się chochlik drukarski, który napisał, że zwolnione od podatku jest \$1000,000, a nie \$100,000. \$100,000 jest kwotą poprawną.

W poprzednim numerze ECHA zakradł się chochlik drukarski, który napisał, że zwolnione od podatku jest \$1000,000, a nie \$100,000. \$100,000 jest kwotą poprawną.

W poprzednim numerze ECHA zakradł się chochlik drukarski, który napisał, że zwolnione od podatku jest \$1000,000, a nie \$100,000. \$100,000 jest kwotą poprawną.

W poprzednim numerze ECHA zakradł się chochlik drukarski, który napisał, że zwolnione od podatku jest \$1000,000, a nie \$100,000. \$100,000 jest kwotą poprawną.

Wszystkie naprawy samochodowe

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29,95
 Hamulce tylne - \$59,95
 Hamulce przednie - \$84,95
 Tłumiki od \$40,05
 (Installed, Lifetime Guaranty)

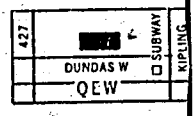
251-2203, po polsku 274-8229
Thruway Muffler & Brakes Centre
 3090 Lakeshore Blvd. W. Toronto

Druga lokalizacja w SCARBOROUGH - TEL. 297-4800

Islington
 CHRYSLER PLYMOUTH
 5476 Dundas Str. West, Islington, Ont. M9B 1B6
TEL. biuro: 239-3541, dom: 429-5494

ADAM MEDYNA
 Sales & Leasing Consultant

Sprzedaż i leasing samochodów nowych i używanych
 Golf, Dodge - Plymouth, samochody osobowe, vany, pick-ups

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW

Inż. **ANDRZEJ BOGUCKI** **ANDRZEJ KOZIARSKI**

Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców (przód lub tył) + części **\$49.99** Wymiana oleju + filtra (do 5 litrów oleju) **\$24.99**

POLECAMY: Przy pomocy najnowocześniejszych dodatków do olejów i paliw:

- przedłużanie żywotności silników i skrzyń biegów
- obniżanie zużycia paliwa
- przywracanie utraconych osiągnięć silnikom

1541 - A The Queensway, Toronto, Ontario M8Z 1T8 **252-0226** Najlepiej zadzwoń o silnik - używając

UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

- naprawy powypadkowe
- prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją
- Bezplatne kosztorysy napraw
- rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi • Holowanie
- samochody zastępcze
- Kompletnie malowanie

TYLKO \$ 600

Południowe Etobicoke,
 81 Shorncliffe Rd.,
TEL. (416) 239-7377

KAPITAŁNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD

Stan Ignakiewicz **30 LAT PRAKTYKI** **Leszek Kraska**

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowym i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazyjna sprzedaż części zamiennych do silników

PENNZOIL ZABEZPIECZY TWÓJ MOTOR

537-2529 483 DUPONT STREET (przy Bathurst) 537-5857

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.
 (wejście od wschodniej strony budynku)
Tel. 762-9523

codziennie od 10:00 po poł. i od 7:30 - 9:00 wiecz., we wtorki tylko od 10:00 - 2:30 po poł., soboty od 10:30-12:30 po poł.

OFERUJEMY:

- Konta czekowe - bezpłatne
- Konta oszczędnościowe
- Depozyty terminowe
- Pożyczki personalne
- Pożyczki "ciągłość kredytu"
- Pożyczki hipoteczne
- Czeki podróżne (Traveller's Cheques)
- Czeki gotówkowe (Money Orders Can.\$ US\$)
- Master Card
- Przyjmujemy opłaty za gaz, telefon oraz elektryczność

Otwarte codziennie od 10:00 do 2:30 po poł. wieczorem od 7:30 do 9:00 (bez wtorku), w soboty od 10:00 do 12:30

ZAPEWNIAMY MIŁĄ I SZYBKĄ OBSŁUGĘ
ZAPRASZAMY

UWAGA POLSCY IMIGRANCI!

Centrum Pomocy Polskim Imigrantom przyjmuje nowe zapisy do klas jęz. angielskiego na poziomie podstawowym. Lekcje odbywają się w Domu Polskim - 206 Beverley St., Toronto, od poniedziałku do piątku w godz. 9 - 14:30 lub 10 - 14:30. Kurs wieczorny odbywa się w godz. od 19:00 - 21:00 w poniedziałki i środy. Program dostosowany do potrzeb osób starszych prowadzony jest w Wawel - Villa - 1926 Bloor Str. West w godz. 10 - 14:30 od pon. do piątku. Klasa popołudniowa w godz. od 15:00 - 18:00 z opieką dla dzieci w wieku przedszkolnym odbywa się 4 razy w tygodniu od pon. do czwartku w Bickford Centre, 777 Bloor St. W., w pokoju nr 306.

Od 25 marca zostaną otwarte nowe klasy dla początkujących w North York - 98 Shoreham Dr. (Steeles and Jane) - Szkoła St. Augustine, w godz. 9:30 - 12:00 w soboty oraz we wtorki i czwartki w godz. od 19:00 - 21:00. Zapisy przyjmowane są w poszczególnych szkołach.

Udzielamy także informacji odnośnie kursów jęz. angielskiego na terenie całego miasta.

Christopher KUJVID , Koordynator kursów jęz. angielskiego przy Centrum Pomocy Polskim Imigrantom, tel. 979-9634, 979-9639

BIURO PODRÓŻY

SAVE-O-WAY

OVERSEAS SERVICES
 A division of 547319 Ontario Ltd.
WORLD WIDE TRAVEL

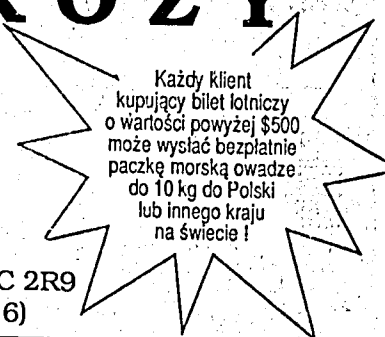
331 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. Canada M6R 2M8
 TEL. (416) 532-3042, 532-3794 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)
 720 Burnhamthorpe Rd. W., Unit 17, Mississauga, Ont., Canada L5C 2R9
 TEL. (416) 896-2832, Fax 273-5993 (Otwarte: 10 - 18, soboty: 10 - 16)

Już z górą 9 lat firma Save-O-Way wysyła co tydzień regularnie kontenery z paczkami do Polski.

- BILETY LOTNICZE DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW
- PRZELOTY CZARTEROWE DO POLSKI SAMOLOTAMI LOT
- ZAPROSZENIA I NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA DLA OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH KANADĘ
- WYSYLKA SAMOCHODÓW
- SŁONECZNE WAKACJE W CIEPŁYCH KRAJACH

PACZKI DO POLSKI
LISTA TERENOWYCH PRZEDSTAWICIELI SAVE-O-WAY

Kitchener, Ont. Kazan Overseas Parcels 83 Shanley St. Tel. 743-7653	Woodstock, Ont. Holy Cross Church 169 Ingersoll Rd. Tel. 539-1050	Delhi, Ont. Aleksander Bożek R.R. 1, Delhi Tel. 502-1058	Brantford, Ont. Polonaise Deli 24 Dalhousie St. Tel. 753-7550	Mississauga, Ont. L4Y 4H4 POLMAR TRAVEL INC. 3615 Dixie Rd., Unit 11 Arkadiusz Grabara Tel. (416) 238-6683 Fax 238-6763
DANA PARCEL 55 Thornhill Dr. Guelph, Ont. N1H 8C7 Tel. 836-4672	Oshawa, Ont. Barbara Rzeźniczek 869 Capri Court Tel. 435-0600	Hamilton, Ont. Save O Way 747 Barton St. E. Tel. 545-6788	Thunder Bay, Ont. Frank Customs 519 Simson St. Tel. 622-3885	Sault Ste Marie, Ont. Edward Glowik 324 Whitney Ave. Tel. (705) 253-7240
				St. Catharines, Ont. St. Joseph's Bakery 53 Facer St. Tel. 937-4411

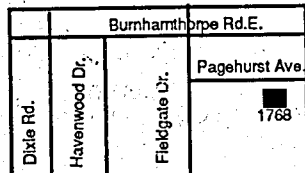
INCOME TAX CONSULTANT

Członek Kanadyjskiej Federacji Konsultantów Podatkowych

CZESŁAW KĘPA

1768 Pagehurst Ave.
Mississauga, Ont.
TEL. 238-0447

Prowadzi jedną z najdłuższych istniejących w Ontario i najsprawniej działających polskich firm konsultacji podatkowych. Dokonujemy usług w zakresie: sporządzania zeznań podatkowych i księgowości, odwołań do Ministerstwa Finansów, listów i sprawozdań finansowych, otwierania, kupowania i sprzedaży biznesów, całoroczne konsultacje z prawa podatkowego.

INCOME TAX RETURNS

Jan Popławski

Income tax consultant
Profesjonalna, tania,
szybka usługa
w domu Klienta
TEL. 455-7956

INCOME TAX

507-3545 Biuro
568-4768 24 godziny

JACEK REMBECKI
Rem-Tax
Service

WRÓŻENIE Z KART

Masz problem? Nie wiesz jak go rozwiązać?
Może pomoże Ci wróżba z kart. TEL. 926-0270

JERZY SZEPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

Halina Baranowska

MA, A.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
Suite 625, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8
TEL. 740-7463

MUTUAL FUNDS

Mutual of Omaha Insurance Company

na życie • biznesu

UBEZPIECZENIA dla odwiedzających w razie choroby lub wypadku
plany finansowe zabezpieczające dzieci
plany emerytalne RRSP

Jerzy Majewski, M.Sc.

Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY

2 SHEPPARD AVE. E., STE. 404, TORONTO

Planowanie finansowe i ubezpieczenia

- LIFE INSURANCE - na życie
- DISABILITY - chorobowe
- MORTGAGE - hipoteczne
- GROUP, BUSINESS - handlowe
- RRSP, ANNUITY - emerytury
- VISITORS - dla odwiedzających

Po bliższe informacje proszę dzwonić
Biuro: 226-6515 Dcm: 858-0129

AUTHORIZED DEALER

WYCIECZKI
ZAPROSZENIA
WIZY

WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL

185 Roncesvalles Ave. TEL.: 588 - 0039

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

TEL.: 531 - 4647

FAX: 531 - 2396

INSURANCE NA:

DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION

Instalacje elektryczne,
renowacje łazienek, kuchni,
wykładziny, kafelki,
wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

Dr. JOLANTA JASTRZEBSKA

LEKARZ OGÓLNY

- Choroby skóry
- Choroby dzieci

Przyjmuje w poniedziałki i czwartki w g. 10 - 18, wtorki, środy, piątki w g. 10 - 20, w soboty w g. 9 - 13 (Pierwsza i trzecia sobota miesiąca gabinet nieczynny)
TEL. 588-7878
2333 Dundas St. W. 404

Dr.

WANDA HEMPEL

Lek. dentysta

TEL. 466-7777

Godz. przyjęć:

Poniedziałek 10 - 18
Środa 12-19, sobota 9:30-14
696 Danforth Ave.
Suite 202

(stacja kolejki Pape)
AKCEPTUJEMY
DENTAL INSURANCE

ARNOLD PENK

GOLD MASTER SALESMAN

SALES & LEASING

od 10.9%

FINANSOWANIE

lub RABAT do \$750

NA NIEKTÓRE

MODELE SAMOCHODÓW!

ARNOLD PENK jest przedstawicielem firmy sprzedającej samochody produkcji GENERAL MOTORS znajdującej się w tym samym miejscu od 1932 roku.

- Szeroki wybór nowych i używanych samochodów.
- Nowe samochody roczniki 1990/1991 posiadają gwarancję na wszystko przez 3 lata lub na 80 tys. km jak również bezpłatną gwarancję antykorozyjną na 6 lat lub 160.000 km.
- Bezpłatna klimatyzacja na niektóre modele.
- Na używane samochody można nabyć roczną lub dwuletnią gwarancję.

ARNOLD PENK specjalizuje się w sprzedaży i finansowaniu samochodów już od 20 lat. Jest jednym z najlepszych w Kanadzie w swej dziedzinie. Zwracając się do PENKA możesz liczyć na pomoc w znalezieniu najlepszego samochodu dla siebie i swojej rodziny.

ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki kupna i finansowania samochodu: załatwiająca na miejscu sprzedaż, pożyczkę i pomoc w znalezieniu taniego ubezpieczenia.

Osobista opieka pana PENKA przez cały okres posiadania samochodu. ARNOLD PENK został odznaczony przez G.M. jako GOLD SALESMAN. A także jest znany jako społecznik. Czy jeszcze ktoś może tyle zaoferować? Pamiętaj! Zakup samochodu jest poważną transakcją, trzeba wiedzieć z kim nawiązać tak poważną transakcję.

Doświadczenie, wiedza i uczciwość jest podstawą biznesu ARNOLDA PENKA. Po wszelkie informacje proszę dzwonić 964-3211 lub do domu o każdej porze 770-6595, podając nazwisko i numer telefonu.

832 Bay St., Toronto Ont. (przy College St.)

Zbigniew Obrębski

Artysta- fotograf. Współpracownik ECHA

Wykonuje na zamówienie zdjęcia portretowe oraz ślubne
tel (416) 694-3792

LOGO PROJEKT ZNAKU FIRMOWEGO (Graficzna kombinacja liter)

PIECZATKA (4 linijki)

NAPIS NA SAMOCHÓD (40 samoprzy). winyl. 4" liter-dowolny kolor

500 ulotek kolorowa farba biały papier

500 wizytówek (Logo, biały papier, kolorowa farba)

500 kopert (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)

500 papierów listowych (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)

100 rachunków bezkalkulacyjnych (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)

100 formularzy do wycen bezkalkulacyjnych (z nadrukiem i logo, kolorowa farba)

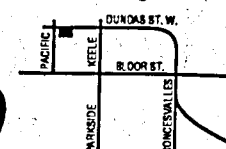
200 nalepek adresowych

\$499
+ GST PST

Business
Starter Special

761 9659

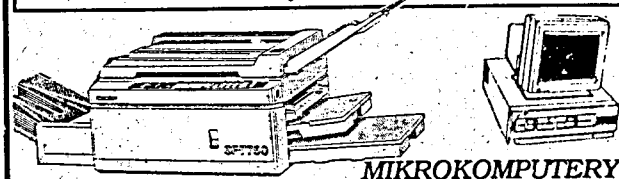
Master Printing Inc., 2965 dundas St. W. Fax 761 1933 8AM - 6PM M-F

LOTUS 1-2-3 oraz
Word Perfect
niezbędne w pracy biurowej programy komputerowe POZNASZ na KURSACH PROWADZONYCH PÓ POLSKU
Adres: Arkadia Training Centre
1600 Bloor St. West
TEL. 533-8011

ZESPÓŁ BIOENERGO-TERAPEUTÓW

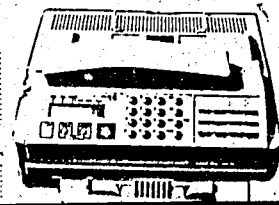
oferuje bioenergetyczną diagnozę i pomoc w zakłóceniach układu krążenia i przewodzenia pokarmowego, migrenach, nerwobólach, reumatyzmie, niedomaganiach kręgosłupa, chorobach lokomocji, usuwa drętwienie i niedowład kończyn, etc.
TEL. 279-5623

TIPSTomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (cała doba)
FAX 890-6092Jako niezależni dystrybutorzy możemy dopasować do
Waszych potrzeb biurowych sprzęt elektroniczny
klasy światowej

MIKROKOMPUTERY

KOPIARKI

- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

SHARP FAXY**TIPS**Tomasz Iwanowski
Professional Services Ltd.440 WINFIELD TERRACE, MISSISSAUGA
TEL. 399-9950 lub 890-4756 (cała doba)
FAX 890-6092Oferujemy pełny wybór telefonów
przenośnych i samochodowych
najlepszych światowych firm!

- 5-letnia gwarancja na wybrane modele
- gwarantowane najlepsze ceny i serwis
- możliwość kupowania na raty
- wynajem (Lease)
- wymiana na nowe (Trade in)
- pełna gwarancja fabryczna na wszystkie artykuły

CANTEL APPROVED AGENT

ADWOKACI

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki
Adwokat3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250Złatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki... przychodzi z pomocą
każdemu,
kto ma problemy
z prawem karnym
Auto - 580-6445adwokat
KRZYSZTOF PREOBRAZEŃSKI
dom (24 g.): 537-8842 prac: 964-1717
fax: (416) 964-0823Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

FIRMA ADWOKACKA

MICHAEL CZUMA ASSOCIATESOferuje doświadczenie i efektywną pomoc
w sprawach **KARNYCH**

- Prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwym (impaired driving)
- Napaści (assaults) • Kradzież (theft)
- oraz we wszelkich sprawach podlegających kodeksowi karnemu, włączając sprawy sądowe i apelacje na wszystkich szczeblach sądownictwa

Mec. Michał Czuma, L.L.B.

599 - 5799

481 University Ave., Suite 502
Toronto, Ontario M5G 2E9SOUTH ETOBICOKE
COMMUNITY LEGAL
SERVICESudziela porad prawnych po
polsku, wyłącznie w czwartki
od godz. 14:00 do 16:00 dla osób
mogących wykazać się niskimi
dochodami

- sprawy emigracyjne • problemy z właścicielami domów • sprawy związane z zasiłkiem dla bezrobotnych • zasiłek społeczny i rodzinny • emerytura

Usługi przysługują jedynie
mieszkańcom Południowego
Etobicoke
TEL. 252-7218
2970 Lakeshore Blvd.W. # 303
(Blisko Islington)PROFESSIONAL
RESUME WRITINGPiszę resume i cover letter.
Przygotowuję do interview.
EWA DUBISKA
TEL. 925-8128PROFESJONALNE
PRZYGOTOWANIE RESUME,
OFICJALNYCH URZĘDOWYCH
PISM, WYPELNIANIE
WSZELKIEGO RODZAJU PODAN
I APLIKACJI (np. na pobyt stały)
PO BARDZO PRZYSTĘPNYCH
CENACH.TEL.: 251-1800
codziennie po godz. 19:30,
w soboty od godz. 10:00-16:00 lub proszę
zostawić wiadomość na maszynie

PACZKI do POLSKI

- Można dowolnie zestawiać skład paczki.
- Dostawa bezpośrednio do domu odbiorcy.
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat.
- Zamówienie minimum 5 kilogramów.
- Ceny w dolarach kanadyjskich.
- Czas dostawy - około 14 dni od daty otrzymania zamówienia.

Nazwa towaru	Jednostka	Ilość	C\$	Razem
Pomarańcze.....	1 kg	@ 2.90 =
Cytryny.....	1 kg	@ 2.90 =
Grejpfruty.....	1 kg	@ 2.90 =
Banany.....	1 kg	@ 3.40 =
Mandarynki *.....	1 kg	@ 3.40 =
Ananas.....	1 szt.	@ 2.90 =
Orzech kokosowy.....	1 szt.	@ 2.90 =
Kiwi.....	1 szt.	@ 0.80 =
Czekolada orzechowa	100 g	@ 1.30 =
Czekolada mleczna.....	100 g	@ 1.30 =
Czekolada gorzka.....	100 g	@ 1.30 =
Guma do zucia	20szt 125 g	@ 1.80 =
Chalwa.....	1 kg	@ 11.2 =
Miód -Dziki Kwiat.....	500 g	@ 2.40 =
Kawa ziarnista.....	250 g	@ 4.00 =
Kawa Nescafe.....	100 g	@ 4.40 =
Herbata syпка.....	250 g	@ 4.80 =
Herbata ekspresowa	100 szt.	@ 4.80 =
Czekolada w proszku	800 g	@ 6.40 =
Rodzynki.....	250 g	@ 1.60 =
Figi.....	200 g	@ 2.20 =
Migdały.....	200 g	@ 2.20 =
Wiórki kokosowe.....	200 g	@ 2.20 =
Pasta "Nutella".....	450 g	@ 3.20 =
Kabanosy.....	1 kg	@ 12.00 =
Poledwica wedzona.....	1 kg	@ 14.00 =
Baleron.....	1 kg	@ 12.00 =
Szynka w puszcze.....	454 g	@ 4.80 =
Szynka mielona.....	340 g	@ 1.60 =
Dostawa do domu i ubezpieczenie			\$ 5.50	
Zalaczam: ... Czek ... Money Order Total C\$		

* Od 1 czerwca do 30 wrzesnia mandarynek nie wysylamy.

Nadawca:

Adres:

Odbiorca:

Adres:

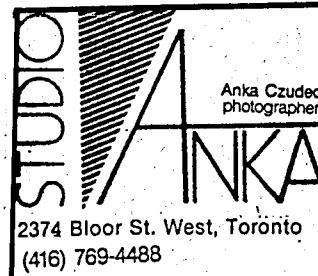
EuroPak International®1547 Merivale Road, Merivale Depot, Box 5554
Ottawa, Ontario K2C 3M1 Tel.: (613) 722 2767KOMUNIKAT
KONSULATU GENERALNEGO RP W TORONTO
Konsulat Generalny RP zawiadamia, że urząd nie będzie
czynny w dniach: 3 MAJA - Święto Narodowe Polski
20 MAJA - Victoria Day

"PANI JADWIGA"

Polski Program Radiowy

1250 AM, soboty od godz. 1 - 2 po poł.
TEL. 604-2247

Wiadomości, publicystyka, muzyka klasyczna

2374 Bloor St. West, Toronto
(416) 769-4488

Lech Prusiński

NAJSTARSZE
POLONIJNE
BIURO POMOCY
IMIGRACYJNEJW związku ze
zmianami ka-
nadyjskich przepisów
imigracyjnych
zawładamy wszystkie
osoby pragnące
uzyskać stały pobyt
w Kanadzie
—niezależnie od ich
obecnego statusu—że
nasze biuro udziela
bezpłatnie porad we
wtorki w godzinach
12-7 wieczór
192 Garden Avenue
Tel. 588-1659

\$ KORPORACJE \$ PROFESJONALIŚCI \$ OSOBY INDYWIDUALNE

26 GLENADEN AVE. EAST, TORONTO, ONT. M8Y 2L3

\$ Skorzystaj z wypróbowanych wieloletnich strategii
odpisów podatkowych\$ Zaoszczędź setki dolarów dzięki naszym mało znanym
technikom planowania podatkowego\$ Nie trać czasu na zapoznanie się z przewodnikiem Urzędu
Podatkowego, który nie ujmuje wielu dozwolonych
odpisów\$ Zdań się na fachowe i dyskretne usługi firmy
Piotra Chwalisza**CHWALISZ TAX**
& BUSINESS CONSULTING INC.

\$ Stosujemy przepisy prawa podatkowego na korzyść Klienta!

\$ NIE ZWLEKAJ - ZADZWOŃ DZISIAJ!

TEL. (416) 233 - 2804 FAX: (416) 233 - 3583

\$ PROWADZENIE KSIĄG

\$ PRZYGOTOWYWANIE SPRAWOZDAŃ

NR 178 • 2 MAJA 91

Concept 100
Advance
Real Estate Ltd.

SPRZEDAŻ • KUPNO
• WYCENA
FINANSOWANIE
NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

**HENRY
A. RASTON**

Biuro: 534-9246 Dom: 767-4022
1655 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

LAUER

465 PHILLIP STREET
WATERLOO, ONTARIO
N2L 6C7

REALTY LTD. REALTOR

MARIOLA BRODA

oferuje usługi w okręgu Kitchener, Waterloo
• KUPNO-SPRZEDAŻ • WYCENA NIERUCHOMOŚCI
• POMOC W FINANSOWANIU
Dom. (519) 725-1821 Biuro (519) 746-8086

METRO TORONTO

Sprzedaz - kupno -
wynajem domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
załatwianiu formalności
prawnych i finansowych

**Kamil
KOWALCZYK**

TEL. biuro: 536-5000, dom: 247-2658

- Rathburn/West Mall - budynek apartamentowy. Dochód roczny \$51,400.
Cena wywoławcza \$559,000.
- Kipling/Rathburn - 3,400 sq ft. 4-letni murowany dom. Cena \$569,000.
- Davenport Rd. - 4 sypialnie, 3 kuchnie, 2 łazienki. Cena \$194,000.
- Eglinton/Scarlett Rd. - luksusowy 3-sypialniowy (condo-penthouse). Zredukowany z \$199,900 na \$179,000.
- Dixie Ave. - pięknie, nowocześnie wykończony, murowany dom, 3 sypialnie, 2 kuchnie, 3 łazienki plus wykończona piwnica, z osobnym wejściem i możliwością wynajmu. Zredukowany do \$239,000.
- Evans Ave. - duży murowany dom (wybudowany na zamówienie właściciela), 12 pokoi, podwójny garaż, parking na 8 samochodów. Cena \$386,500.
- Dundas/Hurontario - condo w centrum Mississauga. 2 sypialnie, 2 łazienki, pralnia. Cena \$159,000.
- Znakomicie prosperujący - znany polski sklep, z pełnym wyposażeniem, możliwością własnej produkcji. TYLKO \$ 30,000 wpłaty wymagane.

MIESZKASZ W PÓLNO-CNO-ZACHODNIM
TORONTO?

SZUKASZ LEKARZA Z EUROPEJSKIM
PODEJŚCIEM, GOTOWEGO TEŻ ODWIEDZIĆ
CIĘ W DOMU?

Przychodnia lekarska w północnym Etobicoke informuje,
że jest obecnie otwarta w dogodnych godzinach -
pon. - piątek od 2 po poł. do 7 po poł. (z wyjątkiem środy).
Rozumiemy po polsku, mówimy po czesku i słowacku.
TEL. 741-2930, 964 Albion Rd. (blisko Islington)
DR. JAROSŁAW POLASEK

Źle sypiasz, masz bóle głowy,
może Twoje mieszkanie jest w strefie działania
tzw. żył wodnych?

USŁUGI RADIESTEZYJNE, ZABEZPIECZANIE MIESZKAN
PRZED SZKODLIWYM PROMIENIOWANIEM
TEL. 926-0270

BLOOR NATUROPATHIC CLINIC

Leczenie środkami naturalnymi:

zioła, akupunktura, homeopatia, hydroterapia,
komputerowa analiza diety

Lidia Dobosz, M.D.(P), N.D.

Halina Sroczyńska, M.D.(P), N.D.

1595 Bloor St.W.,

Toronto, Ontario M6P 1A6

TEL. 534-0050

DR. M.J. CELIŃSKI

Registered Psychologist

Usługi w języku polskim.

Badania powypadkowe dla sądu (urazy głowy,
zaburzenia emocjonalne, psychoterapia rodzinna i
indywidualna, bóle głowy i zaburzenia psychoso-
matyczne, terapia relaksująca i hipnoza (fobie,
leczenie odwykowe palaczy i osób z nadwagą)
Badania inteligencji dzieci i dorosłych

TEL. 226-6397

344 Sheppard Ave. East. Willowdale. Ont. M2N 3B4.

DR. TERESA MIRECKA

DERMATOLOG Z POLSKI

Uprzejmie informuje o otwarciu gabinetu
kosmetyki leczniczej i elektrolizy
w Mississauga

2155 Cawthra Rd. (pomiędzy Geensway i Q.E.W.)
TEL. 949-8461

Lepiej z mądrym stracić...

Czy wiesz, że w zeszłym roku nasza Credit Union straciła grube tysiące dolarów?
W jaki sposób? Oto wszyscy pożyczkobiorcy otrzymali ekstra 2% rabatu od wpłaconych
odsetek za pożyczki. Oznacza to, że zapłacili mniej, niż było uzgodnione. Oznacza to,
że zapłacili o wiele mniej niż gdzie indziej.

Jeżeli planujesz podróż do Europy, zakup domu lub samochodu – zrób to mądrze.
Zapłać mniej i zaoszczędź. Trudno, my stracimy jeszcze raz.

Lepiej z mądrym stracić...

ST. STANISLAUS - ST. CASIMIR'S
POLISH PARISHES CREDIT UNION LIMITED

220 Roncesvalles Ave., Toronto Telefon: (416) 537-2181

**NIE DAJ SIĘ
RECESJI I
BEZROBOCIU!**

Pracuj w domu. 200 firm
oferuje prace chałupnicze.
Po pełną listę prześlij \$5 +
znanek.

PUMEX INT'L, Dept.
E41, 3-2511 Lauzon Rd.
WINDSOR, ON. N8T 2Z5

Posiadamy
ponad 1500 pięknych
par zamieszkałych w Polsce,
częściowo na Litwie, Łotwie,
ZSSR i Kanadzie.
Piszcie do nas załączając
\$2 na opłaty pocztowe
i borszurę reklamową.
EWAPOL - Box 306
Port Coguitlam, B.C.
V9C 4K6 Canada

**KINGSWAY
MEAT
PRODUCTS
&
DELICATESSEN
LTD.**

Hubert Węsierski, Ivan Grgić
2342 Bloor St. W., Toronto
Tel. 762-5365

Ponad 100 gatunków wyrobów wędliniarskich własnej
produkcji, wyrabianych przez wysoko wykwalifikowanych
polskich rzeźników według tradycyjnych polskich
receptur

CENY KONKURENCYJNE

PRACA

OPIEKUNKA z zamieszaniem do dwójki dzieci - niemowlę i 3,5 lat. 6 dni w tygodniu, \$540 miesięcznie. TEL. 665-4103

POTRZEBNA opiekunka do dwójki dzieci, okolice Jane i Edginton. TEL. 766-4987 po godz. 17

PANIE w średnim wieku zaopiekują się starszym małżeństwem lub dzieckiem z zamieszaniem. Cambidge. TEL. 622-2590

KOBIETA poszukuje legalnej pracy. TEL. 253-6567

MĘŻCZYŹNA posiadający pobyt stały poszukuje pracy. TEL. 240-0650

POLIGRAF, redaktor techniczny poszukuje pracy. Proszę dzwonić wieczorem po godz. 8. TEL. 247-0183

30-LETNIA mężatka, bezdzietna, kochająca dzieci, energiczna, zaradna, SIN, podstawowy angielski, 2-letnie doświadczenie kanadyjskie jako opiekunka dzieci, referencje - szuka pracy na cały lub pół etatu. TEL. 699-5060

BARDZO dobrze gotuje, piekę, sprzątam. Kocham dzieci. TEL. 530-0116

HYDRAULIK posiadający doświadczenie, SIN, samochód podejmie pracę w swoim zawodzie lub każdą inną. Paweł. TEL. 270-7851

DZIEWCZYNA, 23-letnia, znająca angielski podejmie pracę. Basia. TEL. 279-3078

PRZYJMĘ sprzątanie na wieczory i weekendy. TEL. 275-2851

NAUCZYCIELKA, lat 29, polonistka z wykształceniem uniwersyteckim, doświadczenie w pracy w przedszkolu, szkole podstawowej i średniej oraz w kursach wieczorowych dla dorosłych, z podstawowym angielskim, szuka pracy. TEL. 233-7512

PODEJMĘ pracę chłupniczą. Umiem szyć. Oshawa. TEL. 432-6938

POLAK, lat 26, ze stałym pobytom szuka pracy na stały etat. Piotr. TEL. 431-2133

CHEŃNY do pracy szuka jakiegokolwiek zajęcia. TEL. 683-3563

MĘŻCZYŹNA, lat 30, poszukuje pracy. Wiesław. TEL. 653-4285

SUMIENIE zaopiekują się dzieckiem powyżej półtora roku u siebie w domu, okolice Dixon i Kipling. TEL. 614-6669

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, okolice Ellsmere i Markham Rd. TEL. 431-2955

SŁOWACKA rodzina zaopiekują się dzieckiem u siebie w domu. TEL. 542-2149

MŁODY, solidny mężczyzna szuka pracy w Brampton. TEL. 452-9966

35-LETNIA, niepaląca kobieta zaopiekują się dziećmi u siebie w domu. TEL. 748-9446

KOBIETA bardzo dobrze szyjąca na maszynie szuka pracy chłupniczej. Anna. TEL. 748-9446

DOŚWIADCZONY instalator sidingu poszukuje pracy, posiada SIN i narzędzia. TEL. 747-1345 Waterloo.

WSZYSTKIE DROBNE OGŁOSZENIA
dotyczące pracy, mieszkań i sprzedaży są bezpłatne 2-3-krotnie
Przyjmujemy je do wtorku, do g. 5 po poł.
Proszę dzwonić 747-6034 i zostawić dokładną treść ogłoszenia na maszynie, powtórzyć nr telefonu

PANI w średnim wieku zaopiekują się starszym małżeństwem lub dzieckiem z zamieszaniem. Cambidge. TEL. 622-2590

KOBIETA poszukuje legalnej pracy. TEL. 253-6567

MĘŻCZYŹNA posiadający pobyt stały poszukuje pracy. TEL. 240-0650

POLIGRAF, redaktor techniczny poszukuje pracy. Proszę dzwonić wieczorem po godz. 8. TEL. 247-0183

30-LETNIA mężatka, bezdzietna, kochająca dzieci, energiczna, zaradna, SIN, podstawowy angielski, 2-letnie doświadczenie kanadyjskie jako opiekunka dzieci, referencje - szuka pracy na cały lub pół etatu. TEL. 699-5060

BARDZO dobrze gotuje, piekę, sprzątam. Kocham dzieci. TEL. 530-0116

HYDRAULIK posiadający doświadczenie, SIN, samochód podejmie pracę w swoim zawodzie lub każdą inną. Paweł. TEL. 270-7851

DZIEWCZYNA, 23-letnia, znająca angielski podejmie pracę. Basia. TEL. 279-3078

PRZYJMĘ sprzątanie na wieczory i weekendy. TEL. 275-2851

NAUCZYCIELKA, lat 29, polonistka z wykształceniem uniwersyteckim, doświadczenie w pracy w przedszkolu, szkole podstawowej i średniej oraz w kursach wieczorowych dla dorosłych, z podstawowym angielskim, szuka pracy. TEL. 233-7512

PODEJMĘ pracę chłupniczą. Umiem szyć. Oshawa. TEL. 432-6938

POLAK, lat 26, ze stałym pobytom szuka pracy na stały etat. Piotr. TEL. 431-2133

CHEŃNY do pracy szuka jakiegokolwiek zajęcia. TEL. 683-3563

MĘŻCZYŹNA, lat 30, poszukuje pracy. Wiesław. TEL. 653-4285

SUMIENIE zaopiekują się dzieckiem powyżej półtora roku u siebie w domu, okolice Dixon i Kipling. TEL. 614-6669

ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, okolice Ellsmere i Markham Rd. TEL. 431-2955

SŁOWACKA rodzina zaopiekują się dzieckiem u siebie w domu. TEL. 542-2149

MŁODY, solidny mężczyzna szuka pracy w Brampton. TEL. 452-9966

35-LETNIA, niepaląca kobieta zaopiekują się dziećmi u siebie w domu. TEL. 748-9446

KOBIETA bardzo dobrze szyjąca na maszynie szuka pracy chłupniczej. Anna. TEL. 748-9446

DOŚWIADCZONY instalator sidingu poszukuje pracy, posiada SIN i narzędzia. TEL. 747-1345 Waterloo.

POTRZEBNY inżynier mechanik. TEL. 252-0224

COUNTER help in the donut shop. Midnight shift 11-7. Must speak English enough to communicate. TEL. 454-4220 George or Ruta, please call 11-3.

POTRZEBNE kobiety do sprzątanía. TEL. 798-1723 wiecz.

POTRZEBNA młoda kobieta do pracy w restauracji w soboty na 5 godzin w porze lunchu. Musi znać rosyjski. TEL. 398-2106 Tania i Alex

CODZIENNY dopływ gotówki dla każdego kto zna angielski i ma samochód. Romek. TEL. 962-8554, 748-1911

KIEROWCA kat. A-Z, mający doświadczenie w przewożeniu kontenerów do USA poszukuje pracy. Jacek. TEL. 789-5819

MALARZ z 15-letnim stażem oraz inżynier meblowy z kanadyjskim doświadczeniem poszukuje pracy. Piotr. TEL. 255-8337 wieczorem

TOKARZ-ślusarz narzędziowy, posiada SIN, podstawowy angielski, samochód, szuka pracy. TEL. 699-5060

PODEJMĘ pracę w weekendy od rana. TEL. 752-8756 Bolesław

POSIADAJĄCA SIN poszukuje pracy. TEL. 503-3014

POSIADAM 1/2-tonowy pick-up i dużo wolnego czasu. TEL. 949-2816

MŁODY kucharz podejmie każdą pracę. TEL. 760-8997 Zyszard

MALARZ, cieśla poszukuje pracy. Posiadam własny sprzęt, samochód. SIN. TEL. 253-0921

ABSOLWENT geografii, specjalność hydrologia, meteorologia poszukuje pracy. TEL. 447-3299

POTRZEBNA pomoc do kuchni w średnim wieku z zamieszaniem na miejscu, w okolicy St. Catharines. TEL. 1 (416) 227-3366

POSZUKUJEMY dochodzącej opiekunki do 5-letniego dziecka, bez prac domowych. Okolica Victoria Park i St. Claire. TEL. 752-9844

POSZUKUJĘ pani do dorywczej opieki nad dzieckiem w Richmond Hill. TEL. 889-4564

PRZYJMĘ sprzątanie na wieczory i weekendy. Wiadomość proszę zostawić na maszynie. TEL. 323-0456

MŁODY, energiczny z samochodem, podejmie każdą pracę. TEL. 518-9819

POSZUKUJĘ pracy na part time, posiadam SIN i prawo jazdy, potrafię robić prawie wszystko od remontów po budowę domów. TEL. 604-1019

MŁODY, energiczny z samochodem, podejmie każdą pracę. TEL. 518-9819

PODEJMĘ prace remontowo-budowlane. TEL. 239-0176

POTRZEBNA recepcjonistka, asystentka do gabinetu dentysty. Wymagana dobra znajomość angielskiego i certyfikat HARP. TEL. 566-7860

INNE OGŁOSZENIA O PRACY I O MIESZKANIACH NA OSTATNIEJ STRONIE

PRACA W CALGARY!
SPECIALTY EAST EUROPEAN SAUSAGE MAKER/ BUTCHER
Potrzebny maszynarz-rzeźnik, ze znajomością i minimum 5-letnim doświadczeniem w przygotowywaniu produktów mięsnych. Musi wykazać się znajomością wędzenia, przerobu i produkcji pasztetów i wyrobów drobotowych. Podania proszę składać do:
Royale Meat Products
24 Eringrove Bay S.E.
Calgary, Alberta T2B 4Z6
TEL. 272-0203 lub 272-0133 (Calgary)

SPRZEDAŻ

DOM NOWY, 15 km od Krakowa, murywany z cegły, wykończony parter, centralne ogrzewanie, woda, na działce 15-akrowej do SPRZEDANIA od zaraz. Po bliższe informacje proszę dzwonić (807) 768-0369

SPRZEDAM nieużywaną przyczepę kampingową N-126 z przedziałkiem, \$4200. TEL. 949-2065 wiecz.

PONTIAC 1000, rocznik 84, stan bardzo dobry, 5-drzwiowy, nowy układ wydechowy, nowe opony, certyfikowany, cena \$1850. TEL. 503-8757

WYDAJĄC na zdrowie, oszczędzasz na jedzeniu. Kurażka witaminowo-ziołowa usuwająca mankamenty niewłaściwego odżywiania (otyłość, niedowaga, odciepłłość, zaburzenia koncentracji). Jan Koncewicz 1602 6th Ave. Apt. 6 Vancouver, B.C. V5N 1B3 TEL. (604) 255-9346

DOMOWE PIEROGI. Dla smakoszy i chudego mięsa, kapuśy z grzybami i ruskie. Zamówienia: 770-7439

SPRZEDAM luksusową willę w Białymostku z telefonem, ogrzewanie gazowe. TEL. 519-539-0785

SPRZEDAM tanie uzbrojone działki budowlane pod budowę domu lub domu letniskowego. 150 stóp x 100 stóp, La Fontaine, koło Wasaga Beach. 300 m do pięknej plaży przy Georgian Bay. TEL. 247-8447

ODDAM za duży karton piw nową oponę radialną z felgą numer 205/78/14. Nagraj się na maszynę. Przemysław. TEL. 439-9393

DODGE van, 80 rok, automatic, wersja przedłona, stan dobry. Cena \$1100. TEL. 508-0812

FORD, 89 rok, 4-drzwiowy, jak nowy, certyfikowany, cena \$4300. TEL. 896-3408

TANIO sprzedam Rabbit-Diesel, 5-biegowy, 79 rok. TEL. 612-1546

SPRZEDAM TV, stereo Toshiba, 21 cali, na gwarancji. Kosztował \$750, sprzedam za \$600 oraz kurtkę skórzaną męską, sportową, ciemny brąz, dobra jakość za \$300. TEL. 848-4038

SPRZEDAM robot kuchenny Vita-Mix i komputer po bardzo niskiej cenie. TEL. 265-7754

SPRZEDAM wózek do hot dogów, proszę dzwonić wieczorem 242-8243

SPRZEDAM rasowego 7-miesięcznego cocker-spaniela z metryką, koloru beżowego. Cena \$350. TEL. 279-3865 po g. 16.

SPRZEDAM telewizor kolorowy marki Magna Sonic; rower dziecięcy. TEL. 439-9698

SPRZEDAM łódka podwójne, pojedyncze oraz kanapę - tanio. TEL. 535-8379

SPRZEDAM Plymouth Caravel 83, automatic, w dobrym stanie. TEL. 769-6824 po godz. 17.

SPRZEDAM Hondę Civic, 4-drzwiowy, 5-biegowy, Cena \$800, stan b.dobry + telefon do samochodu. TEL. 252-4732

SPRZEDAM bardzo tanio artykuły do wyposażenia kuchni, łazienki, oraz wyroby stolarskie i budowlane. TEL. 537-0626

OKAZJA! 85 Ford Tempo - sprzedam. 91 tys. km, 4-drzwiowy, auto, air, świetny dla rodziny na weekendy. TEL. 265-7754

86 rok, PONTIAC Boneville, V-6 auto, 106 000 km przebiegu, stan idealny, certyfikowany, sprzedam z powodu wyjazdu. TEL. 249-9826

87 Plymouth Reliant, cena \$3500 - sprzedam. TEL. 661-4049

SPRZEDAM szybko z powodu wyjazdu Volkswagena Jetta 86, 4-drzwiowy, auto, 83 tys. km, w świetnym stanie, dobre nowe radio, magnetofon, szary metalic, 4-bogoty stan, \$6000 gotówka. TEL. 467-1037

SPRZEDAM skromną i elegancką suknię komunijną, stan idealny, cena do uzgodnienia. TEL. 770-3632

SPRZEDAM maszynę do mycia naczyń KitchenAid, organy elektryczne Yamaha, 2 klawiatury. TEL. 503-8879

BILET lotniczy do Polski Toronto - Warszawa ważny do 9 maja OD-STAJE. TEL. 739-1672 po g. 17; 739-8343 do godz. 5 po poł.

SPRZEDAM tanie prawie nowe: segment regałowy do połowy oszlony z ławą, ciemny, na wysokim polysk, stół kuchenny rozkładany, metalowy, z 6 krzesłami. TEL. 233-5048 proszę dzwonić po godz. 19.

SPRZEDAM tanie pralkę, suszarkę, dywan, odkurzacz, lodówkę dziecięcą i podwójne łóżko oraz szafki. TEL. 681-3859

SPRZEDAM kurtkę ze srebrnego lisa, średniej wielkości, nowa. Proszę dzwonić wieczorem, tel. 1 (416) 684-4537 St. Catharines 178-178

SPRZEDAM Chevrolet Malibu combi, 1980, nowe opony i bateria, radio. TEL. 744-2230 Marek

SPRZEDAM 84 Audi 5000, nowe opony Michelin, certyfikowany, \$4850. TEL. 750-4589

SPRZEDAM 81 rok, 4-drzwiowy, 5-biegowy. TEL. 252-4732

KUPNO

KUPIĘ używany 7-8-letni samochód 6-cylindrowy od osoby w wieku emerytalnym. Dzwonić po g. 17:30. TEL. 822-1180

KUPIĘ niedrogo kamerę video produkcji japońskiej na duże kasety. Multisystem. TEL. 535-8379

KUPIĘ używaną maszynę "answering". TEL. 740-2580

2 POKOJE, kuchnia, łazienka, umeblowane, suteryna, okolica Square One, Mississauga, \$650 miesięcznie. TEL. 568-0492

TANIE pokoje do wynajęcia - dwa od 1 maja, jeden od 15 maja. Do dyspozycji kuchnia i 2 łazienki. Okolice Old Weston i Rogers. Jurek. TEL. 653-8434

PRZYJMĘ do wspólnego zamieszkania w budynku apartamentowym zlokalizowanym na Jane i Steeles 2 mężczyzn niepalących. TEL. 663-5379

ZAMIENIĘ kawalerkę w budynku na 1-lub 2-ypialniowe mieszkanie. TEL. 568-0140

DUNDAS i Scarlett. Wynajmę apartament dla kilku osób. Dzwonić po 6 wieczorem. TEL. 763-3489

DO WYNAJĘCIA duży, frontowy pokój, wspólna kuchnia i łazienka, Runnemeade i St. Claire już od 1 maja. Może być dla 2 panów. TEL. 767-1818

UMEBLOWANE mieszkanie dla 2 osób do wynajęcia od zaraz. Mississauga, Rathburn Rd. E. TEL. 625-6243

W SPOKOJNYM domu wynajmę pokój tanio dla pań w zach. Mississauga. TEL. 897-1163

KEELE-Finch, \$120 miesięcznie, przyjmę na mieszkanie mężczyznę od 1 maja. TEL. 398-7915

W DOMKU jednorodzinnym do wynajęcia dwa nieumeblowane pokoje dla osób niepalących. Mississauga. TEL. 273-4540

MISSISSAUGA, Cawthra i Bloor - wspaniała lokacja, pełne mieszkanie w suterynie dla 1 lub 2 osób. Klimatyzacja, parking, ogród. Tylko dla niepalących. TEL. 272-5836

PRZYJMĘ dziewczynę do wspólnego apartamentu, Mississauga. TEL. 891-3202 wieczorem

SPRZEDAM pokój w townhouse niepalącemu panu w Brampton. TEL. 793-4053

SUTERYNA do wynajęcia w okolicach Brownaline i Ewans. Pokój, kuchnia i łazienka, z osobnym wejściem z boku. TEL. 252-0538

2-SYPIALNIOWE mieszkanie w Scarborough, blisko metra i taniego sklepu odstąpić. TEL. 265-7764

POSZUKUJĘ osoby do wspólnego zamieszkania w apartamencie. TEL. 467-6420

WYNAJMĘ na 3 miesiące 1-sypialniowe mieszkanie w bloku. Okolica Finch i Kennedy. Pralka, suszarka na miejscu, cena \$200 miesięcznie. TEL. 754-9657

TANIO pokój do wynajęcia Lakeshore i Royal York + 3 godziny drobnych prac tygodniowo. TEL. 240-8621 po g. 17.

MIESZKANIA

WYNAJMĘ od zaraz pokój w okolicy Roncesvalles. Cena \$250 miesięcznie. TEL. 639-8945

POSZUKUJĘ 1-sypialniowego mieszkania lub kawalerki w cenie ok. \$500 w budynku apartamentowym. TEL. 233-9706

SAMODZIELNE 2-pokojowe mieszkanie w domu do wynajęcia. Blisko polskiej dzielnicy, tuż przy metrze. TEL. 285-5735

MIESZKANIE do wynajęcia dla 2 osób lub małżeństwa, w suterynie, oddzielna kuchnia, łazienka, możliwość korzystania z pralki, oddzielne wejście. TEL. 535-8379

POSZUKUJĘ trzecią osobę do 1-sypialniowego mieszkania. \$170. Dobra atmosfera, centrum Mississauga. Emil. TEL. 848-4038

WYNAJMĘ pokój niepalącemu panu w Brampton. TEL. 793-4053

POKÓJ wynajmę niepalącemu panu w mieszkaniu w suterynie. Osobne wejście, kolorowy telewizor. Mississauga. TEL. 569-2135

TANI pokój w budynku apartamentowym z używalnością kuchni i łazienki do wynajęcia od zaraz. Okolice Jane/Finch. TEL. 742-9508

1-SYPIALNIOWE mieszkanie do wynajęcia. Proszę dzwonić 247-1705

WYNAJMĘ ogródki działkowe. TEL. 450-3416

POKÓJ do wynajęcia w okolicy Etobicoke, pokoje i kawalerka, wspólna kuchnia i łazienka. TEL. 503-4655 lub 56

POKÓJ do wynajęcia w nowo odremontowanej suterynie z używalnością kuchni i łazienki. Okolica Jane i Bloor. TEL. 766-9679

SAMODZIELNE mieszkanie dla niepalących do wynajęcia od zaraz, okolica Dixie Mall. TEL. 274-7502 po g. 17

LUKSUSOWE mieszkanie 1-sypialniowe, do wspólnego zamieszkania dla drugiej osoby. Własny, duży pokój, sala ćwiczeń, sauna, pływalnia, sklep, tenis itd. Mississauga, Hwy 9E i E10, tylko \$270 miesięcznie. TEL. 615-9399

DO WYNAJĘCIA świeżo wyremontowana kawalerka oraz pokój dla pań blisko Roncesvalles. TEL. 633-8256

APARTAMENT w suterynie do wynajęcia. Przyjemna cena + lekka pomoc w domu. TEL. 638-8578

W POLUDNIOWYM Etobicoke kawalerka oraz pokoje 1- i 2-osobowe ze wspólną kuchnią i łazienką, blisko komunikacji Toronto, Mississauga. TEL. 503-4655

POKÓJ w suterynie do wynajęcia dla niepalącego pana. Okolica Finch i Kennedy. Pralka, suszarka na miejscu, cena \$200 miesięcznie. TEL. 754-9657

WYNAJMĘ od zaraz pokój w okolicy Roncesvalles. Cena \$250 miesięcznie. TEL. 639-8945

POSZUKUJĘ 1-sypialniowego mieszkania lub kawalerki w cenie ok. \$500 w budynku apartamentowym. TEL. 233-9706

SAMODZIELNE 2-pokojowe mieszkanie w domu do wynajęcia. Blisko polskiej dzielnicy, tuż przy metrze. TEL. 285-5735

MIESZKANIE do wynajęcia dla 2 osób lub małżeństwa, w suterynie, oddzielna kuchnia, łazienka, możliwość korzystania z pralki, oddzielne wejście. TEL. 535-8379

POSZUKUJĘ trzecią osobę do 1-sypialniowego mieszkania. \$170. Dobra atmosfera, centrum Mississauga. Emil. TEL. 848-4038

WYNAJMĘ pokój niepalącemu panu w Brampton. TEL. 793-4053

SUTERYNA do wynajęcia w okolicach Brownaline i Ewans. Pokój, kuchnia i łazienka, z osobnym wejściem z boku. TEL. 252-0538

2-SYPIALNIOWE mieszkanie w Scarborough, blisko metra i taniego sklepu odstąpić. TEL. 265-7764

POSZUKUJĘ osoby do wspólnego zamieszkania w apartamencie. TEL. 467-6420

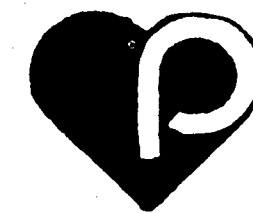
WYNAJMĘ na 3 miesiące 1-sypialniowe mieszkanie w bloku. Okolica Finch i Kennedy. Pralka, suszarka na miejscu, cena \$200 miesięcznie. TEL. 754-9657

TANIO pokój do wynajęcia Lakeshore i Royal York + 3 godziny drobnych prac tygodniowo. TEL. 240-8621 po g. 17.

PACZKI DO POLSKI

NO GST

na wysyłki paczek do Polski i Z.S.R.R

przez POLIMEX

215 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L6
Tel. [416] 537-7914
7370 Bramalea Rd. Unit 10, Mississauga, Ont.
Tel. [416] 677-4527

**POLIMEX! TO NAJSTARSZA WYSPECJALIZOWANA
FIRMA WYSYŁKOWA Z TORONTO.
KORZYSTAJCIE PAŃSTWO Z JEJ USŁUG.**

OFERUJEMY SZEROKI WYBÓR KSIĄŻEK, KASET MUZYCZNYCH
ORAZ FILMÓW VIDEO PO POLSKU. KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE.

UWAGA NEWMARKET I OKOLICE
Nowy przedstawiciel POLIMEX
SELECT
EUROPEAN DELI

250 Main Str. South,
NEWMARKET, ONT. L3Y 4W3

LATO U BABCI, CIOCI, WUJKA,
A MOŻE NA KOLONII???

**TYLKO Z NAMI CZAS CI PLYNIE
JAKBYŚ SPĘDZAŁ GO W RODZINIE!**

**R.B. Holiday Travel Ltd.
& Educational Tours**
1310 Dundas Street East, Suite 207,
Mississauga, Ont. L4Y 2C1; TEL. 273-3238

UWAGA! LATO POLONIJNE 1981
R.B.HOLIDAY TRAVEL LTD.
& EDUCATIONAL TOURS
organizuje w sezonie letnim:

- KOLONIE w Zakopanem i Piwnicznej dla dzieci i młodzieży w wieku od lat 8 do lat 18, w cenie od \$1400 do 1600, w tym przelot, zakwaterowanie na miesiąc, wycieczki i możliwość przedłużenia pobytu w Polsce.
- LETNIE SZKOŁY KULTURY JĘZYKA POLSKIEGO na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie oraz na Uniwersytecie Katolickim w Lublinie w turnusach 4- i 6-tygodniowych.
- STUDIA METODYCZNE DLA NAUCZYCIELI POLONIJNYCH w Lublinie.

W związku z ograniczoną ilością miejsc prosimy o pilny kontakt telefoniczny z biurem.

TEL. (416) 273-3238
FAX (416) 949-5606

Uprzejmie zawiadamiamy, że wzorem lat ubiegłych również i w tym roku R.B. Holiday Travel and Educational Tours, pod kierownictwem Pani Jean Dub-Milanak, organizuje kolonie dla dzieci i młodzieży w Zakopanem i Piwnicznej w terminie od 3.07. do 28.07.1991 r. Celem tych wyjazdów jest pogłębienie znajomości języka polskiego w warunkach kolonijnych poprzez codzienne kontakty z językiem, a także poznanie kraju Ojców, jego kultury i przyrody poprzez organizowanie licznych wycieczek turystyczno-krajoznawczych. Program przewiduje między innymi: wycieczki do Krakowa, Wieliczki, Szczawnicy, Doliny Kościeliskiej oraz splay Dunajcem, wyjazd kolejką na Kasprowy Wierch, Gubałówkę, piesze spacerunki w góry. Na kolonii nie zabraliście również wesołej zabawy, humoru przy wieczornych ogniskach.

**Gwarantujemy fachową opiekę
i rodzinną atmosferę.**
W celu uzyskania bliższych informacji
prosimy kontaktować się z naszym biurem.

- POSZUKUJE pracy. Stolarz-tapicer, 10 lat doświadczenia lub podobną. Remi. TEL. (519) 894-0449 lub (519) 743-0183
- 176-178
POSZUKUJE pracy chałupniczej lub opieki nad dzieckiem w Kitchener. Bożena. TEL. (519) 743-9918 lub (519) 894-0449
- 176-178
DO WYNAJĘCIA pokój w apartamencie Markham i Elmsmere. TEL. 431-4082
- 177-179
TANIO wynajmę pokój ze wspólną kuchnią i łazienką. Bardzo dobra komunikacja. Proszę dzwonić między 17-23. TEL. 242-9848
- 177-179
WYNAJMĘ pokój dla 1 osoby w centrum Mississauga. TEL. 638-4355
- 177-179
SZUKAM pracy. Dobra znajomość języka niemieckiego. Beata. TEL. 239-0178
- 176-178
MŁODA, doświadczona matka opiekuje się dzieckiem u siebie w domu. Okolice Victoria Park i York Mills. TEL. 447-9684
- 176-178
MŁODY, solidny, posiadający SIN, narzędzia i 3-letnie doświadczenie kanadyjskie poszukuje pracy. TEL. 250-5931
- 176-178
MŁODY mężczyzna posiadający SIN podejmie jakiegokolwiek pracę. TEL. 421-4702
- 176-178
MŁODY, solidny poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 267-9588
- 176-178
INŻYNIER mechanik, z 11-letnim stażem jako konstruktor poszukuje pracy. Znajomość Autocad 10 oraz umiejętność kreślenia ręcznego. TEL. 279-1854
- 176-178
PODEJMIĘ pracę na farmie. Władek. TEL. 239-0176
- 176-178
KOBIETA poszukuje legalnej pracy w Mississauga lub okolicy. Odstępne za załatwienie. TEL. 275-4156
- 176-178
KOBIETA, po 30-tych, niepaląca, energiczna, SIN, podstawowy angielski, szuka pracy jako baby sitter. TEL. 699-5060
- 176-178
ODPOWIEDZIALNA kobieta poszukuje jakiegokolwiek pracy. TEL. 949-4707
- 176-178
33-LETNIA podejmie pracę przy sprzątnięciu lub innej. TEL. 531-2790
- 176-178
PRZYJECHAŁEM na rok, podejmę każdą pracę. Kuba. TEL. 297-8722
- 176-178
MALARZ z półroczną praktyką kanadyjską poszukuje pracy. TEL. 422-5543 Andrzej
- 176-178
KOBIETA posiadająca SIN, poszukuje pracy w Mississauga, najlepiej w okolicy Dundas i Hurontario. TEL. 275-4156
- 176-178
MASAŻYSTKA z długoletnią praktyką z Polski poszukuje pracy. TEL. 658-7591
- 176-178
MATKA dwójki dzieci podejmie jakiegokolwiek pracę. TEL. 503-8272
- 176-178
KIEROWCA kat. A-Z, 6 lat praktyki, angielski, stała wiza do USA, poszukuje pracy. TEL. (519) 680-0960
- 176-178
POSZUKUJE pracy chałupniczej lub opieki nad dzieckiem w Kitchener. TEL. (519) 743-0183; (519) 894-0449 Krystyna
- 176-178
POSZUKUJE pracy. Stolarz-tapicer, 10 lat doświadczenia lub podobną. Remi. TEL. (519) 894-0449 lub (519) 743-0183
- 176-178
POSZUKUJE pracy chałupniczej lub opieki nad dzieckiem w Kitchener. Bożena. TEL. (519) 743-9918 lub (519) 894-0449
- 176-178
POTRZEBNA pani w średnim wieku do opieki nad 2-letnią dziewczynką z zamieszkaniami od pon. do piątku, okolice Islington Subway. TEL. 239-1310 po g. 18
- 176-178
OPIEKUNKA do dwójki dzieci na 5 dni w tygodniu od 8 maja potrzebna, okolice Dundas/Dufferin. TEL. 537-2260
- 176-178
POTRZEBNA pilnie do 6-miesięcznego chłopczyka niania i pomoc domowa, z zamieszkaniami, mówiąca trochę po angielsku na 5 dni w tygodniu. TEL. 276-1544
- 176-178
LIVE in nanny required. Monday - Friday, 500 per month. Russian or English required. TEL. 398-5194
- 176-178
POSZUKUJE opiekunki do 3-letniej dziewczynki. Przygotowanie pedagogiczne mile widziane. Drobne prace domowe. Możliwość zamieszkania. Proszę dzwonić po g. 18. TEL. (519) 578-7186
- 176-178
POSZUKUJEMY osoby do pracy w domu u starszego małżeństwa. Wynagrodzenie + mieszkanie i utrzymanie. TEL. 636-8578
- 176-178
POTRZEBNA młoda kobieta do kawiarni-kafeterii. Preferujemy osobę znającą angielski i włoski. TEL. 654-0637 Małgorzata
- 176-178
DOJRZAŁA pani potrzebna do prowadzenia domu z zamieszkaniami. SIN. Proszę dzwonić wiecz. lub zostawić wiadomość 297-8722
- 176-178
ZATRUDNIĘ kobiety, posiadające samochód do firmy sprzątaczek w Oakville. Tylko osoby mieszkające w zachodnim Toronto, Mississauga i Oakville. TEL. 844-8220
- 176-178
PART-TIME, full-time, kosmetyki Aloette. Pieniądze i uroda. TEL. 631-9742 od 18 do 22
- 176-178
MARKETING. Możliwość dużych zarobków, angielski niekonieczny, SIN potrzebny. Wprowadzę - Janina. TEL. 480-0196 od 13 do 18
- 176-178
ZADZWOŃ do mnie, a przekonasz się, że Network Marketing to znakomite źródło dochodu, znajomość angielskiego i doświadczenie niepotrzebne. SIN konieczny. TEL. 438-1089 Mariusz
- 176-178
DISCOJOCKEY oferuje pełny serwis na dyskoteki, pikniki, wesela. TEL. 1-416-684-6964
- 176-178
PANI 44 lata, posprząta mieszkanie i dotrzymania towarzystwa starszemu panu w każdy piątek i sobotę. Regina. TEL. 604-3291
- 176-178
NOWOŚĆ! Jeżeli chcesz wykonać jakiegokolwiek remont w domu - A P Constructions - wykonujemy na zamówienie komplety kuchenne, przystępne ceny, jakość gwarantowana. TEL. 848-3532 Ryszard
- 176-178
ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem u siebie w domu, okolice Hurontario/Dundas. TEL. 896-3378, 277-9142